NR. 12

NUMER NINIEJSZY ZAWIERA 12 STRONIC

Redakcja i Administracja:
Rua Aquidaban, 842
Telefon 4-3-4

Prenumerata roczna:
W Brazylji 14$000
W Argentynie 5 pez.
Zagranicą 2 dolary
Płatna z góry

Cena numeru $400
Poza Kurytybą $500

GAZETA POLSKA W BRAZYLJI

NAJSTARSZE POLSKIE PISMO TYGODNIOWE W AMERYCE POŁUDNIOWEJ — ROK ZAŁOŻENIA 1891

Adres na listy i przesyłki pieniężne:
Caixa postal B
Curitiba

KURYTYBA-S. PAULO 15 MARCA 1934

19-ty marca

Stało się potrzebą serc polskich, wszędzie kędy jeno tętnią, by dzień 19 marca obchodzono jako największą uroczystość narodową.

Był dawniej zwyczaj, za naszych młodych lat, gdy jeszcze cudzoziemskie szkoły zatruwały dusze naszej młodzieży, że zmuszeni przemocą, byliśmy pędzeni na kształt bezdusznej trzody, do Świątyń Pańskich, by z wściekłością skrywaną w duszy, zanosić bluźniercze modły, śpiewać hymny i prosić Boga o błogosławieństwo dla jednego z mocarzy, którzy w krwawych szponach dławili napozór martwe, a wiecznie żywe poćwiartowane zwłoki wielkiego mocarstwa i wielkiego narodu. Nasi nauczyciele, przyrodzeni przewodnicy nasi, oblani krwawą purpurą hańby prowadzili nas, na te modły, gdzie wszystko było kłamstwem, obłudą i bluźnierstwem. Urzędnicy wyżsi i niżsi i ci co decydowali o losach powierzonych im prowincyj i ci którzy w pokorze, pohańbieniu i upośledzeniu umysłowem stawiali kropki, przecinki lub sumowali nigdy niekończące się kolumny cyfr biegli tłumem do kościołów, nie pragnąc niczego jak tylko awansu, lub podwyższenia marnej pensji więc pchali się naprzód, by ich tylko pan starosta, landrał czy gubernator dojrzał i przekonał się o ich gorliwości i prawnomyślności.

W Małopolsce, w stalach biła łuna od brylantowych spinek, trzęsły się czaple kity, złociły słuckie pasy, i brzęczały karabele pamiętające jeszcze Piastów i Jagiellonów.

Szlachta, arystokracja marzyła o orderach i stosunkach dworskich zanosząc obłudne prośby do Pana Zastępów, nie mając prawdziwej miłości w sercu. Tysiące polskiej młodzieży, potomków zwycięzców z pod Racławic i innych sławnych potrzeb, wiedli ubranych w rosyjskie, pruskie czy ustrjackie mundury oficerowie, nie rozumiejący ni mowy a jeszcze więcej myśli swych podkomendnych. Serca krajały patrząc na te „cesarskie detyny" na tych ruskich janczarów, na pruskich gwardzistów, gdy ogłupieni brakiem szkoły narodowej, wynaturzeni „drylem wojskowym" radowali się że jakiś „najjaśniejszy" „raczył" obchodzić urodziny czy imieniny.

Zdawało się, że naród upadł i upodlił się.

Lecz w tych „Popiołach" wiecznie tliły iskry znicza gotowego buchnąć jasnym płomieniem.

I nie brakło blasku i ofiarnej łuny w historji naszego upadku. Konfederacja Barska, krwawa walka sodalisów z najeźdźcą, uchwalenie Konstytucji 3-go Maja przez sejm szlachecki, zrzekający się przywilejów, krwawe pobojowiska Maciejowic a później Legjony Dąbrowskiego. Powstanie Wielkopolskie, wyprawy partyzanckie, rozpaczliwa walka pod Gdowem gdzie krew walczących „za waszą i naszą wolność" wsiąkła w urodzajną ziemię polską, przelana rękami hord Szeli i Metternicha, pijanych judaszowem złotem, wódką i oparami krwi bratniej.

A później rok 1893-ci. Nieznające trwogi, bezbronne oddziały rycerzy zbrojnych w kosy i kije bieżące na armaty i walka zakończona ponurymi szubienicami na Cytadeli Warszawskiej.

A z piersi narodu umęczonego, deptanego wypłynął straszliwy chorał, modlitwa prawdziwie szatańska, pytająca: „Gdzież Ty nasz Ojciec, gdzież Ty nasz Bóg"!

Lecz niezbadane są dla ludzi wyroki boskie. Najwyższy nie opuścił nigdy narodu który był przez wieki przedmurzem Chrześcijaństwa.

W najcięższych chwilach, Pan nasz i Ojciec zapalał bożą iskrę w piersiach hetmanów i do takich należy Wielki Marszałek Józef Piłsudski.

Młody, zdolny potomek starożytnego rodu mógł wybrać drogę wiodącą do bogactwa i zaszczytów, lecz poszedł tam gdzie wołała go święta ziemia polska, szary proch, deptany stopą najeźdźców. Nie w salonach, nie w zamkach królewskich i cesarskich hartował duszę młody potomek książąt udzielnych. W najniższych warstwach, pomiędzy robotnikami pracując, narażał głowę w codziennym trudzie i boju który według ludzkich obliczeń musiał zawieść „tam gdzie ostatnia błyszczy szubienica". A jednak z tej pracy „kryjaków" z tej poniewierki, z tego mozołu wyrosły legjony zaczątek sławnej armji polskiej i odrodziło się niby feniks z popiołów Państwo Polskie.

A ręka dzierżąca losy polskie nie osłabła, gdy trzeba było, wielki lekarz nie zawahał się i „sięgnął do trzew i zatargał".

Dziś ościenne narody ubiegają się o naszą przyjaźń, armja polska słynie na całym świecie, a lotnicy nasi zwyciężają ocean, burze i wszelkie przeszkody.

W Warszawie Sejm uchwala Konstytucję, gwarancję mocarstwowej potęgi narodu.

A wszystko to dzieło jednego Wielkiego Wodza „co nie z soli ani roli" urósł do takiej potęgi, że cień jego pada nietylko na Europę ale i na cały świat. Nic

Dok. na str. 12-ej

PIŁSUDSKI

Data dn. 19-go marca, zaznacza upłynięcie jeszcze jednego roku prawdziwie sławnej egzystencji. Bez krasnomóstwa językowego, bez ozdób i kwiecistych wyrażeń retorycznych, zupełnie bezcelowych w tym przypadku, lecz zupełnie przeciwnie, najprostszy realizm, zamykający w sobie dokładne określenie prowadzi do wypowiedzenia zdania o Marszałku Piłsudskim a mianowicie: „Piłsudski jest to prawdziwy mąż". Nowoczesna historja Polski, przez swe epizody i wypadki stworzyła dane charakterystyczne, darząc je najwyższemi zaletami i cnotami, zdobiącemi wielkich obywateli. Żaden inny nowoczesny naród, w swym rozwoju nie zaprzecza i nie potwierdza równocześnie filozofji Carlila: historja bowiem Polski, jest rzeczywiście odzwierciadleniem się bohaterstw indywidualnych, jak i kolektywnych.

Przez swe cnoty wrodzone, które w taki wybitny sposób rozwinęły się w burzliwem rozpętaniu otoczenia w którym kształtował się, przez nauczania które odbierał od kolebki, przez tych którzy wlali mu w żyły bunt, krążący w ich własnej krwi przez wzniosłe i silne usposobienie Piłsudski jest bohaterem.

Więcej niż bohaterem krwawych bitw jest bohaterem wytrwałym i milczącym silnej woli.

Inni, w historji Polski mogli być więcej waleczni, więcej nieustraszeni, lecz nikt inny prawdobodobnie, nie był więcej przekonany do szpiku kości, więcej podległy autodyscyplinie, aniżeli on.

W dyscyplinie wewnętrznej, w tej która przedstawia się jako program życiowy, jako program działalności znajdziemy całkowicie Piłsudskiego.

Przed nim, gdy był jeszcze młodzieńcem, przedstawiał się mechanizm odwiecznie potężnego samowładztwa, ze swymi żołdakami, armatami, kozakami, olbrzymi barbarzyński organizm zdolny unieruchomić najzaciętszych i przełamać najzacieklejszy opór...

Piłsudski, ta natura przekonana słusznością wielkiej sprawy, nie ulakł się, lecz rączej nieustraszony, stanowczy, silny, w każdym celu polak, walczył by zwyciężyć i zwyciężył...

Zatrjumfował jak tylko umieją trjumfować prawdzimi trjumfatorzy śmiały pogodny i wspaniałomyślny.

Opowiadają, że w czasie gdy walka doszła do punktu kulminacyjnego, w niedalekiej, zda się wczorajszej przeszłości, gdy już miał się rozwinąć sztandar Białego Orła. ajenci prowokatorzy, będący w służbie caryzmu, poznani jako tacy natychmiast przez jego przenikliwy umysł, zaproponowali mu udział w zamachu przygotowującym się wówczas na życie Aleksandra III-go.

Syn powstańca z 1863-go roku, odpowiedział, jak na człowieka szlachetnego przystało: „nie jestem mordercą, jestem polakiem i patrjotą".

Być polakiem, oznaczało zdobyć w walce nierównej, lecz otwartej i uczciwej nieprzedawnione nigdy prawa narodu. Ciemne i niechlujne lochy gdzie gnieździły się ludzkie larwy, oddane duszą podstępom, zasadzkom, nielojalności i zbrodni znajdowały się w Rosji, żyły w duszach Paszkiewiczów i Murawiewów. W Polsce panowały słońce, jasność i światło.

Czasami, prawie że oszalałe w swej nieposkromionej odwadze miecze łamały się w straszliwych klęskach, nigdy jednak niewystarczających by uczynić martwymi umysły zawsze dzielne. Nigdy jednak zdrada nie okryła czernią hańby lanc dzielnych rycerzy wolności. Takiej to, prądy ideologji były przewodniami Piłsudskiego. W najtrudniejszych okolicznościach, gdy dezycją stała się koniecznością, Piłsudski znajdował się zawsze na wysokościach nadziei narodowych pokładanych w jego patrjotyźmie.

W roku 1914-ym nie był on ani rosjaninem, ani niemcem, ni austrjakiem, był poprostu polakiem, i z Nim a przez Niego Polska zwyciężyła.

Ubaldo Soares.

Konsul Generalny R. P. Dr. R. A. Staniewicz prosi o podanie do ogólnej wiadomości, iż dnia 19 marca br. w dniu imienin Marszałka Piłsudskiego, będzie wraz ze swą Małżonką przyjmował Członków Towarzystw i prasy polskiej od godz. 14—16 popołudniu, w salonach Konsulatu Generalnego, przy ulicy André de Barros 528.

ZWIĄZEK Pracy Obywatelskiej Kobiet

chcąc uczcić dzień Imienin Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego nadesłał nam piękny artykuł okolicznościowy, pióra p. Zawiszanki, który z przyjemnością publikujemy w odpowiedniem skróceniu.

———

Mamy dziś mówić o najofiarniejszem a najbujniejszem życiu — o człowieku najsamotniejszym, lecz równocześnie najgłębiej związanym z nami wszystkimi.

Dlatego to właśnie Jego rodzinne święto stało się z biegiem lat uroczystością narodową — w tem żywem poczuciu skupia wszystkich, co nie przyszli tu z jakiegokolwiek oportunistycznego wyrachowania, lecz jedynie z potrzeby serca.

Spojrzyjmy w oddale przeszłości — tej, którą wielu z nas osobiście przeżyło — nie zdołamy już wyobrazić jej sobie bez Niego — ona cała rozwija się niejako w Jego cieniu. Widzimy Go w tylu, tylu postaciach!...

Pacholę, z ust matki chłonące bohaterską tradycję i najwyższe wskazania moralne — a pózniej w szkole moskiewskiej uczące się nienawidzieć — młody rewolucjonista, skupiający robotników do walki z wszelkiem ciemięstwem, aby im ukazać niewolę narodu, jako zło najgorsze i pchnąć do zdobywania Niepodległości — jedyny Polak, co w 1905 roku myślał na serjo o zrzuceniu jarzma rosyjskiego — wychowawca tajnego naszego wojska i jego wódz nieustraszony, gdy przyszło do otwartej walki...

Ten, który nieśmiertelną decyzją 6-go sierpnia nauczył nas nanowo, po 50-u latach, przelewać krew za najwyższe dobra!...

I od tej pory brał na siebie wszystkie dezycje najcięższe polkiego zbiorowego życia — w wirze pędzących wypadków, na przełomach dziejowych, co idą jedne po drugich.

Więzień Magdeburga i Naczelnik wskrzeszonej Polski — pogromca czerwonej Rosji i wygnaniec Sulejówka — wreszcie obecny potężny samotnik belwederski — to jedna i ta sama tylko osoba!

Aż wierzyć się nie chce, aż trudno objąć umysłem samą możliwość takiego ogromu. Jest co rozpamiętywać co roku, z namiętnością badacza w skupieniu pełnem czci — jeśli jest tylko dobra, szczera wola zrozumienia, zbliżenia się do tej siły, tak niewyczerpanie twórczej i — przejścia jej z pomocą.

Bo Wielkość potrzebuje koniecznie współdziałania nas, małych, powszednich ludzi — inaczej skazana jest na mękę strawienia się wewnątrz siebie bez pożytku.

Bohater, uczony, czy artysta — na pustyni, byłby tylko cieniem samego siebie. Jest jakieś prawo, wedle którego duchy ludzkie grupują się wokół istot przewodnich, genjuszy i mistrzów swego wieku, podobnie jak planety wokoło słońc — gdyż tylko tym sposobem mogą widocznie, jedne i drugie, dopełnić swego przeznaczenia.

Dok. na str. 12-ej

ESPOSIÇÃO FEIRA
Inter-Estadual de Curitiba
Wspaniała wystawa przemysłu parańskiego i riograndeńskiego
Występy artystów, Dancing ze wspaniałą orkiestrą, salon gry i różne ciekawe atrakcje.
W parku przygrywa orkiestra 15 B. C.
Wejście: dorośli 1$000, dzieci $500
Teatr „Emilio deMendes"
„GRANDE Cia BRASILEIRA DE COMEDIAS"
„Palmerin Cecy-Medine"
Duży repertuar autorów brazylijskich jak cudzoziemskich.
Ceny popularne --- Miejsca numerowane

ŻOŁĄDEK I KISZKI
Leczenie wrzodów żołądkowych i przewodu pokarmowego za pomocą najnowszych metod bez operacji. Nowoczesny sposób badania i leczenia hyperchlorhydrji, zapalenia ślepej kiszki, dezynterji, ucisku żołądka, obstrukcji, djagnoza i leczenie chorób wątroby. Leczenie hemoroidów bez operacji i bez bólu.
DR. MENDES DE ARAUJO
Av. João Pessôa, 68, nad apteką „Avenida" od godziny 2—6 pp.
637-41-54

Górą „ASTRA-PILSEN"
z Browaru „ATLANTYKA"

Kronika Parańska

Otrzymaliśmy od znanego poety ludowego piękny zbiorek poezyj, zatytułowany: „Z pod strzechy. Chłopskie strofy“ pióra Antoniego Olchy. Z małej tej broszurki bije potęga prawdziwego talentu, pragnącego zapalić święty znicz w piersiach szarychoraczy. Słowa, trwade czasem jak chłopska dola, nabierają blasku gdy domorosły poeta odczuwa piękno przyrody, ukachanej przez młodzieńca, który wzrósł na jej łonie. Bije z tych krótkich pieśni wielki a szczery żal, bez domieszki nienawiści, a mocne strofy jak zgrzyt lemiesza o kamień, przeplatane pieśnią skowronka, blaskiem promieni słonecznych łamiących się w kroplach rosy, składają się na estetyczną i pełną oryginalności całość.

Nie umieszczamy w dzisiejszem wydaniu upomnienia do opieszałych czytelników na pierwszej stronie, którą poświęcamy, Imieninom Wodza Narodu, gdyż nie chcemy psuć świątecznego nastroju żadnym zgrzytem. Zawiadamiamy jednak zainteresowanych że za tydzień, t. j. w przyszłym numerze, z bólem serca przystąpimy do publikowania „Czarnej Księgi“, w której w pierwszem miejscu umieścimy nazwiska ludzi zalegających z zapłatą przez kilka lat i tak stopniowo dojdziemy do czytelników, którzy winni nam są za ostatni rok. Każdy dłużnik otrzyma jeszcze, o ile nie otrzymał dotychczas, rachunek i upomnienie pisemne pocztą. Po wydaniu tego niemiłego dokumentu, będzie on odłoczony największemi literami, jakie posiadamy na specjalnych tablicach w wielkich ilościach które zostaną umieszczone w miastach, miasteczkach i osiedlach w widocznych miejscach, jak instytucje, sklepy, apleki, towarzystwa i szkoły, słowem gdzie tylko znajdują się nasi rodacy. Spodziewamy, że opieszali czytelnicy nie zechcą doprowadzić do tej ostateczności.

Adm. Gazety Polskiej.

Spotkały nas zaszczytne odwiedziny pani Kryńskiej i Niedenthalowej, które w imieniu Związku Obywatelskiej Pracy Kobiet obiecały nam swą współpracę. Jesteśmy szczerze zadowoleni, gdyż nie uznając wrzaskliwego feminizmu, uważamy niewiasty za pełne obywatelki i uznajemy je za potężny czynnik w pracy społecznej i cywilizacyjnej. Z naszej strony proponujemy stworzenie coś w rodzaju kolumny kobiecej, którąby chociaż w części zastąpiła brak przystępnego czasopisma kobiecego. Same krótkie sprawozdania kasowe, są konieczne lecz nie mogą interesować szerokiej publiczności. Wyobrażamy sobie, że taki dział powinien obejmować nietylko wielkie zagadnienia ruchu kobiecego, lecz krótko sformułowane rady z dziedziny hygieny, wychowania, sztuki kulinarnej, kosmetyki i mody. Ta ostatnia, może się wydawać niektórym niepotrzebną i zbyteczną, gdyż są od tego żurnale mód. Chodzi jednak o wbicie w szerokie masy niewiast poczucia estetycznego, gdyż nie jest pięknie ubrana kobieta, świecąca drogą, niegustowną suknią, w której wszelkie barwy kłócą się w nieprzystojny sposób. Również wpływ pań na nieokrzesaną czasami (mówimy o wyjątkach) męską młodzież mógłby być zbawienny i wyrwać wielu dzielnych nawet chłopców z objęć szkodliwych rozrywek, jak kawiarnie, przybytki gry hazardowej i jeszcze gorszych przybytków zepsucia. Nie chcemy się rozpisywać dla braku miejsca na ten temat, lecz ponieważ jest aktualny postaramy powrócić się do niego, wyrażając się wprost bez ogródek, w sposób szczery, tak jak wypowiedzieliśmy się w rozmowie, z przedstawicielkami Związku. Wszystko, co odnosi się do Związku Pracy Obywatelskiej kobiet publikować będziemy pod nagłówkiem Z. P. K. O.

Przypominamy Czytelnikom że najlepszym sposobem uczczenia Imienin Marszałka, byłaby ofiarność na **Dar Polonji w Brazylji.** Zwracamy się do wszystkich Towarzystw z propozycją przeprowadzenia w tym celu zbiórki w czasie obchodów mających się odbyć w dniu 18 i 19 marca, jak i w innych dniach, w czasie którym będziemy święcić tę prawdziwie narodową uroczystość.

W Piraquarze wszyscy właściciele sklepów postanowili zamknąć, je w pewnym oznaczonym dniu, na znak protestu przeciw wysokim podatkom.

Połączenie kolejowe w Jacarezinho doznało od 5-go b. m. ulepszenia. Obecnie odchodzą w tygodniu dwa pociagi nocne z Kurytyby, do tego miasta, położonego w bogatych stronach północnych, naszego Stanu. Odjeżdżają wzmiankowane pociągi w poniedziałki i piątki o ósmej wieczorem ze stacji w Kurytybie, a przybywają do Jacarezinho we wtorki i soboty o 2,56 pop. Z Jacarezinho wychodzą pociągi o 10,20 przed poł. w środy i niedziele, a przybywają do Kurytyby w czwartki i poniedziałki o 6,12 rano. W dni w które odchodzą te bezpośrednie pociągi do Jacarezinho, odpadają pociągi mieszane między Kurytybą a Ponta Grossą i między Jaguarahywą a Jacarezinho.

W Antoninie zatonął José Duve, w czasie przepływania łodzią przez rzekę.

W fabryce Iguassú mają się wyrabiać obecnie wozy wojskowe dla trenów. Kierownictwo będzie powierzone podpułkownikowi Germanowi Pessolo, z Rio de Janeiro.

Na linji kolejowej Kurytyba-Paranagua zderzyły się wskutek mgły dwa pociągi towarowe na stacji Banhado. Podczas tej katastrofy odniosło rany trzy osoby. Tego samego dnia na linji wiodącej wewnątrz Stanu, między stacjami Capivary i Coicanga wykoleił się wagon ciężarowy i zatarasował ruch na kilka godzin. Z tego powodu nastąpiły znaczne spóźnienia pociągów, krążących między Kurytybą — S. Paulo, jak również między Kurytybą a Paranaguá.

Donoszą z Queimadas że dzięki energicznemu lecz pełnemu taktu postępowaniu kapitana Eusebia, ustala się porządek w okolicach Tibagy a ludzie uspokojeni powracają do swych zajęć.

Wysiłki pogodzenia różnolitych prądów polityki parańskiej spełzły na niczem. Powrócił z Rio de Janeiro p. Interwentor Manoel Ribas i pan Ottoni Maciel. Krąży pogłoska, że p. Manoel Ribas ma znów niebawem wyjechać do stolicy związkowej, coby wskazywała na dalsze rokowania.

Skutki ruletv nie dały na się długo czekać. Pracownik cukierni Bube, zniknął z 600$000 firmy przegrawszy je prawdopodobnie na Wystawie. Na poczcie odkryto defraudację, w wysokości przeszło 20-u kontów, którą również przypisują opętaniu, przez demona gry.

W miejscowości Rezerwa skradziono z Prefektury nieco ksiąg i dokumentów.

W Antonine w przeszłą niedzielę stawił się na policji szofer Orestes, do którego niejaki Laudemiro Guimarães oddał kilka strzałów z rewolweru nie trafiając jednak swego przeciwnika. Wysłany celem przeprowadzenia śledztwa sierżant policji Ary B. Santos, został przyjęty przez awanturnika strzałem z rewolweru, lecz znów na szczęście kula minęła się z celem. Sierżant jednak odpowiadając strzałem na strzał zranił ciężko Laudemira, który przewieziony do szpitala w Kurytybie wyzionął ducha.

Pani Emma Maeder, pracownica firmy Abdo otrzymała zawiadomienie o kilkumiljonowym spadku, który pozostawił jej krewny z Szwajcarji.

Budowa kolei żelaznej, do Guarapuawy, ma być zapewniona. Pan interwentor oświadczył, że jeżeliby nie przyszło do porozumienia z polskim syndykatem, rząd federalny obejmie budowę na własną rękę, a nawet wkrótce rozpocznie prace koła budowy tej nowej linji kolejowej.

Dr. Fausto de Nascimento Bittencourt jeden z szefów gabinetu policyjnego, został mianowany delegatem policji III-go dystryktu.

Casa Marselha

Podajemy do wiadomości Sz. Klijenteli, iż otrzymaliśmy duży wybów artykułów zimowych dla pań i panów, jak: torebki damskie, rękawiczki, parasolki, pończochy, skarpetki i t. p.

Gotowe ubrania od 40$000

GALANTERJA MĘSKA I DAMSKA WOGÓLE

FLOMENBAUN & KNOPHOLZ

CENY ZREDUKOWANE — Mówi się po polsku 371-39-45

CURITYBA—Av. João Pessoa 107 — (Palacio Garcez)—Paraná

Uroczysty obchód

Imienin Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego urządzony staraniem wszystkich organizacyj polskich w Kurytybie, dnia 18 marca 1934 roku (niedziala).

Program Obchodu:

1) Godzina 10 — Msza Św. wraz z okolicznościowem kazaniem w kościele parafjalnym św. Stanisława.

2) Godzina 20 — Uroczysta Akademja w Związku Polskim.

Szczegóły w programach.

Wstęp na salę bezpłatny.

Konsulat Generalny R. P. z okazji imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego, przyjmował będzie życzenia przedstawicieli towarzystw i członków kolonji polskiej **w dniu 19 marca b. r. od godziny 14 do 16.**

Kurytyba 6—3—1934.

Komitet Międzystowarzyszeniowy.

Komunikat

Dnia 5 marca został zorganizowany Międzystowarzyszeniowy Komitet Obchodu imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego.

W skład Komitetu wchodzą następujące organizacje lokalne:

1. Centralny Związek Polaków w Brazylji.
2. Związek Polski w Kurytybie.
3. Związek Towarzystw Polskich „OŚWIATA“.
4. T-wo „T. Kościuszki Łączność i Zgoda“.
5. T-wo Szkoły Ludowej im. J. Piłsudskiego.
6. „Sarmacja“.
7. Związek b. Wojskowych R.P.
8. T-wo im. I. Paderewskiego.
9. Kolegjum im. H. Sienkiewicza.
10. Komitet Parafjalny Św. Stanisława.
11. Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet.
12. Zrzeszenie Nauczycieli Szkół Polskich w Brazylji.
13. Towarzystwo Przyjaciół Polskiego Morza.
14. T-wo Śpiewacze św Stanisława.
15. Związek Zawodowy Rolników Polskich.
16. T-wo Wychowania Fizycznego „JUNAK“.
17. Związek Amatorów Sceny.

Dnia 6 marca 1934 r. wybrany został następujący Komitet Wykonawczy.

Przewodniczący p, Franciszek Lachowski. Sekretarz p. Rudolf Papla. Skarbnik p. Tadeusz Kowalczyk. Przewodniczący Komisji artystycznej — p. Tadeusz Morozowicz.

Kurytyba, 7—3—1934.

Sekretarz Komitetu
(—) Rudolf Papla.

Poszskiwanie

Józef Bednarski, który zamieszkiwał swego czasu w Kurytybie, Thomas Coelho, poczem wyjechał w okolice Iraty, zabierając z sobą 2-letnią dziewczynkę Marjannę, córkę Andrzeja Romanika, poszukiwany jest przez Juljana Romanika poszukiwany jest przez Juljana Romanika brata dziewczynki.

Ktoby wiedział o miejscu zamieszkania poszukiwanego, lub on sam, proszony jest o podanie wiadomości pod adresem Gabrjel Rewa — Alameda Julia da Costa 464 — Curityba, lub do Red. „Gazety Polskiej“. (12-13)

O Peitoral de Angico Pelotense

Oddawna zasługiwał, zasługuje i zawsze zasługiwać będzie na całkowite zaufanie ze strony powag lekarskich.

Dwóch bardzo poważanych w całem Pelotas eskulapów, którzy używają Peitoral, zabiera głos.

Oto, co mówią:

„Oświadczam, iż używając w mej klinice PEITORAL DE ANGICO PELOTENSE w zakażeniach katarowych aparatu oddechowego, osiągam zawsze doskonałe rezultaty, co niniejszem stwierdzam pod słowem mego stopnia naukowego. — Pelotas. — DR. ATILANO ZAMBRANO.

Sz. Pan Eduardo Sequeira.

Pośpieszam również zawiadomić o doniosłych wynikach pańskiego doskonałego lekarstwa PEITORAL DE ANGICO PELOTENSE. Muszę przyznać, iż przynosi ono niezawodne ulgi w chorobach dróg oddechowych.

Pelotas — DR. AMARANTE.

Firmy potwierdzone przez notarjusza A. E. Ficher. (75)

PAWEŁ NIKODEM.

GUAIRA

Ziemia polskiemu osadnikowi obiecana

Trzy ludy ubiegały się o zdobycie Guairy: hiszpanie, portugalczycy i francuzi, zanim na widownię wstąpił współzawodnik najmniej spodziewany — polak. Schodzi czwarte stulecie na osączaniu tropikalnego metecznika, komuż on wreszcie ulegnie? Rozpatrzymy poszczególne wyprawy w biegu następstwa i wykreślmy linje osiągniętych stanowisk.

Cel pożądań tylu narodów, to słodkowodny półwysep w głębi kontynentu południowo-amerykańskiego, ujęty ramionami wielkich rzek: Iguassu' Parany, Paranapanemy i Tibagy. Tworzy on zachodnią połać stanu Parany o obszarae stu tysięcy klm. kw., przytyka do osad polskich w Brazylji, Argentynie i Paragwaju, leży na linji ich rozwoju.

Niegdyś uwił tu był gniazdo ród guarańczykśw, pan międzyrzecza paragwajsko-parańskiego i sąsiedztwa. Mało było krajów Nowego Świata o tak gęstem zaludnieniu, jak te strony. Liczono tu ćwierć miljona indjan, czyli 5 dusz na 2 klm. kw. Karjo znalazł snać w borach nadzecznych świetne warunki bytowania, skoro nawet baśń głosi, że morubiszaba Guaira na cześć ojczyzny, płynącej mlekiem i miodem, córkę swą jedyną nazwać miał „Niajbi — ziemią owocu, ogrodem“. Słowo Guaira można różnie wywodzić. Jeżeli rozbić je na składniki gua-y-ra, otrzymamy wyrażenie „zbiera wody kotliny“, trafny opis wielorzecza. Gdy odczytać gua-ira, dowiemy się, że to „miód doliny“, kraj dostatku, eldorado — jednem słowem drogowskaz dla bladych twarzy.

Jakkolwiekbądź, wieścią czy nazwą, Guaira nęciła już pierwwszych odkrywców południowej Brazylji. Pożądanie jej bogactw zapisało się przy chrzczeniu przedgórza. Kiedy europejczycy wdarli się przez Góry Nadmorskie na wyżynę i minęli Kurytybę oraz stepy, w przesmyku między Iguasu i Tibagy, w odległości 500 klm. od oceanu, stanął im wpoprzek nowy łańcuch górski. Zapora nam jest odtąd znana, jako Góry Nadziei. Ziemia sama otrzymała później przydomek Kraju Wodospadów, od dwóch największych urwisk wodnych w świecie, 80-metrowego spadu Iguassu i gigautycznych, dopiero częściowo poznanych katarakt guairskich na Paranie.

W szeregu współzawodników do spadku po pierwotnykh guairzanach, czoło zajął hiszpan. Dziwna rzecz, zamiast drogą przez parańskie wybrzeże, przybywał on z zachodu, do wnętrza lądu, jako siraż Paragwaju. Czy to był błąd? Konkwistator rozpalił w Ameryce Południowej dwa ogniska działań, jedno w Andach, drugie w wachlarzu La Platy, bramie do wnętrza kontynentu. W każdym razie dopuścił się grubego przeoczenia, zaniedbując resztę brzegów Atlantyku.

Guairę poznano przed 1530-tym rokiem, a pierwsze osiedle powstało w niej w 1554 r. na rozkaz wielkorządcy Paragwaju. Z biegiem crasu kraj doznał administracyjnego podziału, który za granicę wewnętrzną wziął rzekę Ivahy.

Część południowa, starsza pozostała pod rządami królewskimi, zależna od Asuncjonu. Za stolicę służyło jej Ciudad Real del Guaira, położone u parańskich katarakt — punkt ciężkości przeniósł się jednak wkrótce nad brzegi Ivahy, gdzie wyrosły liczne wioski oraz miasto Villa Rica. W pochodzie na wschód żywioł hiszpański dotarł w okolice Terezyny. Dalszy ciąg ścieżek do Atlantyku nie doczekał się udeptania. Villa Rica wyrobiła się na środowisko przemysłowe, posiadła młyny przemiału jerby mate a nawet piec hutniczy.

Obszar północny dostał się w 1609 r. zakonowi jezuitów na pole misyjne, i odtąd nad Parapanemą włada niepodzielnie „Pajobuna — ksiądz — czarna — szata“, jak mawiał indjanin. Namiestnik Paragwaju nie miał tu żadnej władzy. Górna Guaira, siostrzyca Misji na Urugwajem, Średnią Paraną i w Paragwaju, była jedną z enklaw Redukcji, które aż pod koniec 18-go wieku cieszyły się niemal państwową samodzielnością. Owczarnia guairska rosłe w oczach. Guarańczyk okazał się podatnym wpływom kultury i w zastępie 50 tysięcy nawróconych dusz osiadł w nowozbudowanych miasteczkach, wznosząc kościoły, uprawiając rolę.

Zmudny, blizko stuletni dorobek cywilizacyjny hiszpanów guairskich uległ w czteroleciu 1629-32 bezprzykładnej katastrofie. Zawiniły ją nie tyle nieopatrzność przed sąsiadem, ile niezgoda wewnętrzna kraju, nienawiść między połową królewską a zakonną na tle uroszczenych praw nad czerwonoskórym. Gdy zjawił się nowy współzawodnik, rozbił powaśnionc obozy tak doszczętnie, że kto żyw, uciekł w popłochu do Paragwaju, a tubylcy poszli do niewoli.

Pobici kastyljanie nie wrócili już na wygasłe popieliska. Dopiero Argentyna, główny spadkobierca korony madryckiej na południu Ameryki, poczyna wysuwać na nowo macki w górę rzeki Parany i brać okolice wodospadów w gospodarczy monopol. Przy końcu ub. wieku powstało w widłach Parany i Iguasú znaczne skupiepienie eksploatacyjne maty i drzewa. Od macierzystej Brazylji dzielą je głębokie puszcze. Wszędzie tu język hiszpański, powstają nawet szkoły hiszpańskie, a jedyny rynek zbytu i zakupu — to Buenos Aires.

Któż to był, kto zdołał tak sromotnie przepędzić żarliwego misjonarza i dumnego hidalga? — Portugalczycy. Odpowiedź wymaga pewnego sprostowania, albowiem „los portoguesses de San Pablo“ mieli dość luźny związek z imieniem przodków. Stanowili oni już wówczas mieszaninę trzech ras, a jeśli w niej jaki czynnik przeważał, to indyjski, tak dawką krwi, jak mową potoczną. Demokratyczny portugalczyk nie żywi przesądów etnicznych, i jako pan Afryki, do brazylijskiego tygla dorzucił murzyna. Zbiorowisko kolorowe dawnego S. Paulo było już w założeniu awanturniczem, „gorszem — jak je współcześnie wyzywano — od maurów, żydów i heretyków“.

Puśćmy w bór podwód owej mieszaniny, t. zw. bandeirę mamelucką, a po miesiącach przywiedzie huły zajętych indjan. Czerwonoskóry liczył się wtedy za bydlę, trzeba było dopiero bulli papieskiej, aby go podniosła do godności człowieka. Przepełniły się też rynki niewolnicze w S, Paulo, Rio i Bahji, gdy sięgnięto do zagospodarowanej, rojnej jak ul Guairy.

Nawet najzawziętsza wojna nie byłaby zostawiła po sobie takiej ruiny, w jakiej pogrążyło kraj polowanie na niewolnika. Po wyłowieniu karjów, uszli z pobojowiska tak zwyciężeni jak zwycięzcy — i przez setkę lat z górą nie zapytał nikt o bezpańską ziemię. Pustka zarosła nowym borem.

Rząd lizboński patrzał na czyny bandeirantów okiem niechętnem, choć przymkniętem. Stanowisko to nie przeszkodziło mu przypomnieć sobie zapomniany kąt w drngiej połowie 18-go wieku, gdy w Madrycie wszczęto rokowania nad ustaleniem połudn.—amerykańskich granic. Rzucił na stół atutem mameluckim, od którego umywał niegdyś ręce — i wygrał sprawę: Guaira została przysądzona Brazylji. Innego zainteresowania dla nieszczęśliwej kniei Portugalja nie miała.

Myśl o ponownem zaludnienin ostępu należy już do Brazylji, albowiem Guarapuawa, pierwsze siedlisko pochodzenia portugalskiego za Górami Nadziei, wzięła początek w 1810 r., w dobie zrywania węzłów kolonjalnych. Stepy guairskie zwabiły kurytybskiego kabokla i przedzierzgnęły go na pesterza. W życiu współczesnej Parany znaczenie Guarapuawy polega na roli klucza do sertonu i na roli kolebki rodów nawpół gauczowskich, z których administracja stanową czerpie zastępy sterników. Lecz choć na próbach kolonizacyjnych zeszedł już wiek z górą, brazyljanin współczesny nie okupił jeszcze dawnych grzechów bandeiranckich. Obszar Guairy wykazuje obecnie koło 40 tysięcy mieszkańców — liczbę niższą od stanu Redukcji i równającą się 1-6-tej pierwotnego zaludnienia.

O próbie francuskiej należy wspomnieć raczej dla przestrogi, niż dla znaczenia. Naród, którego państwo i posiadłości zamorskie zapewniają mu rozległością jedno z naczelnych miejsc wśród potęg świata, za Atlantykiem nie miał szczęścia, Pozbył się nabytków w Kanadzie i u Misisipi, a w Ameryce Południowej stracił z lekkiem sercem Rio de Janeiro i ujście Amazonki, pozostawiając nakoniec z małym skrawkiem Gujany. Nie inaczej powiodło mu się w Guairze.

Szedł rok 1847-my, gdy lekarz i entuzjasta Jan Maurycy Faivre, zaczerpnąwszy podniety w starych źródłach jezuickich, postanowił przejąć dziedzictwo dawnych guarańczyków i konkwistatorów, aby stworzyć nową kolonję francuską. Przysposobił statek, wsadził nań 87 ziomków rolników i wylądował w Paranagua. Parana stanowiła ówcześnie dzielnicę w S. Paulo i na wyżynie poza wioską kurytybską oraz kilku wylęgającemi się codopiero siołami jak Rio Negro, Guarapuawa, Castro, Lapa — leżała jeszcze nietknięta. Obwód kurytybski liczył 16 tys ęcy dusz (w czem 2 tys. niewolników, 4 tys. mulatów, 10 tys. metysów i białych),a co na przestrzeni 40 tys. klm. kw. dawało 1 mieszkańca na 2½ klm. kw. A tu garść francuzów pcha się w puszcze, 317 klm. od Kurytyby!

Wędrowali tygodniami na grzbietach mułów z dziećmi i dobytkiem walcząc z rzekami i puszczą aż stanęli u spływu Ivahy i Małego Ivahy, gdzie znaczyły się ślady po kościele i osiedlu z czasów hiszpańskich. Miejscowość nazwali Terezą, na cześć cesarzowej Brazylji, opiekunki.

Znaleźli ziemię urodzajną — błogosławioną jak ją wielebni jezuici nazywali lecz co z tego kiedy odludków zabijała odległości. Założyciel zmarł z udręki, a wyspa w 12 lat po powstaniu stopniała do liczby 11 niedobitków. Reszta padła ofiarą puszczy, rozbiegła się i skaboklała.

Gdym w 1920 roku zwiedził okolicę, zasiedloną już przez naszych, po zdobywcach gallickich spotkałem tylko błędne wspomnienia.

Dok. nast.

Wobec zbliżającej się zimy nie zapominajcie,

że najlepsze i najtańsze wyroby futrzane w Kurytybie można nabyć tylko w sklepie: Fr. A. Dickow

UL. 15 DE NOVEMBRO 472

UWAGA: Posiadamy na składzie oryginalne wyroby z drzewa parańskiego, jak: pudełka do cygar, tasy, lampki nocnei t. p. drobiazgi

Z São Paulo i Rio

Sekcja Administracyjna „Gazety Polskiej w Brazylji" w Stanie S. Paulo pod kierownictwem p. J. M. HOLESKIEGO, Rua Conselheiro Ramalho, 274.

Mowa wypowiedziana przez interwentora Salles de Oliveira, w odpowiedzi na przywitanie Stronnictwa Konstytucjonalistów z S. Paulo, została uznana przez kilka dzienników rioskich jako niewczesna. Dziennik „Jornal do Brasil" pisze w tej sprawie: „Niechby Nieba sprawiły, aby ludzie odpowiedzialni ze S. Paulo, pozostali spokojni wobec egzaltacji pana interwentora.

Konsul włoski prosił policji, by wszczęła śledztwo w sprawie zniknięcia obrazów, rzekomo pędzla sławnych mistrzów, pozostałych w spadku po pewnym włochu, nazw. Pascoal Pepe, który zmarł niedawno nagłą śmiercią. Konsul oświadczył policji, że doszły do jego uszu wieści, jakoby te obrazy były podpisane przez Michała Anioła, Raphaela i innych sławnych malarzy, z epoki Odrodzenia. Z tego wszystkiego można było zrozumieć, że obrazy te, chciał Rząd Włoski, zakupić dla swych galeryj. Policja, począwszy badać, doszła jednak do fantastycznych wyników. Pepe posiadał całkiem zwykłe płótna i kopie niektórych sławnych arcydzieł. Potrzebując pieniędzy, sfałszował podpisy na obrazach i by wzbudzić większe zaufanie zabezpieczył je na sumę 250 kontów w towarzystwie ubezpieczeń „Novo Mundo" Gdy sprytny włoch chciał sprzedać swe obrazy nie znalazł jednak amatorów. Zaledwie jeden żyd widocznie wielki ryzykant, zakupił całą galerję, za sumę 3:500$000. Pomimo swej zręczności handlowej, nowy nabywca obrazów zdołał je sprzedać, zaledwie za 2.800$000, tracąc 600$000 i w dodatku, jest bardzo zadowolony iż zdołał się choć z trudem pozbyć starych gratów, bez wartości artystycznej.

Został podpisany kontrakt między bokserem Primem Carnera a bokserem paulistą, murzynem Godefrey, którzy mają stoczyć z sobą zapasy pięściarskie w S. Paulo. Primo Carnera wsiądzie na statek w Nowym Jorku dn. 17 b. m.

Pierwsza grupa emigrantów japońskich, która w tym roku przekroczyła cyfrę 1000 ludzi, przybyła w tych dniach do portu w Santos, na pokładzie statku „Rio de Janeiro Maru". Emigranci zostali po przybyciu przyjęci przez władze emigracyjne, które odsyłają japończyków w głąb Stanu, gdzie osiedleni zostaną na kolonjach rolniczych. Poprzednio przybyło w trzech grupach około 2000 emigrantów, tak, że z całej kwoty tegorocznej, wynoszącej 27.000 ludzi, przybyło już 3000 emigrantów japońskich.

Minister Pracy p. Salgado Filho był spodziewany w S. Paulo w przeszłą niedzielę gdzie miał zabawić trzy dni. Pan minister powraca z Rio Grande do Sul drogą morską i przybędzie do S. Paulo, przez port w Santos.

Rząd Stanowy od niedawna zajął się uporządkowaniem sytuacji rozległych terytorjów, należących de nomine do Stanu S. Paulo, a w rzeczywistości, zajętych przez prywatne osoby, niektóre osiadłe przed dziesiątkami lat na tych ziemiach. Rząd zamierza odebrać tę ziemię na swą własność, lub za mierną opłatą wydać, obecnym właścicielom, prawowane tytuły posiadłości. Również ma się położyć koniec wszelkim sfałszowanym tytułom posiadłosci, przez ustanowienie katastru, który przeprowadzi ścisły rozdział, między prywatną a rządową własnością. Takie bezpańskie ziemie, obejmują powierzchnię, przeszło dwuch miljonów alkrów. Ze względu na ważność rozstrzygnięcia tej kwestji, tak dla Stanu jak i dla właścicieli gruntów, sekretarz Rolnictwa przedstawił wniosek interwentorowi federalnemu, by tak zwana Secretaria Judiciaria, została przemieniona, na Procuradoria de Teras, w której pracować będą urzędnicy wspomnianego sekretarjatu.

Plaga żebractwa po uporządkowaniu stosunków w mieście S. Paulo, gdy po przytrzymaniu żebraków przez policję, a po umieszczeniu prawdziwie potrzebujących w przytułkach i wypuszczeniu symulantów na wolność z upomnieniem, by nie żebrali więcej, jeżeli nie zechcą zapoznać się bliżej z więzieniem, rozkwitła z niebywałem powodzeniem w Santos, gdzie zdaje się, wszyscy nałogowi żebracy przenieśli swe pole działalności. Ze względu że Santos jest portem, w którym ustawicznie znajdują się setki podróżnych cudzoziemców, przeto należałoby by policja, zajęła się szczerze uporządkowaniem tego miasta, z żebraków, którzy sprawiają na podróżnych deprymujące wrażenie i nie przysparzają chluby Brazylji.

Na ulicy Seminario, prawdziwym raju urwipałciów, pochwycono niejakiego Nelsona Zaminhona, gdy usiłował sprzedać kosztowny aparat kinematograficzny, marki „Pathè Baby". Zawiedziony na policję, handlarz aparatów kinematograficznych, zapytany skąd posiada aparat, po kilku minutach grobowego milczenia zeznał, że całkiem po prostu ukradł aparat, w celach zarobkowych.

Pewien fabrykant mebli, złożył skargę w kryminalnej policji na gościa, który nabywszy na raty kilka garniturów pięknych mebli, po uiszczeniu pierwszej spłaty, nie dał o sobie znaku życia, a gdy kupiec zaniepokojony udał się do jego mieszkania, nie zastał ani jednego kawałka stołu, krzesła i ani jednej rzeczy, która właściwie jego była. Przy dochodzeniu okazało się, że pomysłowy gość, uczynił sobie ze sprzedaży mebli wcale intratne poboczne zajęcie, gdyż kilku właścicieli składów mebli, zgłosiło się ze skargą na sympatycznego gościa, który w ten sposób ponaciągał znaczną ilość fabryk. Obecnie, pomysłowy oszust oczekuje w więzieniu na proces, lecz czy więzienie zdoła go poprawić, to dopiero najbliższa przyszłość pokaże.

Po długiem poszukiwaniu udało się policji pochwycić niejakiego śmiałego włamywacza, który pomimo młodych lat, okazywał niebywałą sprawność w swem rzemiośle. Młodzieniec znany pod nazwiskiem Paulo Bento Bandeira, pracował od jedenastu lat w złodziejskim fachu, a wyspecjalizował się, w okradaniu wystaw sklepowych. Jego sposób wybijania szyb, chroniących wystawy, był jedynym w świecie, przeto przypisywano mu cały szereg włamań, trzymając się słusznego mniemania, że „po jego czynach poznacie go" Dwa razy tylko, omal nieprzychwycono go. Raz jeden, pewien sąsiad okradzionego sklepu, widząc go uchodzącego z łupem, puścił się za młodocianym złoczyńcą w pogoń. Złodziej uciekał ile sił w elastycznych nogach, aż dopadł do przejeżdżającego omnibusu. Jego prześladowca wskoczył za nim do pojazdu, lecz złoczyńca, wyjąwszy rewolwer steroryzował podróżnych i konduktora i zdołał wyskoczyć z omnibusu i zbiec szczęśliwie. Drugi raz, zauważył go pełniący służbę policjant, lecz również wówczas przy pomocy rewolweru, razimieszek zdołał się uratować, jak pierwszym razem. Wskutek ustawicznego tropienia go przez policję, młody ale obiecujący człowiek zbrzydził sobie rodzinne miasto i samochodem ciężarowym opuścił niegościnny gród paulistański. Przybywszy do Mogy das Cruzes, zwrócił dla swych zdolności ogólną uwagę, tak że musiał się schronić do Sallesopolis odległego od Mogy das Cruzes o jakie 50 kilometrów. Policja paulistańska, kierując się wskazówkami swych kolegów z Mogy das Cruzes, udała się do Sallesopolis gdzie, wkrótce iż łatwością uchwyciła złoczyńcę, który dokonał już kilka włamań w tem masteczku. Artystę w swoim rodzaju, odwieziono pod czułą opieką do S. Paulo, gdzie rozpoczęte śledztwo stara się skonstatować ilość włamań.

Baczność Palacze!

OJCOWIE WASI PALILI PAPIESOSY TYLKO W TUTKACH PAPIEROSOWYCH, wiedząc, że tylko wtenczas palenie nie jest szkodliwem.

Wyrabiamy najlepsze hygjeniczne tutki z watą w środku dla oczyszczania nikotyny. Cena za sto sztuk 600 rejsów. Za tysiąc sztuk 4$500, a dla pozamiejscowych z przesyłką pocztową, za tysiąc 6$000. Maszynka do robienia papierosów 1$000. Papierki „paryskie" za 10 tysięcy listków 6$000, czy to z ustnikami złotemi czy korkowemi.

ADRES FABRYKI:

CASA GENY

Rua S. Caetano 208 — SÃO PAULO.

Filja w Curitybie: **CHARUTARIA LIBERTY — Praça Tiradentes 305**

RIO

W Stanie Bahia została zniesiona cenzura dzienników, tak że krytyka administracji i polityki krajowej będzie dozwolona.

Agencja „Havas" donosi, że 14-u członków komisji 26 wzbrania się podpisać projekt Konstytucji Według innych wiadomości, w pozaprzeszłą sobotę odbyło się posiedzenie tejże komisji, która po podpisaniu projektu miała go wnieść 5-go b. m. na plenum,

W Valença w stanie Rio de Janeiro przed 18 laty niejaki Paulo Francisco Assis zamordował swą żonę, liczącą lat 76. Mając sam lat 84, został skazany na 16 lat więzienia, lecz w r. 1930 został wypuszczony na warunkową wolność. Gdy jednak z powodu nieznajomości prawa wydalił się ze swego okręgu policyjnego, został uwięziony na nowo by odbyć jeszcze resztę swej kary, t. j. 8 lat więzienia.

Wielkie oburzenie w Konstytuacie wywołało oświadczenie generała Rabello, który dając wywiad pewnemu dziennikowi powiedział, że narady Zgromadzednia są bezowocne i że nie można spodziewać się od niego konstytucji, stojącej na wysokości zadaniu. Generał Rabello atakowany w Konstytuacie przez deputowanych powiedział, iż wywiad nie zawiera żadnej obrazy osobistej czy też kolektywnej posłów. Jako obywatel ma prawo wywnętrzać się o polityce swego kraju, a jego twierdzenia są uzasadnione.

W projekcie konstytucji znajduje się też następujący artykuł: „Tylko brazyjjanin ma prawo być redaktorem odpowiedzialnym dzienników i czasopism politycznych.

Koło Ausin wykoleił się pociąg z Minas. Jakby, cudem, tylko dwuch pasażerów odniosło lekkie rany.

Koleje związkowe dały w roku 1930 niedobór w wysokości 43.000 kontów, który w następujących latach spadł na 6000,6.000 i 3500 kontów.

Projekt konstytucji który został wydrukowany i rozdany między posłów, miał wejść pod obrady dn. 9 na plenum.

Deputowany Otto Prazeres dając wywiad prasie jako sekretarz Zgromadzenia prawodawczego oświadczył, że Konstyiucja według wszelkiego spodziewania, będzie mogła być uchwalona w końcu miesiąca kwietnia, a wyboru prezydenta konstylucyjnego Brażylji posłowie dokonają w pierwszych dniach przyszłego miesiąca maja,

Deputowany z Minas p. Cristiano Machado oświadczył, że eks prezydent Artur Bernardes nie zamierza zupełnie kandydować na prezydenta Republiki, a powróci do kraju dopiero po uchwaleniu konstytucji.

Diario da Noite donosi, że pan Getulio Vargas odwiedzi w kwietniu stany S. Paulo, Matto Grosso i Paraná.

Prezydent Urugwaju p. Gabriel Terra wyjedzie w przyszłym miesiącu maju w towarzystwie swego orszaku do Rio de Janeiro, czyniąc zadość zaproszeniu pana Getulia Vargasa, szefa Tymczasowego Rządu Brazylijskiego. Jako gość naszego Rządu, p. Gabriel Terra będzie przebywał trzy dni w Rio de Janeiro, a następnie zabawi prywatnie w odpowiedniej miejscowości przez dziesięć dni dla odpoczynku. Podróż ta miała odbyć się nieco wcześniej, lecz ponieważ w dniu 19 kwietnia mają się odbyć różne zgromadzenia polityczne, przeto prezydent Urugwaju nie chce opuścić swego kraju przed unormalizowaniem się sytuacji politycznej. Ambasador urugwajski Juan Branco, znajdujący się w Montevideo, złoży szczegółowy raport Rządowi Brazylijskiemu o wizycie prezydenta sąsiedniej Republiki.

Zgromadzenie koustytucyjne przyjęło nowy regulamin. przedstawiony przez „leaderów" celem szybszego przeprowadzenia obrad.

Pan Sebastião Sompaio generalny konsul brazylijski w Nowym Jorku, miał w Rio de Janeiro odczyt o stosunkach handlowych między Brazylją a Stanami Zjednoczonymi.

Pan Swagrowski minister czesko-słowacki w Rio de Janeiro wydał z okazji urodzin prezydenta Massaryka w legacji czeskiej wspaniałe przyjęcie.

Staraniem się ambasady belgijskiej zostały odprawione w kościele Candelaria uroczyste egzekwie za spokój duszy ś. p. Alberta I-go króla belgijskiego. Celebrował nabożeństwo ks. Nuncjusz papieski.

Szef Tymczasowego Rządu podpisał dekret, pozbawiający praw politycznych Josègo Lenfersa, zamieszkałego w Hansa-Humbold w Stanie Sta Catarina i Pedra Pereira de Matto, profesora gimnazjum municypalnego w Varginha, w Stanie Minas za uchylanie się od służby wojskowej, którzy motywują swój upór przyczynami natury religijnej.

Został mianowany komendantem flotyli rzecznej w Matto Grosso kapitan porucznik José Paraguassú de Sá,

W pobliżu wyspy Villgaignon spadł jeden z hydroplanów marynarki odbywający lot ćwiczebny w wodę. Aparat został silnie uszkodzony, ale załoga nie odniosła żadnej szkody.

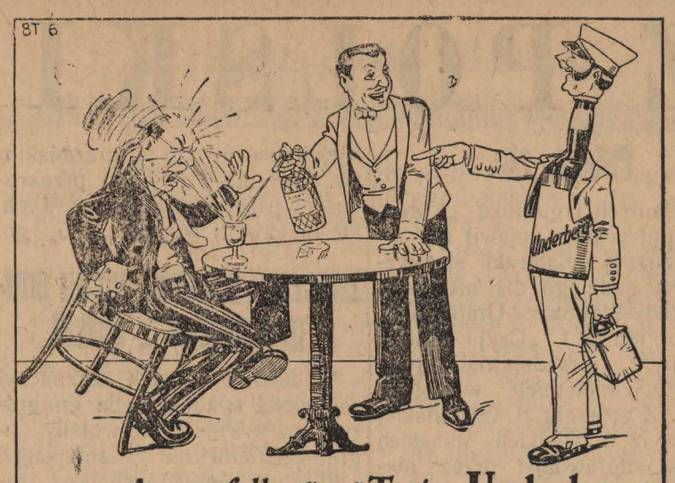

. . . *Assim fallou "seu" Tonico* **Underberg:**

Se não quer que um desastre lhe aconteça
Este conselho guarde na cabeça:
Tome Underberg puro, ou com siphão;
Com agua e assucar é igualmente "bão"
E, de qualquer maneira, quem o toma
Não tem más digestões por mais que coma.

87 annos de exilo mundial

Um calice por dia — dá saude e alegria

Szef Rządu Tymczasowogo podpisał dekret zabraniający pobytu w terytorjum brazylijskiem rosjaninowi Jakóbowi Kusznironowi i litwinkom Konstancji Keitys, Birucie Marji Varunitas i Barbarze Keitys, uważając ich jako osoby niebezpieczne dla porządku społecznego i głoszące przewrotowe teorje.

Pan Jose Americo minister Komunikacyj wyjechał dn. 6 do S' Lourenço. gdzie jego rodzina znajduje się na letnich wywczasach. Pan minister zamierza zabawić w S. Lourenço 15 dni, a zastępywać go będzie w urzędowaniu przez czas jego nieobecności szef jego gabinetu dr. Fernando Brandão.

WOJCIECH BREOWICZ (Specjalnie dla „G. Polskiej")

Dzień idzie...

P. dr. R. Gajdzie ref. oświatowemu — aut o

Przed nami pioruny — i burze i chmury,
A wkół nas — ugory granitne!
Lecz z za gór Świt idzie — niebiosy błękitne —
Dzień idzie skróś ciche laury...
Dzień idzie! zwiastuje go, ptactwo w błękitach,
I łuny na górach: hej, świta! hej, świta! —

Niech burze szaleją! niech podłość urąga
Miłości i Dobru — co żyją!
W zgniliznę mogilną pioruny niech biją! — — —
Ja rękę do Ciebie, mój Bracie, wyciągam
I wołam: — sto zniczów rozpalmy w swych wnętrzach
I idźmy, gdzie woła **Idea** największa!

Lud polski, lud bratni śród lasów — śród borów —
Ojczyzna uas wzywa do Czynu!
Sprzęgnijmy swe dusze do wspólnego choru
i twórzmy Czyn wielki prawych Polski synów!
Rodowy! przez świętość, którą jest ta Macierz,
Zaklinam: **Do Czynu!** wszak Czyn, to nasz pacierz!
Jeżeli gdzie, komuś, lecz nam — na obczyźnie,
Nie wolno się łudzić wygraną,
Dopóki trwać będziem w swarach i zgiliźnie —
Bo Wielkie nie wzejdzie nam rano...
Więc kujmy dziś społem twarde bratnie dusze,
Aż stworzym z nich cenny dla Ojczyzny kruszec!

Terezyna — Ivai, 1. III. 1934 r.

Dr. Adolpho Taubkin

ADWOKAT

(na prawach władz stanu S. Paulo)

Sprawy cywilne i handlowe, kontrakty, hipoteki, kupna i sprzedaży, grunta i t. d., ściąganie długów i wszelkie sprawy sądowe.

Rua Direita N. 2, 2º andar — Telefon 2-1629—SÃO PAULO

Przyjmuje od godz. 9 do 11 rano i od 3 do 5 po południu.

MÓWI PO POLSKU. 7-10

Dlaczego najlepiej opłaca się kupić mało używaną

MASZYNĘ DO SZYCIA?

Ponieważ cena takowej jest bajecznie tańsza od nowej, a funkcjonuje zupełnie jak nowa.

W naszym składzie mamy zawsze wielki wybór maszyn do szycia, najlepszej marki fabryk, mało używanych, zupełnie jak nowe i wysyłamy naszym nabywcom do każdej miejscowości w Brazylji. Posiadamy też nowe maszyny Singera.

PISZCIE PO WARUNKI I CENNIK ADRESUJĄC:

CASA ADÃO Rua Conselheiro Ramalho 274 — SÃO PAULO. —

TOWARZYSTWO, o kapitale czysto brazylijskim,

TOWARZYSTWO, wyspecjalizowane już od długiego czasu w dziale ubezpieczeń,

TOWARZYSTWO, które ofiarowuje swym klijentom największe gwarancje przy najekonomiczniejszych polisach

powinno być waszem towarzystwem ubezpieczeniowem

JEST NIEM

A São Paulo

ESTES LAVRAM PARA SEUS DESCENDENTES

CIA. NACIONAL DE SEGUROS DE VIDA

ZARZĄD:
Dr. José Maria Whitaker — prezydent
Dr. Erasmo Teixeira de Assumpção — vice-prezydent
Dr. José Carlos de Macedo Soares—dyrektor-intendent

CENTARLA: ul. 15 de Nvembro 50 - São Paulo

FILJE: Paraná, Rio Grande do Sul, Rio de Janeiro, Bahia i Pernambuco

Żądajcie informacyj w filji parańskiej

Ul. 15 de Novembro, 225

Telefon 437 **KURYTYBA** Caixa postal, 461

405-45-34

Z POLSKI

Palące zło.

Na łamach tygodnika „Kobieta Współczesna“ pojawił się artykuł znanej działaczki społecznej oraz sędziego dla nieletnich p. Wandy-Wojtowicz-Grabińskiej. Artykuł ten p. t. „Czyj upadek moralny?“ przedstawia grozę prostytucji nieletnich, wywołaną nędzą. Z artykułu p. Grabińskiej wynika, iż w wielkich miastach nierząd, uprawiany przez nieletnie dziewczęta, przybiera formy zastraszające. Autorka jest zdania, że na terenie m. Warszawy „nieletnie“ stanowią około 80 proc. ogółu dziewcząt ulicznych.

Analizując ten groźny stan rzeczy, wzywa autorka do zorganizowania akcji społecznej, któraby położyła kres krzywdzie, jaka dzieje się młodemu pokoleniu dziewcząt wsi i miasta. Dotychczas pomoc ta jest niewystarczającą, a przeważnie kończy się na sądzie dla nieletnich, który ma wydać tylko wyrok, ale nie potrafi zapobiec samemu zjawisku.

Artykuł p. Grabińskiej, która znana jest na terenie pracy społecznej, wzbudzi napewno żywe echo.

Król cygański Kwiek zakłada państwo w Afryce

Król cyganów polskich Michał Kwiek, odwiedza obecnie liczne osady cygańskie na Słowaczyźnie, namawiając usilnie swoich rodaków aby osiedlili się się na jednej z wysp afrykańskich i założyli tam własne państwo. Akcja jego jednak nie spotyka się z uznaniem u cyganow. Wskutek iście cygańskich intryg swych pobratymców został nawet „król“ Kwiek aresztowany w turczańskim św. Mareinie z powodu przekroczenia przepisów meldunkowych, ale niebawem wypuszczono go.

Znaczny spadek ruchu emigracyjnego z Polski

W ostatnich latach zaznaczył się wielki spadek ruchn emigracyjnego z Polski, wywołany ograniczeniami na ważniejszych rynkach emigracyjnych oraz zakazami zatrudniania cudzoziemców w szeregu krajów.

Rok ubiegły w porównaniu z rokiem 1932 zaznaczył się wprawdzie pewną poprawą, mianowicie kiedy w r. 1932 wyjechało z Polski 21.439 wychodźców, w r. 1933 liczba ta wynosiła 35.438. W porównaniu jednak z latami poprzedniemi w r, 1933 ruch emigracyjny wykazuje znaczne zmniejszenie się. Największe nasilenie emigracji przypada na rok 1929. w którym wyjechało 243.442 wychodźców w porównaniu z tym rokiem ruch emigracyjny w r. 1933 zmniejszył się blisko siedmiokrotnie. W r. 1930 wyjechało z Polski 218.387 wychodźców, w r. 1931—76.005 osób, t. j. przeszło 2 razy więcej niż w roku ubiegłym.

G. Śląsk zalany fałszywą monetą.

W ostatnim czasie stwierdziła policja na Górnym Śląsku masowy kolportaż fałszywych monet i banknotów.

Najczęściej spotyka się fałszywe 5 i 10-złotówki. oraz banknoty 100 złotowe. Falsyfikaty te są tak zręcznie podrobione, że z trudnością można odróżnić oryginał od falsyfikatu.

Polskie
Laboratorjum Kosmetyczne
„LALKA“
POLECA WYKONANĄ WEDŁUG NAJNOWSZYCH RECEPT MEDYCYNY POLSKIEJ
PASTĘ DO ZĘBÓW
Creme dental „LALKA“
NA MLEKU MAGNEZJOWEM
Bieli zęby, nie niszczy szkliwa, wzmacnia dziąsła zapobiega gnilnemu działaniu osadów nazębnych, oczyszcza pozostałości tytoniu, miłą w smaku
LABORATORIO „LALKA“ LTDA.
Warszawa Paryż Chicago
RIO DE JANEIRO
Largo do Carioca 1-5
Żądajcie wyroby „LALKA“ | DEPOZYT: S. Technica Commercial Av. J. Pessoa, 71, 2· an. — Curityba

BUDŻET PAŃSTWA POLSKIEGO

Opracowywany obecnie przez Sejm Polski budżet nosi na sobie wszystkie cechy polskiej polityki gospodarczej, jej tendencje, metody walki z kryzysem, potwierdzając jednocześnie prawdę, że środki wybrane przez rząd polski dla przeciwstawienia się kryzysowi były właściwe.

W roku 1931—32 ogólna suma wydatków państwowych wynosiła 2.467 miljonów zł. W roku następnym, który był rokiem pogłębienia się kryzysu gospodarczego suma ta opada do 2.244 miljonów, bieżący rok budżetowy zostanie zamknięty sumą wydatków poniżej 2.200 miljonów, a na rok przyszły proliminuje się wydatki na . . . 2.184.552.593 zł. Dochody zaś obecnie przewidywane wyniosą 2.136.254.150 zł.

Jak z tego zestawienia wynika, rząd przyjął metodę obniżania wydatków, zniżania budżetu państwowego w związku z obniżeniem się poziomu dochodów państwa. Pomimo też, że od jesieni ub. roku obserwujemy pewne już polepszenie się sytuacji gospodarczej, rząd nie podnosi wydatków, lecz nawet w stosunku do roku zeszłego jeszcze je obniża. Nie chce państwo zatem wykorzystywać tego polepszenia, zwiększone dochody będą mogły pozostać w społeczeństwie i być użyte na dalsze ożywienie życia gospodarczego. Jest to tem bardziej wskazane, że jedną z największych bolączek polskiego życia gospodarczego i to od lat, bo od chwili powstania Polski Odrodzonej, jest brak kredytów i kapitałów obrotowych. W związku też z tą bolączką niemożliwe jest podjęcie na większą skalę robót publicznych, nawet bardzo celowych. Ciasnota na rynku kapitału, brak kapitałów obrotowych, niemożliwość uzyskania własnych kapitałów inwestycyjnych — wszystko to są elementy osłabiające rozmach radykalnego usuwania bezrobocia.

Przeprowadzając praktycznie metodę obniżania wydatków państwowych, rząd polski zmierzał również systematycznie do obniżenia poziomu budżetów samorządów, świadczeń publicznych, długów. Miało to w pierwszym rzędzie ogromne znaczenie dla rolnictwa, które stanowi — jak wiadomo — z górą 70 procent ludności polskiej. Zadłużenie polskich gospodarstw rolnych wynosiło w r. 1932 4 miljardy 600 miljonów zł., nie licząc zadłużeń krótko terminowych, niezarejestrowanych i nie dających się ująć w cyfry. Roczne obciążenie z tytułu płaconych procentów wynosiło około 480 miljonów zł.

Akcja rządu. zmierzająca do obniżki zadłużeń i ułatwienia spłat długów wyraża się następującemi ulgami:

1) ustawa konwersyjna z dn. 20—XII—1932 roku, (konwersja długoterminowego emisyjnego kredytu rolniczego) zmniejszyła koszta tego kredytu o sumę prawie 70 miljonów zł.

2) ustawa o ulgach w zakresie oprocentowania i terminów spłaty wierzytelności hipotecznych o sumę około 40 miljonów zł.

3) ustawa o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających rolnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych przy skonwertowaniu wszystkich tych wierzytelności zmniejszą koszta kredytu o sumę około 15 miljonów zł.

4) ustawa o urzędach rozjemczych, przewidująca możliwość ustalania oprocentowania krótkoterminowych długów przywatnych na poziomie 4½ proc. — stwarza możność uzyskania zmniejszenia kosztów tego zadłużenia o sumę około 80 miljonów zł.

Dwie ostatnie pozycje obejmują operacje częściowo już dokonane, częściowo mające się dokonać w ciągu b.r. Koniec zatem r. 1934 przyniesie zmiejszenie obciążenia rolnictwa z tytułu spłaty długów o 205 miljonów zł. rocznie, co w porównaniu z 480 miljonami zł. rocznie przed rozpoczęciem akcji rządu uznać należy za pomoc wydatną.

Dodać tu należy jeszcze ulgi, płynące z rozłożenia spłaty zadłużenia na długie okresy, oraz korzyści, wynikające z postępowania rozjemczego. Mianowicie w ogromnej ilości wypadków na zasadzie rozjemstwa dochodzi się do wydatnego obniżenia procentów i rozłożenia spłat kapitału na długie lata, co pozwala warsztaty rolne uchronić od bankructwa, lub wyzwolić z kleszczy lichwiarzy.

Dla przeprowadzenia oszczędności w budżecie i zmniejszenia wydatków potrzebne były i środki ostre. Do takich należały: nieubłagane obcinanie wydatków w latach 1930-34 a więc obniżenie poborów urzędniczych, obniżenie emerytur i rent, obniżenie nawet świadczeń socjalnych, względnie uszczuplenie do nich praw. Na pomoc tej akcji pospieszyła i Pożyczka Narodowa, której powodzenie zadokumentowało, że społeczeństwo rozumie i akceptuje celowość polityki rządu.

Uzyskała Polska przez to, że równowaga budżetowa państwa nie została zagrożona, kredyt publiczny jest ocalony i widmo inflacji zostało z Polski przepędzone.

Uchwalony budżet państwa przyjmuje deficyt budżetowy 48.298.443 zł.

Do roku 1933 niedobory budżetowe pokrywane były z rezerw, nagromadzonych w latach 1926-1929. Rezerwy te w ubiegłym roku budżetowym były na wyczerpaniu. W roku zeszłym deficyt był pewny, a sposób jego pokrycia był niewiadomy.

Obecnie deficyt nie jest pewny, bo ustał spadek dochodów państwowych, wkłady w bankach wzrastają stale, zaznacza się zwyżka kursów papierów wartościowych, w porównaniu z rokiem zeszłym następuje wzrost wpływów do skarbu. Dzięki zaś zdecydowaniu rządu dalej obniża się wydatki państwowe, a jak zapowiada minister skarbu, rząd w roku bieżącym przeprowadzi nowe oszczędności. Sposób pokrycia przeto niedoboru jest pewny i wiadomy.

Dla przykładu porównajmy deficyty budżetowe innych państw. W Stanach Zjednoczonych w roku ubiegłym deficyt wynosił 112 proc. całorocznych wpływów preliminowanych, a w tym roku według danych, przytoczonych przez prezydenta Roosevelta deficyt zapowiada się conajmniej na 192 proc. wpływów całorocznych. I w Europie niedobory są wysokie, np. we Włoszech wynoszą 23 proc. wpływów. W Polsce zaś deficyt zeszłoroczny wynosił 12 proc. wpływów. W roku zaś zeszłym deficyt ten szedł w setki miljonów, gdy obecnie nie dochodzi 50 miljonów zł.

Kierując się zasadą utrzymania równowagi budżetowej, stałości waluty, polska polityka gospodarcza podejmowała wszelkie reformy ostrożnie, stawiając sobie plan obniżania poziomu świadczeń publicznych, budżetu, stopy życiowej, konsekwentnie dążyła do zniżenia cen i kosztów wytwórczości. Obrawszy — jak życie wykazało — i doświadczenia nietylko już polskie potwierdziły — prawidłową koncepcję odbuwowy równowagi gospodarczej, stosowano wytrwale jednolite metody.

Obok politycznej — w ogniu kryzysu wykuwa Polska i gospodarczą rację stanu Państwa Polskiego — i wprowadza ją w życie.

Leopold Tomaszkiewicz
Peseł na Sejm.

TEKST NOWEJ KONSTYTUCJI,
uchwalonej przez Sejm w Polsce

(Ciąg dalszy)

g) zbycia i obciążenia nieruchomego majątku państwowego, oszacowanego na kwotę ponad 100.000 zł.

Dekrety, oparte na podstawie powyższej, będą wydawane na wniosek Rady Ministrów i mogą być zmieniane lub uchylane tylko aktem ustawodawczym.

43) Dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej mają moc ustawy. Ilekroć konstytucje lub ustawy dla unormowania poszczególnej dziedziny z zakresu ustawodawstwa wymagają ustawy — dziedzina ta może być unormowana różnież dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej, wydanym w warunkach konstytucją oznaczonych.

44) Dekrety, dotyczące organizacji Rządu, zwierzchnictwo sił zbrojnych oraz organizacji administracji rządowej, mogą być wydane w każdym czasie, a zmienianie lub uchylanie tylko przez takież dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej.

45) Zasada powyższa stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy Sejm przedłożony mu projekt budżetu w całości odrzuci z tem, że Rząd w ciągu dni siedmiu od odrzucenia prześle do Sejmu nowy projekt budżetu lub prowizorjum budżetowego i że wydałki czynione przez Rząd według zeszłorocznego budżetu, nie mogą być wyższe w poszczególnych pozycjach od zaprojektowanych w budżecie odrzuconym.

VII. Wojsko

46) Wojsko jest siłą obronną Państwa, stojącą na straży bezpieczeństwa i praw zwierzchniczych Rzeczypospolitej.

Wszyscy obywatele są obowiązani do służby wojskowej i świadczeń na rzecz obrony Państwa.

47) Prezydent Rzeczypospolitej zarządza corocznie pobór rekruta w granicach ustalonego kontygentu. Zmiana kontyngentu wymaga aktu ustawodawczego.

48) Prezydent Rzeczypospolitej wydaje dekrety w zakresie zwierzchnictwa sił zbrojnych, a w szczególności określi dekretem organizację naczelnych władz wojskowych, opuszczając w nim sposób kontrasygnowania aktów wydawanych przez siebie, jako zwierzchnika sił zbrojnych.

Prezydent Rzeczypospolitej posianawia o uzyciu sił zbrojuych do obrony Państwa.

W razie mianowania naczelnego wodza, prawo dysponowania siłami zbrojnami przechodzi na niego.

Za akty, związane z dowództwem naczelny wódz odpowiada przed Prezydentem Rzeczypospolitej, jako zwierzchnikiem sił zbrojnych.

VII. Sądy

49) Sądy wymierzają sprawiedliwość w imieniu Rzeczypospolitej. Przez wymiar sprawiedliwości sądy strzegą ładu życia zbiorowego i kształtują moralność społeczeństwa.

Sędziowie są w sprawowaniu swego urzędu sędziowskiego niezawiśli.

Orzeczenia sądowe nie mogą być zmieniane, ani uchylane przez inne organa władzy.

Sądy nie mają prawa badać ważności aktów ustawodawczych należycie ogłoszonych.

50) Sędziów mianuje Prezydent Rzeczyposdolitej, jeżeli ustawy inaczej nie stanowią.

Sędzia może być złożony z urzędu zawieszony w urzędowaniu, przeniesiony na inne miejsce lub w stan spoczynku wbrew swojej woli, jedynie mocą orzeczenia sądowego i tylko w przypadkach, ustawą przewidzianych.

Zasada ta nie dotyczy przypadku, gdy przeniesienie sędziego na inne miejsce urzędowania lub w stan spoczynku jest wywołane zmianą w ordynacji sądów, postanowioną przez akt ustawodawczy.

Prezesi sądów mogą być nawet poza reorganizacją przenoszeni do sądu wyższego na stanowiska sędziowskie.

51) Nikt nie może być pozbawiony sądu, kióremu z prawa podlega, ani karany za czyn przez prawo niezabroniony, ani też zatrzymany bez nakazu sądu dłużej niż 48 godzin.

Sądy wyjątkowe są dopuszczalne tylko w przypadkach przewidzianych w ustawie.

Ustawy przeprowadzą zasadę, iż od karnych przeczeń władz administracyjnych, zapadłych w 1-ej instancji. służyć będzie prawo odwołania się do sądu.

52) Powołuje się:

a) Sąd najwyższy do spraw sądowych: cywilnych i karnych.

b) Najwyższy Trybunał Administracyjny do orzekania o legalnośoi aktów administracyjnych oraz

c) Trybunał Kompetencyjny do rozstrzygania sporów o właściwość między sądami, a innemi organami władzy.

O drębną organizacją sądów wojskowych, ich właściwość, tok postępowania oraz prawa i obowiązki członków tych sądów, określą ustawy.

53) Do orzekania w sprawach ministrów, senatorów i posłów, pociągniętych do odpowiedzialności konstytucyjnej — powołuje się Trybunał Stanu, złożony z pierwszego prezesa Sądu Najwyższego jako przewodniczącego oraz 6 sędziów.

Sędziów Trybunału Stanu i ich zastępców powołuie na okres 3-letni Prezydent Rzeczypospolitej z pośród sędziów sądów powszechnych, przedstawionych w liczbie podwójnej w połowie przez Sejm, w połowie przez Senat z równomiernem uwzględnieniem kandydatów każdej z izb ustawodawczych.

IX. Administracja Państwowa.

54) Administracja państwowa jest służbą publiczną.

Jej organami są: a) administracja rządowa, b) samorząd terytorjalny, c) samorząd gospodarczy.

55) Dla celów administracji ogólnej Państwo l ędzie podzielone pod względem terytorjalnym na obszary administracyjne, a mianowicie: województwa, powiaty, oraz gminy miejskie i wiejskie.

Podział na województwa określi ustawa; podział województw na powiaty, a powiatów na gminy, określą rozporządzenia Rady Ministrów.

Gminy miejskie mogą w warunkach oznaczonych ustawą otrzymać w zakresie administracji ogólnej uprawnienia powiatu lub województwa grodzkiego.

56) Organizację administracji rządowej określa dekret Prezydent Rzeczypospolitej.

57) Stosownie do podziału Państwa na obszary administracyjne, powołuje się do urzeczywistnienia zadań administracji państwowej w zakresie potrzeb miejscowych samorząd wojewódzki, powiatowy i gminny.

Nadzór nad działalnością samorządu sprawuje Rząd przez swoje organa lub przez organa samorządu wyższego stopnia. i

58) Dla poszczególnych dziedzin życia gospodarczego powołuje się samorząd gospodarczy, obejmujący izby rolnicze, przemysłowo-handlowe, rzemieślnicze, pracy, wolnych zawodów oraz inne zrzeszenia publiczno-prawne.

Do rozważań zagadnień, dotyczących całokształtu życia gospodarczego, opinjowania o projektach ustaw gospodarczych, tudzież harmonizowania poczynań w poszczególnych gałęziach gospodarstwa narodowego — może być ustawą powołana naczelna izba gospodarcza.

Nadzór nad działalnością samorządu gospodarczego sprawuje Rząd przez powołane do tego organa.

Dok. nastąpi.

Komunikat CZP.

Centralny Związek Polaków w Brazylji, zwraca się z prośbą do wszystkich, którzy wypożyczyli książki rolnicze i gospodarcze z dawnego Wydziału Rolnego C. Z. P. o zwrot takowych w jaknajprędszym czasie do Biura Głównego C. Z. P. (rua Carlos de Carvalho 487, gmach Związku Polskiego).

Kurytyba dnia 1 marca 1934 r.
Biuro Główne C. Z.P.

Interesujące dla Pań!!!
Jeden z najpoważniejszych wynalazków na upiększanie cery
Antisardina
Akcja natychmiastowa — wszystkie plamy, wągry, krosty, zmarszczki znikają po kilkurazowem użyciu ANTISARDINY.
Używając ten krem można się przekonać, że jest on jedyny w swoim rodzaju — wszystkie inne są tylko naśladownictwami. — Sprzedaż we wszystkich aptekach, składach aptecznych i artykułów kosmetycznych.
Laboratorjum przetworów chemicznych
JULIO ARAUJO & CIA.
Ul. Angelo Sampaio 2322
KURYTYBA

DYPLOMOWANY
LEKARZ DENTYSTA
JAN SKALSKI
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach.
Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18.
Rua Aquidaban
róg ul. Brigadeiro Franco
Kurytyba — Paraná

Najlepsze materjały i płótna angielskie na ubrania po najniższych cenach tylko w sklepie
AO MUNDO
DAS CASEMIRAS
ul. 15 de Novembro 29 – Kurytyba
Świeżo otrzymaliśmy duży transport różnych materjałów
MÓWI SIĘ PO POLSKU I UKRAIŃSKU

SKŁAD MEBLI
FIRMY
JAKÓB KOZIEŃ
Rua São 'Francicco, 322
Sprzedaje się meble: szafy, krzesła, łóżka, kołyski, stoły, kredensy, szafy kuchenne, sofy, kanapki i t. p., powyżej wspomniane sprzęty wykonuje się na zamówienie.
CENY BARDZO NISKIE.

Homeopatja, specjalności aptekarskie, perfumerja, zioła lecznicze i produkty homeopatyczne wogóle.
Casa da Homeopathia
Praça General Osor,o nr. 87
CURITYBA — PARANA

RADYKALIZM MŁODZIEŻY WSPÓŁCZESNEJ

jest zjawiskiem normalnem i dodatniem

Często spotykamy się ze zdaniem, że złe warunki materjalne powodują — a zwłaszcza u ludzi młodych — radykalizm poglądów społecznych i gospodarczych. Radykalizm młodzieży nie może być rozpatrywany na tej płaszczyźnie, ponieważ mieliśmy bardzo liczne przykłady historyczne, świadczące o naturalnym radykaliźmie młodzieży, niezależnie od warunków materjalnych, w jakich się młodzież znajduje.

Wgłębiając się w powody radykalizmu młodzieży, należy przedewszystkiem wziąć pod uwagę przewagę uczuciowości nad rozumowaniem, co jest cechą młodzieży. Surowość i łatwość sądu, nadmiar energji i temperamentu, wielka wrażliwość na wszystko, co zwykliśmy nazywać krzywdą, a wreszcie zapał czynią z młodzieży podatny dla radykalnych haseł materjał.

Nailepszym chyba przykładem prawdy takiego twierdzenia jest historja Polski w okresie zaborczym. W tym właśnie okresie notujemy donośne głosy, wołające o zmianą istniejącego porządku rzeczy, albowiem poczucie krzywdy, jaka spotkała naród polski osiągnęło wtedy punkt kulminacyjny. Powstania narodowe opierają się na radykalnych, jak na owe czasy, hasłach i mają na celu nietylko zadość uczynienie sprawiedliwości narodowej, lecz także i społecznej.

Powstanie listopadowe, które — jak sądzić można z perspektywy dziejów, miało najwięcej szans powodzenia — zostało zakończone klęską właśnie dlatego, że kierownicy powstania wbrew zdaniu młodych jego organizatorów, zepchnęli na drugi plan zadośćuczynienie sprawiedliwości społecznej. Piotr Wysocki, przedstawiciel ówczesnego młodzieńczego radykalizmu, cofnął się wraz z podporządkowaną sobie młodzieżą w cień, zostawiając innym dalszy rozwój powstania. Powstanie wtedy stało się normalną wojną dwóch armij i zatraciło cechy rewolucji, co ze swej strony sprawiło, że zabrakło mu poparcia całego społeczeństwa polskiego. Mimo wszystko w powstaniu listopadowem widzimy wyraźnie różnicę dwóch pokoleń i to właśnie różnicę, polegającą na radykalnem nastawieniu młodzieży i zachowawczej myśli starszego pokolenia. Okres przygotowawczy powstania, okres, w którym młodzi wysunęli się na pierwszy plan dowodzi, że mimo doskonałych warunków materjalnych, młodzież niecierpliwie rwała się do czynu, który miał w życie wprowadzić hasła równości, wolności i braterstwa. Związek Wolnych Braci Polaków, a potem Towarzystwo Patrjotyczne przesiąknięte było duchem radykalizmu społeczno-politycznego.

Powstanie styczniowe, jakkolwiek organizowane w o wiele cięższych warunkach, niż powstanie z roku 1830-go, było bliższe zwycięstwa i to dlatego, że obok wyzwolenia narodu dążyło do równości społecznej. I w tem powstaniu widzimy jasno i wyraźnie radykalizm młodzieży, która tym razem potrafiła lepiej sprecyzować swoje dążenie społeczne. „Czerwoni" potrafili dość bezwlędnie odsunąć „Białych" od wpływu. I przyznać musimy, że wykazali wówczas więcej zrozumienie rzeczywistości polskiej.

I później, przyglądając się prądom, nurtującym młodzież, zauważymy, że najwięcej przemawia do niej radykalizm społeczny. Z pewnego otępienia po klęsce 1863-go roku wyrywa ją właśnie hasło walki klas, z którem łączy oczywiście walkę o wolność. Rok 1905-ty przynosi rewolucję narodową. Spotkamy tam przeważnie młodych, którzy dali się unieść prądowi radykalnemu, głoszącemu równość obywateli. Związek Walki Czynnej głosi wyraźnie, że jego celem jest „wolna i niepodległa Polska demokratyczna". Przy rozpadaniu się endeckiego „Legjonu Wschodniego" widzimy ucieczkę radykalnego elementu pod sztandary Piłsudskiego — tam bowiem znajdują zadość uczynienia swych marzeń o sprawiedliwości społecznej.

Wojna europejska przeorała nietylko granice państw, lecz także i umysły. Młodzież również uległa zmianom poglądów. Radykalizm zaczął objawiać się inaczej, niż to było dotąd. Liberalizm coraz bardziej zostaje z życia wygurowany, ustępując miejsca planowej gospodarce państwowej. I teraz też zobaczymy młodzież w szeregach radykałów społecznych i gospodarczych. W Polsce wszystkie ideowo-polityczne organizacje młodzieży zdradzają tendencje radykalne. Spotkamy je u Młodzieży Wszechpolskiej, spotkamy w katolickich organizacjach młodzieży, w Legjonie Młodych — nasilniej reprezentowane, a nawet możemy dopatrzeć się lekkich odcieni radykalizmu wśród członków Myśli Mocarstwowej.

W niektórych z tych organizacyj radykalizm jest tylko odcieniem w innych jest programem, gdzieindziej znowu metodą. Jest to zrozumiałe, gdyż radykalizm młodzieży jest wynikiem kilku jej cech. Z jednej strony niecierpliwość młodzieńcza i nadmiar energji powodują skrajność metod działania organizacyj młodzieży, z drugiej strony silne odczucie krzywdy powoduje radykalizm programowy, najbardziej może istotny, bo z najszlachetniejszych wypływający pobudek i najwięcej przemyślany.

Radykalne hasła widzimy dzisiaj zarówno wśród młodych obozu t. zw. „narodowego", jak i w „Legjonie Młodych". Różnica jest tylko taka, że pp. Trompczyński, Rybarski i Stroński hamują radykalizm pp. Rambielińskiego i Strzetolskiego, gdy pp. Jędrzejewicz, Car, Makowski i inni uważają radykalizm „Legjonu Młodych" za objaw nietylko normalny, lecz i szlachetny, gdyż źródłem jego jest marzenie o sprawiedliwości społecznej.

Radykalizm młodzieży jest zjawiskiem najzupełniej normalnem i wyraźnie dadatniem, tyle bowiem mamy przykładów jego zdobyczy w naszych dziejach, że cieszyć się należy, stwierdzając, iż pomimo szeregu zmian, jakie zaszły w życiu współczesnem, młodzież została postępową, młodzież nadal jest radykalną. Upoważnia ją do tego młodość i stokroć więcej doświadczenie historyczne, niezbicie wykazujące, że właśnie radykalizm młodzieży potrafił wnieść w życie państw i narodów nowe i bardzo wielkie wartości.

Janusz Laskowski.

TRZY DEKLARACJE

Oświadczania przedstawicieli mniejszości narodowych w Sejmie

— Wiemy, że Polska jest teraz silnem państwem", — oświadczył w pełnym Sejmie prezes Klubu Ukraińskiego, poseł dr. Dymitr Lewicki. I z tego „wiemy" wysnuł natychmiast konkretny wniosek:

— „Chwila ta jest właśnie wskazana, aby Polska zajęła się sprawą ukraińską i załatwiła ją zgodnie z wolą obu zainteresowanych narodów."

— „Ludność niemiecka w Polsce stwierdził reprezentat Klubu niemieckiego w Sejmie, poseł Franz — widzi w polsko-niemieckim pakcie o nieagresji most porozumienia i w moście tym chciałaby być mocnym filarem". I natychmiast z tego oświadczenia wysnuł realny wniosek:

— „Dziś ludność niemiecka w Polsce opierać się będzie na nowej Konstytucji".

— „Ludność żydowska — wyznał prezes „Agudy" poseł Lowin, zatem reprezentant conajmniej trzech czwartych społeczności żydowskiej — owiana jest wolą pracy dla dobra i wielkości wskrzeszonego państwa polskiego". I z tej swej podstawowej tezy wysnuł realny postulat:

„Ludność ta oczekuje, że państwo polskie kroczyć będzie po drodze tolerancji i wzajemnego zrozumienia".

Oto trzy deklaracje, wypowiedziane przez przedstawicieli mniejszości narodowych w Polsce podczas generalnej debaty budżetowej w Sejmie.

Pamiętamy inne deklaracje z tego środowiska, owiane zgoła innym tonem, przepojone też inną zupełnie treścią... Przejawy idei odśrodkowej, prądów separatystycznych, oświadczenia, przyjmujące fakt istnienia państwa polskiego jako „malum necesarium". Było to wtedy, kiedy na ziemiach polskich przywódcy mniejszości narodowych klecili „blok", zawierali sojusze wyborcze, łączyli się na platformie porozumienia — przeciw polskiemu społeczeństwu. Był to czas, kiedy byli oni wykonawcami podszeptów, idących z zagranicy, ze stolic państw sąsiadujących z Polską. Był to czas zażaleń i skarg, wymierzonych przeciw państwu polskiemu, a składanych przed forum genewskie przez przywódców mniejszości narodowych.

Był to czas, kiedy Izaak Grynbaum groził, Graebe groził, Konowalec groził. Był to czas, kiedy Lloyd George protegował, komunizujący literaci różnych narodów urządzali meetingi protestacyjne. Był to czas, kiedy każdy, chcąc dokuczyć Polsce, mógł szermować traktatem o ochronie mniejszości, a ze strony gorliwców zawsze otrzymywał podatny materjał do szkalowania...

A dziś?

Wystarczy przeczytać oświadczenia najwybitniejszych przedstawicieli mniejszości narodowych w Polsce, by ocenić ten wielki przełom, jaki się dokonał. Czasy Grynbaumów, Graebów, Konowalców przegradza od chwili obecnej osiem lat twórczej pracy Państwa Polskiego. Osiem lat stabilizacji stosunków wewnętrznych i narastania mocarstwowej roli państwa na zewnątrz.

Tylko to — i nic więcej.

Zrozumiały mniejszości narodowo, że Polska nie jest „Saisonstaatem", jak im wmawiano uświadomiły sobie, że nie mogą pełnić roli „języczka u wagi parlamentarnej", jaką nie raz pełnili, gdy sejmowładztwo panoszyło się w Polsce. Wówczas PPS z lewicy „kupowało" głosy mniejszości słowiańskich, to znów Stanisław Grabski z prawicy flirtował z mniejszością żydowską, by ją sobie pozyskać dla rozstrzygnięć parlamentarnych.

Ale nadewszystko zrozumiały społeczności to, że podstawową zasadą obozu rządzącego jest: państwo stanowi wspólne dobro wszystkich. Państwo daje wszystkim równe prawa, ale pod jedynym warunkiem: wszyscy spełniają w całej pełni obowiązki wobec państwa. Państwo daje ochronę mniejszościom nie dla tego, że to zostało wymuszone traktatami, ale dlatego że doktryna naczelna obozu porządkowego uważa każdego obywatela za równouprawnionego, który lojalnie i szczerze indentyfikuje się z interesem państwowym.

Zrozumieli też przywódcy mniejszości, że mocarstwowa Polska — Polska związana paktami o nieagresji na prawo i lewo od swych granic — Polska wewnętrznie ustabilizowana, Polska równowagi budżetowej i niewzruszonej waluty — nie ścierpiałaby niczego, co sprzeczne byłoby z jej rozwojem, umiałaby skutecznie sparalizować każdą próbę wichrzeń.

I dlatego ukraiński reprezentant pos. Lewicki, niemiecki przedstawiciel pos. Franz, rzecznik najszerszego odłamu ludności żydowskiej pos. Lewin porzucają wszelkie myśli odśrodkowe czy separatystyczne i ogłaszają potrzebę rzeczowego ustosunkowania się do państwa, jego potrzeb, jego przyszłości.

Wśród wielu przemian, dokonanych w ośmiu latach ostatnich w strukturze wewnętrznej Polski — ta obecna postawa mniejszości narodowych jest zarówno wielce znamienna jak i nawskróś dodatnia.

M.

Nieco prawdy historycznej

Jak przeprowadzono w Sejmie ustawę konstytucyjną 1791 r.

Od chwili, gdy w sposób najzupełniej legalny i formalny Sejm dnia 26-go stycznia kwalifikowaną większością uchwalił nową Konstytucję — czyni nasza opozycja wszelkie możliwe wysiłki, aby w opinji publicznej wywołać wrażenie, że doniosły ten akt państwowy został społeczeństwu „narzucony", zakwestjonować jego legalność i formalność, a przedewszystkiem przedstawić go jako „gwałt", rozdzierać szaty nad tom, iż zamiast marnować czas na bezpłodnem kunktatorstwie większość sejmowa przeprowadziła uchwałę w ciągu jednego dnia.

Nad tem wszystkiem, co w tej sprawie wypisuje prasa opozycji lewicowej, snadnie można przejść do porządku. Lewica nasza bowiem — możnaby dodać: niestety ugrzęzła zupełnie w marazmie, jest niezdolną do jakiegokolwiek twórczego czynu, ogranicza się wyłącznie do... negacji. Natomiast prawica ma aspiracje i pretensje do samodzielnego myślenia i do inicjatywy. Ba, co więcej: odkąd hitleryzm w Niemczech doszedł do władzy, nasze koła nacjonalistyczne wpatrzone są w taktykę narzucania społeczeństwu „sic volo sic jibeo" jakby w tęczę... Co jednak nie przeszkadza naszym przywódcom endecji podawać się za pionierów „praworządności", a p. Strońskiemu z pasją prowincjalnego kauzyperdy pieniaczyć się na temat: czy uchwalając Konstytucję większość sejmowa dopełniła wszystkich wymogów praworządności, wszystkich przepisów regulaminowych.

Przez czas swego istnienia partja endecka u nas gloryfikowała Konstytucję 3-go maja. Zupełnie zresztą słusznie.

I oto niespodzianka, gdy wglądniemy w materjały historyczne, cóż się okazuje? Oto po pierwsze: Konstytucja 3-go maja była zamachem, dokonanym przez obóz patrjotyczny. Po wtóre: stanowisko, jakie wówczas zajęła opozycja, dziwnie przypomina to, które obecnie zajmuje... endecja. Wniosek więc: od targowiczan do obecnej endecji ciągnie się jedna i ta sama linja, taktyka opozycji i sposoby uzewnętrznienia się są — w gruncie rzeczy — te same... Walka z silną władzą wykonawczą łączy jednych i drugich.

Co jednak jest zupełnie odmienne — to taktyka ówczesnej większości i obecnej. Wtedy obóz patrjotyczny był zmuszony, aby przyspieszyć dzieło naprawy ustroju, posłużyć się gwałtem, dziś dokonano zmiany Konstytucji w ramach najściślejszej legalność. Jest więc zupełnie przeciwnie, niźli imputuje endencja. Ale co więcej: tradycja dziejowa Konstytucji 3-go maja, za którą tak często chowa się endecja — jest też zupełnie inna, niźli ją endecja swym adherentem przedstawiała...

Cóż bowiem mówią źródła historyczne o zamachu, dokonanym dnia 3-go maja 1791 roku?

Oto przeddzień historycznego aktu. W mieszkaniu marszałka sejmowego ogniskują się prace przygotowawcze. Na czem one polegają?

Książe Józef Poniatowski zostaje dnia tego wyznaczony dowódcą wszystkich oddziałów wojskowych w Warszawie. O godzinie 10 wieczorem otrzymują żołnierze ostre naboje i rozkaz wystąpienia od rana z bronią w ręku.

Równocześnie obóz patrjotyczny mobilizuje swych zwolenników w mieście do zbiorowego występu nazajutrz. Władze miejskie, przewodniczący cechów i bractw zostają wezwani do współudziału.

Późną nocą w mieszkaniu marszałka Małachowskiego spiskowcy podpisują „asekurację":

„W szczerej chęci ratunku Ojczyzny projekt pod tytułem „Ustawa rządu w ręku J. W. marszałka sejmowego złożony, do jaknajdzielniejszego popierania przyjmujemy, zaręczając to nasze przedsięwzięcia hasłem miłości Ojczyzny i słowem honoru, co dla większej wiary podpisami naszemi stwierdzamy".

Przygotowania do zamachu stanu skończone.

Gdy nazajutrz budzi się Warszawa, ogląda niecodzienny obraz. Od rana oddziały wojska najróżniejszej broni występują zbrojno z koszar, ciągną na Krakowskie Przedmieście i rozwijają się wzdłuż ulicy szeregami.

Na tarasach Zamku zatoczono armaty...

Tłumy publiczności wyległy na ulice. Zdążają w kierunku Zamku, gdzie znajduje się sala obrad. Tworzy się olbrzymi pochód manifestacyjny. Na przodzie odświętnie przybrani radni miasta. Za nimi cechy i bractwa, poprzedzane chorągwiamia i godłami. Tłum posuwa się wśród okrzyków: Niech żyje Konstytucja!

W sali obrad już od świtu tłok. Wciąż napływające tłumy nie mogą się pomieścić. Zajmowano więc wszystkie kurytarze, sienie, schody, przysionki: część wielka wyczekuje na podwórzu zamkowem.

Szermierze stronnictwa rosyjskiego — ci, którzy wogóle przybyli, bo większość przypuszczała, że posiedzenie odbędzie się dopiero 5-go maja — zajęli miejsce w izbie. Kierownictwo nimi było ześrodkowane w ręku Branickiego. Ale by im uniemożliwić awanturowanie się, postanowiło stronnictwo patrjotów zawczasu obezwładnić opozycję. W tym celu patrjoci rozchodzą się po sali, otaczają zwolenników Rosji i przedzielają ich zręcznie przez ludzi pewnych i zaufanych...

Tak przedstawiają się przygotowania do zamachu, zanim Sejm rozpoczął obrady nad Konstytucją. Pod takim naciskiem moralnym i fizycznym powstało dzieło, które przeszło do historji Polski jako jedna z najpiękniejszych jego kart.

Dnia 26-go stycznia 1934 roku patrjoci polscy uchwalili nową Konstytucję w ramach najściślejszej legalności i formalności...

Dr. Bertold Morwin.

Nie pozwólcie się oszukiwać!!!

Dbajcie o zdrowie waszych dzieci!

Własności lecznicze soli owocowych i karlsbadzkich (Vichy) są znane na całym świecie.

Sole te można zaliczyć do najsilniejszych środków na wszelkie zaburzenia żołądkowe.

Drożdże „FERMENTO SUISSO" są nie do zastąpienia ze względu na ilość wyżej wspomnianych soli użytych do fabrykacji tego artykułu. Pieczywo do którego używane „FERMENTO SUISSO" jest lekkie smaczne i łatwostrawne.

„FERMENTO SUISSO" nie jest używane tylko przez te osoby, które go jeszcze nigdy nie używały. Drożdże te wystarczy użyć jeden raz by stać się ich stałym koswumentem.

Sprzedaż we wszystkich sklepach spożywczych.

Casa Continental

J. Procopiak & Irmão

Filja w Kurytybie:

ul. Barão do Rio Branco 158

Podaje do wiadomości członków kolonji polskiej, że otrzymała świeży transport rowerów znanej niemieckiej marki

„Meister"

które są sprzedawane na dogodnycg warunkach i po cenie dostępnej dla każdej kieszeni.

FABRYKA OBUWIA

ATAB

MIGUEL S. ATAB

Travessa Oliveiro Bello, Nr. 17 — CURITIBA PARANA

Posiada zawsze na składzie ogromny wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach bezkonkurencyjnych. Przyjdźcie i przekonajcie się!

QUEM BEM ALIMENTA BEM CRIA

para bem alimentar so com as

FARINHAS INTEGRAIS

„ALEGRIA"

porque são farinhas fabricadas sob um criterio novo. onde as propriedades sadias e nutritivas dos grãos dos cereais são totalmente aproveitadas

MĄCZKA ODŻYWCZA

„ALEGRIA"

Zapobiega bólom brzucha i wszelkim komplikacjom żołądkowym

(SPCJALNIE U DZIECI)

Produkt ten powinien być używany przez wszystkie matki dbające o zdrowie swych dzieci

Sprzedaż we wszystkich aptekach, składach aptecznych i pierwszorzędnych sklepach spożywczych. 503

Apteka Tiradentes

APTEKARZ — KUNO KLEEMANN

CURITYBA ■ ■ ■ **Praça Tiradentes Nr. 398** ■ ■ ■ TELEFON 1084

Jedyna pteka Polska w Kurytybie.

Największy skład artykułów aptecznych i drogeryjnych po najniższych cenach.

Porady lekarskie dla biednych od godziny 10 - 12

Korespondencje

(Za ten dział redakcja nie odpowiada)

Londrina 1 marzec 1934 r.

LIST Z LONDRINY,

miasteczka na ziemiach Cia. de Norte Norte do Paraná

Dwa lata temu kompanja angielska ziem Północnej Parany zaczęła kolonizować swoje tutejsze obszary. Na miejscu Londriny stało 6 ransz. O ruchu jaki się utworzył obecnie, nikt ani nie marzył. Osiadły w tych stronach od 1924 roku, przeczuwałem olbrzymią przyszłość tych ziem, nie wyobrażając sobie jednak, że tak prędko przyjdzie zrealizowanie mych myśli. W gazetach namawiałem Polaków, żeby tu przybywali. Wtedy ziemie były tanie i ludzie robili fortuny w nieprawdopodobnym tempie. Prócz dwóch kolonistów nikt mnie nie usłuchał. Obecnie las dziewiczy i owe kilka ransz zmieniły swój wygląd. Las poprzecinany drogami pierwszej klasy, ransze znikły, a powstało miasteczko Londrina, liczące 496 domów, w tem 5 SZKÓŁ: t. j. 3 brazylijskie, I niemiecka, I japońska. Brak tylko polskiej, choć profesorem rządowym jest pan Duszczak, syn znanego nam Polaka w Kurytybie. Miasteczko częściowo posiada elektryczność. Wodociągi przeprowadza zarząd obowiązkowo do każdego domu. Wygląd więc Londriny jest młodziutkiego bardzo kulturalnego osiedla.

Jedziemy w las. Drogi jak stół równe, położenie gruntu lekko faliste. Las pełen palm, wśród nich dużo drzewa budulcowego.

W koło Londriny osiedli prawie wyłącznie Niemcy, na przestrzeni 3.000 alków. Zaraz za niemi, t. j. 15 kilomertów od Londriny jest Rezerwa dla Polaków, licząca 800 alkrów. Ziemie równie doskonałe, mające tę przewagę nad niemieckiemi, że obejmują krzyżujące się drogi: do Sertanopolis i Porto Alvorada w stanie S. Paulo, oraz drogę do Nowego Gdańska (14 kilometrów), krzyżująca się z poprzednią, tak że zbyt na produkty, prócz do Londriny i N. Gdańska, też do stanu S. Paulo. Niestety na tej Rezerwie jest tylko 30 Polaków, a obcy kupcy przemocą wykupują zarezerwowaną nam ziemię, płacąc cenę wyższą niż przyznaną jest Polakom, byle mieć ziemie wyborowe, blisko dwóch miasteczek, wśród krzyżujących się dróg. Dotąd tylko dzięki naszym usilnym staraniom i reklamaciom powstrzymujemy wpychanie się Niemców i Włochów w zarezerwowany nam teren, oraz utrzymujemy jeszcze cenę NIŻSZĄ OD WSZYSTKICH INNYCH NARODOWOŚCI t. j. 400 milrejsów za alkier. Niemcom, Włochom, Japończykom i innym sprzedaje Kompania po 500 i 600 milrejsów za alkier takiej samej ziemi. Kompania robi nam ustępstwa ponieważ dwa lata temu obiecała nam po tej cenie sprzedawać, a choć tak mało ziemi kupili Polacy, reklamujemy ciągle o pozostawienie nam tej samej ceny. Opinia naszych dzielnych rolników, pomaga nam też w naszych staraniach. Długo jednak ta wyśrubowana cena trwać nie będzie, bo napływ Polaków w stosunku do innych narodowości jest minimalny. Niemcy mają już dwie Rezerwy: jedna 3000 alkrów, już prawie zapełniona, druga 5.000 alkrów koło przyszłej stacji kolejowej Nowego Gdańska. Japończycy mają też swą dużą Rezerwę, silnie już zamieszkała, od nas dosyć znacznie oddaloną. Niemcy na swej Rezerwie mają drugą szkołę. Kompania dała pod nią teren bezpłatnie, prócz tego płaci 100 milów miesięcznie na nauczyciela. Dla nas Kompania dała też darmo teren pod szkołę i kościół. O dalszej pomocy może być mowa jeżeli kolonizacja się zwiększy, i nasze władze pomogą w zdobyciu i utrzymaniu tego złotego Jabłka Brazylji.

Niemcy na swej drugiej Rezerwie (5000 alkrów), mają duże Pole Doświadczalne utrzymywane przez rząd niemiecki. Przeprowadzają tam próby, jakie gatunki zboża, jarzyn, czy krzewów udają się najlepiej na tutejszym terenie. Jest tam duża plantacja rycinusu, ryżu, kartofli, mamonów etc. Rycynus, ryż, bawełna dają tutaj ogromne dochody. Rycynus przy dobrej kulturze da 600 worków z alkra. Worek sprzedawano w tym roku po 23 mile. Kawa udaje się bardzo dobrze. Jak wiadomo sadzenie jej jest w Paranie wzbronione, tylko, ziemie kompanijne uzyskały przywilej sadzenia jej w dalszym ciągu.

Z powodu znacznej odległości od S. Paula, gdzie jest najlepiej zbywać produkta, obniżono taryfę kolejową, tak osobową, jak dla przewozu. Z Ourinios do Londriny różnica jest 40%. W miarę postępowania linji kolejowej, w głąb terenów zniżka taryfowa podnosić się będzie.

W czerwcu obecnego roku, kolej żelazna dochodzić będzie do samej Londriny. Obecnie dochodzi do Jatahy, 23 kilometra oddalonego miasteczka. Między Londriną a Jatahy kursują 4 omnibusy. Napływ kupców jest tak wielki, że czasem na nich brak miejsca.

W obecnym miesiącu Kompania sprzedała przeszło 1.000 (tysiąc) alkrów. Niestety Polakom tylko 30 i zarezerwowano 200 alkrów. O ile na czas zdążą przyjechać ci co zarezerwowali, osiedle Polskie bardzo się zapełni. W przeciwnym razie podkupią nas Niemcy, którzy za te same terena chcą płacić po 450 mil. gotówką, a po 500 na spłaty.

Obecnie każda nowa hodowla czy plantacja przyniesie ogromne korzyści. Brak jest bowiem wszelkich rolniczych produktów: jak: mleka, masła, jarzyn, miodu. Kukurydzy jest już sporo.

Ignacy Szańkowski

Robaki HOMEORERMIL E ANTI-VERMES
Casa da Homeopathia
Praça Gen. Osorio, 87 — Kurytyba

Idziemy naprzód

i nie cofniemy się, bo niesiemy sztandar Chluby Narodowej.

Spis ludności polskiej w Sta. Catarynie daje coraz lepsze wyniki. Obywatele nasi stanęli z polską zaciętością do żmudnej pracy. Nie szczędzą trudu, bo to praca dla sprawy wielkiej — dla Dumy Narodowej. Prawie we wszystkich osiedlach polskich znalazły się jednostki z poczuciem narodowem i praca ruszyła z miejsca. Trudno jest nawet zdać sobie sprawę ile takie wędrówki wezmą dni drogiego czasu, ile koni trzeba natłuć, ile nerwów naszarpać, aby do każdego progu zajechać, zapisać i przyjąć ofiarę jednego mila.

Z każdym jednak dniem ofiarność Wasza z milrejsowych cegieł złożona, przyczynia się do współpracy i potęgi braci naszych POMORZAN.

NADESŁALI WYPEŁNIONE LISTY I ZEBRANY GROSZ:

P. KAROL MIKUŚ — PAPANDUWA. Lista Nr. 49 Kolonja liczy młodzieży męskiej: 189, żeńskiej 187, dusz polskich 606. Ofiarność.... 54$200.

P. STANISŁAW KRZESIŃSKI — São João, lista Nr. 18. Młodzieży męskiej 133, żeńskiej 100, dusz polskich 375. Ofiarność... 63$000.

P. W. LASKA — Avenquinha, Lista Nr. 15. Młodzieży męskiej 58, żeńskiej 53. Razem dusz polskich 144. Ofiarność... 20$000.

S. KATECHISTKI — Sta Maria. Lista Nr. 6. Młodzieży męskiej 20, żeńskiej 9. Dusz polskich 35 (trzy rodziny) Ofiarność.... 3$000.

PP. DOBRYCHŁOP, BIAŁECKI, GABSKI — Barra Mança, lista Nr. 33. Młodzieży męskiej 66, żeńskiej 45. Dusz polskich 159. Ofiarność.... 24$000.

P. MICHAŁ HORTA — Pinhal. Lista Nr. 21, Młodzieży męskiej 98, żeńskiej 73. Dusz polskich 331. Rodzin 44. Ofiarność.... 31$000.

P. KAZIMIERZ KAWA — Km. 16 — Mafra. Młodzieży męskiej 35, żeńskiej 34, dusz polskich 99. Rodzin 13.

Ofiarność Obywateli....	15$000
	210$200
Z ogłosz. poprzedniego	272$100
Razem.....	482$300

RODACY! z każdem tygodniem poczta przynowi nowe „LISTY — formularze. Pragnęlibyśmy, aby do jedenastego listopada 1934 roku pracę tą zakończyć.

Niech się nie spotka, ani jednej polskiej rodziny w Sta. Catarynie, która niedałaby jednego milrejsa na Rzecz Pomorza Polkiego.

Z poważaniem: Pasternak.
Flenik.
Andrzejewski.

Z Tres Barras

(Specjalnie dla „Gazety Polskiej").

Według przyjętego ogólnie zwyczaju nasze Tow. Ośw. pod koniec miesiąca stycznia odbyło swe doroczne walne zebranie.

Ustępującemu zarządowi uchwalono absolutorjum i podziękowanie za całoroczną pracę i trud nad rozwojem Tow. Do najważniejszych prac wykonanych przez ustępujący zarząd było: wewnętrzne odnowienie gmachu Tow., nmeblowanie szkoły ławkami nowego typu oraz zorganizowanie i uruchomienie przedszkola.

Nowy zarząd w osobach: pp. K. Jezura — prezes; Bol. Szczerbowski — vice-prezes; Woj. Gura — sekrt., R. Lotoch — skarb., A. Grabczak — pobor. J. Trela i Wł. Gemra jako członkowie, postanowił w dalszym ciągu usilnie dbać o rozwój intelektualny i narodowy tutejszego społeczeństwa.

By cel ten osiągnąć Tow. pod kierownictwem wspomnianego zarządu utrzymuje przedszkole (ochronkę) do której uczęszcza 50 dzieci polskich; prowadzi szkołę (dwuklasówkę) do której uczęszcza 64 dzieci polskich i 6 obconarodowościowych Kierownikiem szkoły w tym roku jak i w poprzednim jest p. Władysław Stabrowski.

Poszczycić się możemy w tem roku, że nie ma ani jednego dziecka polskiego które by w innej szkole pobierało naukę pomimo, iż oprócz naszej są jeszcze dwie inne szkoły w tej miejscowości.

Lecz nie tylko dziecko w wieku szkolnem bierze Tow. nasze w opiekę, ale wiedząc jak ważną rolę odgrywa w organizacji życia społecznego w Brazylji Tow. Wych. Fiz. Junak otacza tąkowe wielką życzliwością i wydatnie posuniętą opieką.

Rozpoczynając nowy rok pracy dla dobra kolonji polskiej i chwały imienia polskiego, nowo obrany zarząd Tow. Ośw. „Biblioteka Polska" apeluje do wszystkich polaków by twardo stanęli do współpracy, a głównie żeby zadbali oto, by żadnego z synów i córek polskich nie zabrakło w organizacji „Junaka", gdyż w tejże ćwiczą się na przyszłych kierowników tego dorobku narodowego któryśmy naszą krwawą pracą przez tyle lat zbierali.

Tres Barras w marcu 1934.

Wojciech Gura
sekretarz

Obniżając bezustannie ceny swych artykułów

A capital das Modas

nigdy nie pozwoliłaby ubiec się swym konkurentom.

Sprawdźcie tylko następujące ceny

Setim Lamé, sz. 0,90 cmt.	mt.	4$800	Georgette wyciskany. artykuł gwarantowany	mt.	8$000
Cordonnné nadzwyczajne	mt.	5$000	Mousseline wyciskane, artykuł gwarantowany	mt.	8$000
Lingeric extra	mt.	5$500	Crepe Marrocain wyciskane	mt.	8$000
Crepe Marrocain nadzwycz.	mt.	8$000	China Gioria, super-extra	mt.	8$000
Crepe Georgete, sz. 0,90 cmtr.	mt.	6$500	Gongol z prawdz, jedwabiu	mt.	8$500
Jedwab B6ndo[é (Goffré)	mt.	6$500	Mongol super extra	mt.	10$000
Gordonéé wyclskany	mt.	7$000	Lingerie wyciskane	mt.	9$000
Chantung prawdziwy jedwab	mt.	7$000	Crepe Setim, nadzw.	mt.	11$000
Jedwab wyciskany na kimona	mt.	7$000	Sultana na płaszcze	mt.	11$000
Gabardine jedw. sz. 0,70 cmt.	mt.	7$000	Sultana na płaszcze z wełny jed.	mt.	13$000
Gabardine jedwabne, sz. 0,70 centymetrów	mt.	7$000	Fulgurante na płaszcze, wełn. i jedw.	mt.	13$000
Gabardine jedwabne sz. 0.95 centymetrów	mt.	8$000	Flamizól	mt.	12$500
Crepe Cloqué	mt.	7$000	Crepe Perfil	mt.	10$500
Jedwab pasiasty na koszule i sukienki	mt.	8$000	Niá Abeille	mt.	11.500

A Capital das Modas

Praça Generoso Marques 137

tel. 956 dawniej 44

STOIMY W OBLICZU WIELKIEJ WOJNY FINANSOWEJ MIĘDZY AMERYKĄ A EUROPĄ

Czem grożą światu masowe zakupy złota przez Stany Zjednoczone?

Gwałtowny odpływ złota z Europy do Stauów Zjednoczonych, wywołany polityką finansową prez. Roosevelta, spowodował, że w chwili obecnej znajduje się w drodze do Ameryki 27 statków naładowanych cennym kruszcem, przeznaczonym dla Federal Reserve-Banku. Na najbliższe dni zapowiedziane są dalsze pokaźne transporty. W ub. miesiącu z samego Londynu wywieziono do Ameryki złota za 15 miljonów funtów zaś zapasy złota Banku Francji uszczupliły się w tym samym mniejwięcej okresie o blisko 35 miljonów dolarów w złocie. Zarówno w Londynie, jak i Paryżu obserwuje się gorączkowe zakupy złota przez obywateli amerykańskich, rozporządzających gotówką w Europie. Złoto to następnie transportowane jest do Ameryki.

Sytnację, jaka się wytworzyła ostatnio na europejskich rynkach pieniężnych, ocenia orgau City londyńskiej „Financial Times" w następujący sposób:

„Każdy, kto ma dziś pieniądze i chce dobrze zarobić, eksportuje złoto do Stanów Zjednoczonych i robi na tem interes nie gorszy od tych, którzy zajmują się dostawą materjałów wojennych do Niemczech.

Nasuwa się pytanie, czy Roosevelt też nie traktuje złota jako materjał wojenny? Na pytanie to —zdaniem pisma — wypada odpowiedzieć twierdząco. Złoto jest dla niego materjałem potrzebnym mu do dalszej walki. I dlatego właśnie, a nie z powodu spadającego pokrycia monetarnego, Francja już obecnie poważnie zastanawia się uad wydaniem zakazu wywozu złota.

Czy i kiedy wybuchnie otwarta wojna?

City londyńska rozważa gorączkowo wszystkie mowy, za i przeciw. Ale sprawa w gruncie rzeczy jest zupełnie prosta—pisze dziennik. — Roosevelt i Morgenthau poprostu czekają. Jeżeli inni nic nie przedsięwezmą, wówczas ci dwaj wygrali. Jeżeli jednak nastąpią zarządzenia ograniczaiące ze strony innych państw, wówczas Roosevelt powie: „Kupuję złoto i płacę za uncję 41 dolarów i „4 centy (albowiem taka jest granicą, przewidziana w goldbillu), a gdyby i to okazało się za niewystarczające, wówczas Roosevelt zwoła ponownie senat i licytacja rozpocznie się na nowo.

Już w najbliższej przyszłości —kończy dziennik — będziemy niewątpliwie świadkami dramatycznej walki na polu finansowem między starym i nowym światem.

GADO ATACADO DE FEBRE APHTOSA
GADO DEPOIS DE TRATADO COM O "ASTRUM"

'Astrum'

Specyfik prewentywny leczniczy przeciw febrze Aphtosa i przeciw biegunce u cieląt

Zdrowa trzoda utrwala fortunę hodowcy, a zdrową trzodę może posiadać tylko ten, kto stara się zapobiec zakażeniu bydła oraz zwalcza jego choroby.

LABORATORIO "ASTRUM" SÃO PAULO — "ASTRUM" — DISTRIBUIDORES: BYINGTON & Cº

Od miesiąca marca do grudnia jest nieuniknionem używanie „ASTRUM", który to środek nietylko zabezpiecza bydło przed chorobą powszechnie znaną pod nazwą Aphtosa i innemi, lecz również przed wychudzeniem oraz wpływa dodatnio na rozwój, produkcję mleka i stan zdrowia wogóle.

W skład preparatu wchodzi: calcjum, fosfaty, chlorki, iody amoniaki, siarka i sole.

ŻĄDAJCIE: "ASTRUM" (a) przeciw febrze aphtosa, "ASTRUM" (b) przeciw biegunce u cieląt.

Znajduje się w handlu w puszkach 2-kilogr.

Wystarcza na przyrządzenie 120 dawek.

Cena 12$000 ZA PUSZKĘ.

"ASTRUM" ZAPOBIEGA I LECZY!

AGENCI:

BYINGTON & Cº

Porto Alegre, Ruados Andradas, 873

CURITYBA, Rua 15 de Novembro, 420

São Paulo - Rio de Janeiro - Recife - Bahia - Santos.

Castro

Baczność koloniści!

Magazyn „Cruzeiro do Sul" w Castro koło poczty kupuje jakąkolwiek ilość jaj płacąc je w najwyższej cenie.

Gimnazjum „Iguassú"

(Fiskalizowane przez rząd federalny)

Praça Rui Barbosa

EGZAMINY WSTĘPNE

Przyjmuje się kandydatów do egzaminów na pierwszy rok kursu gimnazjalnego. Egzaminy do jakiejkolwiek bądź klasy odbywają się w gimnazjum „Iguassu" pod kontrolą delegata ministerstwa oświaty.

Oprócz zwykłego kursu gimnazjalnego który jest prowadzony przez profesorów specjalistów jest utrzymywany specjalny dział wykładów dla uczniów mających pewne braki.

Początek wykładu 3 stycznia 1934.

KURS ELEMENTARNY

Powiększywszy ostatnio gmach gimnazjum dyrekcja zorganizowała wzorowy kurs elementarny pod kierownictwem fachowych sił, po ukończeniu którego uczniowie uzyskują promocję do 1-ej klasy właściwego gimnazjum. Początek wykładów 7 stycznia 1934.

UWAGA: SPECJALNE INSTALACIE DLĄ UCZNIÓW OBOJGA PŁCI,

Prądy ideowe polskiej młodzeży

Do młodzieży najsilniej przemawiały od bardzo już dawna patrjotyzm i sprawiedliwość społeczna. I dlatego młodzież wszystkich państw znajdowała się zwykle albo wśród nacjonalistów, albo też w ugrupowaniach radykalnych, dążących do wprowadzenia w życie ideału sprawiedliwości społecznej.

Do niedawna nie do pomyślenia jeszcze było, aby połączyć harmonijnie ze sobą nacjonalizm z ideałami sprawiedliwości społecznej, dziś jednak widzimy w całym szeregu państw, że prąd taki istnieje i przynosi wcale nie najgorsze rezultaty.

Młodzież polska, a dzisiaj pod uwagę weźmiemy młodzież akademicką, wychowana jest w atmosferze uznawania czynów patrjotycznych za najwyższą wartość i dlatego w olbrzymiej swej większości jest nacjonalistyczna.

Równocześnie jednak poczucie sprawiedliwości społecznej i dążenie do jej urzeczywistnienia zróżniczkowoło młodzież polską na cały szereg grup i ugrupowań o rozmaitych odcieniach.

Ta część młodzieży, która jeszcze dzisiaj, pomimo rozwiązania Obozu Wielkiej Polski znajduje się pod wpływem Stronnictwa Narodowego, wysuwając na czoło wyłącznie hasła ciasnego nacjonalizmu, tak się w nich zasklepiła, że trudno naprawdę dopatrzeć się u niej jakichś głębszych idej, gdyż nie zajmuje żadnego stanowiska w sprawach pierwszorzędnej wagi znaczenia. Młodzież ta została wyzyskana przez Stronnictwo Narodowe dla własnych celów propagandy. — Stronnictwo to, nie dając tej młodzieży zadań konkretnych, skazało ją z góry na powtarzanie starych haseł, lub też praktykowanie wystąpień, wywołujących conajmniej krytyczną ocenę społeczeństwa starszego.

Tak ważne naprzykład zagadnienie polskiej polityki wewnętrznej, jak kwestja żydowska, nie istnieje wcale dla młodzieży tak zw. narodowej. Dla niej istnieje wyłącznie program żydów, a „zagadnieniem“ staje się „metoda“ i „system“ bicia.

Młodzież ta jednak nie pozbawiona jest odczucia krzywdy społecznej i stąd spotykamy u niej niechęć do obcych kapitałów w Polsce, jako czynnika wyzyskującego kraj i robotnika. Programu jednak społecznego nie znajdziemy tam, gdyż nie dopuszcza do tego Stronnictwo Narodowe, które zresztą niema własnego programu socjalnego.

Następuje dalej długi szereg organizacyj niestanowczych, szukających dopiero dróg i znajdujących się co kilka kroków na bezdrożach. Związek Polskiej Młodzieży Demokratycznej, organizacja, która kiedyś liczyła bardzo dużo członków, utraciła dzisiaj swoje znaczenie w zbiorowem życiu akademickiem, albowiem kierownictwo jej nie zdołało stworzyć silnych ram ideowych i organizacyjnych, w których miałoby się obracać życie i szkolenie ideowe młodzieży akademickiej. Z samej uazwy widzimy, że jest to ugrupowanie, w którem dominującą rolę odgrywa demokratyzm. Pojęcie to coraz mniej związane z parlamentaryzmem, nie uległo w życiu organizacji tak wielkim zmianom, jakim uległo w rzeczywistości dnia dzisiejszego i dlatego zobaczymy w Z.P.M.D. niezdecydowanie, wahanie i niezrozumienie dla zdecydowanych i silnych posunięć politycznych.

Młodzież konserwatywna skupiła się w Myśli Mocarstwowej i usiłuje zamknąć oczy na sprawiedliwość społeczną, zadawalając się „boskim“ porządkiem rzeczy. Nie przeszkadza to wcale, aby zarówno Z.P.M.D., jak i Myśl Mocarstwowa reprezentowały na terenie młodzieży polskiej obóz porządkowy.

Idee komunizmu dla polskiej młodzieży akademickiej siłą rzeczy muszą być obce, zbyt bowiem zakorzeniło się w niej usiłowanie tradycji patrjotycznej i zanadto przywiązaną jest do wszystkiego, co polskie, aby mogła się entuzjazmować ideami międzynarodowemi.

Wymienione organizacje młodzieży polskiej szukają jeszcze dróg — a cechą ich łączną jest, bez względu na ustosunkowanie się do rzędu, że wszystkie nie zrozumiały dotąd, co to jest idea państwowości polskiej.

Idea państwowa posiada dzisiaj w Polsce ogromną reprezentację wśród starszego pokolenia, w postaci zawartego obozu państwowego — przeniknęła ona jednak również i na teren młodzieży. Lecz tutaj znalazła zrozumienie tylko jednej organizacji — Legjonów Młodych. Założony w r. 1930-tym Legjon Młodych liczy dzisiaj przeszło 50.000 członków w Polsce i poza granicami kraju, skupiając pod swym sztandarem młodzież, uznającą w państwie — nadrzędną organizację. Piękna legenda o sprawiedliwości społecznej. Osiągnie go wtedy — jak wierzy — kiedy każdy obywatel będzie pracował dla państwa, kiedy państwo zajmie się regulowaniem stosunku warsztatu pracy do ręki roboczej. Legjon Młodych jest wrogiem kapitalizmu dlatego, że w kapitalizmie widzi wyzysk pracy, w pracy zaś jedyną wartość człowieka. Jako organizacja skrajnie patrjotyczne Legjon Młodych nie dopuszcza żadnej ingerencji międzynarodowej. Walczy z kapitałem obcym w Polsce, uznaje tylko Polskę, jako źródło inicjaiywy naszej polityki i jest zwolnnnikiem stanowczych metod działania.

Organizacja ta, rozwijająca się w niebywały sposób, zyskująca z dnia na dzień rzesze zwolenników, jest wynikiem polskich prądów ideowych ostatnich lat kilkudziesięciu. — Przysłowiowa szlachetność młodzieńcza znalazła tam bardzo wiele miejsca w podetatowem założeniu dążenia do sprawiedliwości społecznej, najpiękniejszy patrjotyzm, bo patrjotyzm czynu znalazł tam ujście w haśle pracy dla państwa. Legjon Młodych zrozumiał, że rzeczywistość dzisiejsza wymaga od młodzieży wyrzeczenia się dążeń osobistych dla dobra całości i dlatego organizację tę cechuje piękna myśl ocenienia wartości ludzi na podstawie dokonanej przez nich pracy.

Tak się przedstawia zgrubsza przegląd myśli, nurtujących polską młodzież akademicką. Podkreślić tu należy, że prądy te przedostały się również poza granice Polski, do licznych rzesz polskich wychodźców.

Gigantyczny rozwój zdrowej i szlachetnej myśil polskiej młodzieży z pod znaku Legjonu Młodych pozwala sądzić, że przyszłość przyniesie Polsce społeczeństwo pełne zrozumienia potrzeb państwowych i zawsze gotowe do ofiary na rzecz państwa, składając mu z równem sercem ofiarę pracy, jak krwi.

Janusz Laskowski.

UŻYWANY
oficjalnie w wojsku
ELIXIR „914“

Po kilku dniach użycia tego lekarswa zauważyć można:
1.)—Krew czystą, wolną od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2.)— Zniknięcie pryszczów, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jątrzących etc.
3.)—Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy
4.)—Zniknięcie objawów syfilitycznych i wszelkich niedomagań spowodowanych przez syfilis.
5.)—Żołądek i kiszki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914“ nie atakuje żołądka i nie zawiera joduretu.

Jest jedynem lekarstwem czyszczącem krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i chorób syfilitycznych.

Cia. Territorial „CAJURU“

LOTY NA SPŁATY OD 12$000 NA NAJPIĘKNIEJSZEM PRZEDMIEŚCIU KURYTYBY, 2.880 METRÓW OD STACJI KOLEJOWEJ.

416 RUA 15 DE NOVEMBRO 416

„A BRANDINA“
Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pastylek gumowych pomadek i t. d.

Cukierki malinowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Uprasza się Szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki

„A BRANDINA“

Speckalność fabryki: Jaja cukrowe!

BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado, 300—304
Curityba - Telefon, 1423 - Paraná.

Wywichnięcia, upadki, kontuzje
328-32-st.-3 **BALSAMO CURATIVO**
Casa da Homeopathia
Praça Osorio 87 — Kurytyba

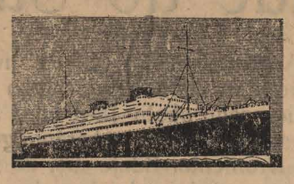

Mala Real Ingleza

Sprzedaje się szyfkarty 3-ciej klasy, do Europy: jak do POLSKI, ŁOTWY, IRLANDJI, CZECHOSŁOWACJI, JUGOSŁAWJI, AUSTRJI, RUMUNJI, BESSARABJI etc.

DATY ODJAZDÓW OKRĘTÓW

Do Montevideo i Buenos Aires	DO EUROPY
H. PATRIOT 20 marca	

CIĄ MARTE

Rua 15 de Novembro 257 — 261 — Kurytyba
CAIXA POSTAL, 220 **TELEFON 451.**

Doniosłe wyleczenie.

Słowa pewnej pani poważanej w Itajahy (Stan Sta Catharina)

Niżej podptsana, p. Marja Herbst, po użyciu zaledwie jednego pudełka „POMADY MINANCORA“ została wyleczoną radykalnie z zastarzałej rany.

Poleca zatem wspomnianą pomadę wszystkim, którzy cierpią na podobne dolegliwości.

Itajahy w maju 1915 r.

Marja Herbst

Sprzedaż we wszystkich lepszych aptekach krajowych. Drogerja Hess w Kio de Janeiro, rua 7 de Setembro 61, posiada wszystkie produkty marki „MINANCORA“.

CASA SUISSA

ALBERTO SCHONEWEG

Zakład zegarmistrzowski i skład towarów złotniczych. Rok założenia firmy 1862

Rua S. Francisco. 211 — Kurytyba — telefon 1061

Wyroby złote, srebrne, biżuterja i artykuły alfenidowe.

Zegarki, łańcuszki. ozdoby brylantowe, obrączki ślubne, broszki, naszyjniki i t. d. Okulary i cwikiery w ogromnym wyborze.

Różnorodny wybór gustownych przedmiotów, droższych i tańszych, na upominki ślubne i inne.
289-42-34

NAPRAWY WYKONUJE SIĘ POD GWARANCJĄ I PO CENACH PRZYSTĘPNYCH

Napróżno medytował — ale nie mógł wpaść na żaden dobry pomysł.

O nieszczęśliwej, w ohydny sposób zamordowanej Lenie nic nie myślał łotr.

.....

.....

Już od dwóch dni przebywał Marcin w Adlersbergu.

Zazwyczaj chodził do swego przyjaciela do leśniczówki.

Jadał przeważnie sam — rzadko bywał u rodziny kasztelana.

Rozmowa czasami tylko odnosiła się do Leny. — Mała go to obchodziło.

Ale inna rzecz niepokoiła go.

Stara ciotka bezwątpienia posądzała go o morderstwo i nowe zamiary w tym kierunku.

Patrzyła nań podejrzliwie z trwogą.

Jak u głuchuch ludzi bywa — miała zwyczaj. czasam półgłosem mówić sama ze sobą.

Wiedział o tem Marcin.

Dlatego też skradał się dzęsto za nią i podsłuchiwał.

Razu pewnego staruszka otrzymała od kasztelana rozkaz uprzątnięcia dwu pokoi dla państwa.

Marcin zauważył zaraz że zabierała się niechętnie do tej pracy, obawiając się, że wtedy będzie sama, a w pokoju będzie się znajdował Marcin.

Ale kasztelan rozkazał — musiał słuchać.

Marcin udawał jakoby mu wcale na myśl nie przychodziło opuszczać pokoju. To ją uspokoiło.

Wnet ochoczo zabrał się do pracy. Ale nie zauważyła jak Marcin potajemnie wślizgnął się do przyległego pokoju i schował się tam we wielkej bufetowej szafie.

Czekał spokojnie aż ciotka przyjdzie do tego pokoju.

Z radością usłyszał, że staruszka poczęła rozmawiać ze sobą.

— Gdzie się ona podziała — Bóg wie — może tak gdzieś pod ziemią zakopana — hm, bo nie dawno drzwi były tylko przymknięte. Ja już nie będę nigdy sama w swoim pokoju — nigdy.

Marcin słuchał uważnie.

Wiedział, że teraz sypiała z rodziną kasztelana z powodu rzekomego ciągle bólu głowy.

Staruszka mówiła dalej.

— On ma fałszywy wzrok — ten Marcin — to niebezpieczny człowiek — o ja dobrze widziałam, jakim on wzrokiem na mnie patrzał.

— No ale skoro przyjedzie ekscelencja — dalej — to mu już wszystko powiem. Oj wiem jeszcze więcej — dawniej gdy jego ekscelecja tu był, to przychodził nocami jakiś uprzejmy pan do jej ekscelencji — o dostanę za to wiele pieniędzy.

— Nie ciesz się za rychło — mruknął złowrogo Marcin.

Jeszcze chwilkę rozmawiała.

Wkrótce uprzątnąwszy pokój opuściła go, trwożliwie oglądając się na wszystkie strony.

— Nie wierzy mi — pomyślała — jest moim wrogiem, nie robię sobie nic z tego.

Zwrócił się do pokojówki, która właśnie weszła.

— No, Lizetka, byłaś w pokoju Franka?

Pokojówka uśmiechnęła się.

— Tak ekscelencjo.

— I cóż znalazłaś?

— Nic, jak tylko tę karteczkę.

Piękna kobieta szybko wyrwała jej z rąk karteczkę.

Był to ów świstek, który doktor Herold był podrzucił Erykowi.

Rozczarowana patrzała na ten świstek piękna kobieta.

— To tajemnicze znaki — rzekła — jeszcze takich nie widziałam.

— Ja też nie, ekscelencjo.

— Gdzie leżała ta karteczka?

— W książce Franka.

— Może będzie sposobność, odczytania tych liter rzekła pocieszając się piękna kobieta.

Namyślała się.

— Między urzędnikami jej męża było kilku którzy wiele daliby zato, aby uzyskać jej względy. Może który z nich umie czytać tajne pismo.

Niepodobnem to nie było, to też piękna żona ministra postanowiła przynajmniej spróbować.

Schowała więc karteczkę do jednej z zamkniętych kasetek, oddając się zręcznym rękom pokojówki, która rozpuszczała pyszne włosy swej władczyni.

ROZDZIAŁ CXIV

„Mała omyłka“

Tymczsem Marcinowi bynajmniej nie spieszno było wracać do zamku Adlersberg.

Mimo, iż wszystko było jak urządził, że ze strony rodziny kasztelana żadne nie mogło paść nań podejrzenie i chociaż znowu zbyt miękkiego nie posiadał serca, jednak naturalna odraza od miejsca zbrodni tazymała go zdala.

Dlatego udał się Marcin wpierw do swego przyjaciela leśniczego.

Ale i w Kumowie nie wiedziano dotąd co zaszło.

Zresztą leśniczy nigdy się o nic nie pytał a i tem razem tylko przypuszczał. że minister działał znowu przez jakąś ze swoich kreatur.

Marcin długo nie wtrzymał w leśniczówce.

W zamku był pewniejszym siebie, tam znał każdy kąt i kryjówkę gdzie mógł się ukryć przed ministrem, gdyby ten przybył.

Zatem do Adlersbergu.

Bielizny nie potrzebował, bo tę już zostawił był sobie w zamku.

Jeszcze bardzo rano był gdy puścił się w drogę.

Dwie godziny drogi miał jeszcze przed sobą.

Z Rio Grande do Sul

Dwuch fiskali podatkowych przychwyciło tysiące opasek podatkowych sfałszowanych a przeznaczonych do naklejania na niedozwoloną sprzedaż flaszek octu i wina. Po przeprowadzeniu szczegółowego śledztwa okazało się, że odpowiedzialność za fałszerstwo spada na firmę Faria Campos i Com. Ltda.

Przybyło do Porto Alegre, dn. 2-go sześć płatowców bojowych, lądując na lotnisku „Air France". Aparaty te są przeznaczone do brania udziału w manewrach wojskowych, na stepach Saycan. W chwilę po przybyciu aparaty podniosły się znów w powietrze, by lądować na lotnisku morskiem, odległem od miasta kilka kilometrów. Jeden z płatowców mianowicie nr. 203, musiał przymusowo pozostać na lotnisku „Air France", gdyż w czasie próby startu doznał lekkiego uszkodzenia. Następnego dnia eskadrà powietrzna wystartowała, odlatując do miejscowości, w której mają odbyć się manewry.

„Correio do Povo" donosi, że został indentyfikowany, zabójca dziennikarza Valdemara Ripoli, dzięki energicznej działalności delegata Daria Crespa. Nazywa się Pedro Borges, zamieszkały w pierwszym dystrykcie mun. Rosario, a został przywieziony do Livramento przez strażnika celnego Romaguera Rodrigues. Domniemanego złoczyńcę uwięziono celem przeprowadzenia śledztwa. Przeprowadzenie tegoż, zostało powierzone delegatowi Aurantino, który polecił uwięzić żonę oskarżonego, jego syna liczącego około 18-u lat i szofera, który woził oskarżonego do Livramento. Zdaje się, że śledztwo wyjaśni udział wielu wmięszanych w sprawę mordu.

Przy odjeździe ministra Pracy pana Salgada Filho, który opuścił Porto Alegre, udając się na wycieczkę i inspekcyjną po Stanie Rio Grande do Sul, byli obecni przedstawiciele władz stanowych, federalnych i wojskowych.

W przeszłym tygodniu w niektórych municypjach Stanu panowały rzęsiste ulewy. Wody na rzece Cahy poniosły się o sześć metrów, ponad zwykłe zwierciadło.

Minister Pracy był uroczyście przyjmowany w Novo Hamburgo, przez robotników i przemysłowców. Municypjum Novo Hamburgo jest jednem z najmniejszych w Brazylji, gdyż liczy zaledwie 60 kilometrów kwadratowych powierzchni, a jednak może się pochlubić posiadaniem przeszło 200-u fabryk. Minister skonstatował pożyteczność kolonizacji niemieckiej i wyraził się, że potomkowie wychodźców niemieckich są dobrymi obywatelami Brazylji, która ma im wiele do zawdzięczenia.

Znaleziono martwego słynnego chirurga portalegreńskiego, d-ra Antonia Pavão Martinsa, w jego własnem mieszkaniu, w stolicy Stanu.

Stan zdrowia gubernatora Cantoni Przy pomocy promieni X stwierdzono, że gubernator prowincji S. João, p. Cantoni w czasie rewolucji, która złożyła go z władzy, został zraniony kulą „dum — dum". Lekarze nie mogą zgodzić się czy należy operować pacjenta na miejscu, czy też przewieźć do stolicy. Tymczasem stan zdrowia pana Cantoni pogarsza się stale.

Walka z gruźlicą Dr. Cires, ze Szpitala Municypalnego, ogłasza o pomyślnych rezultatach, które osiągnął licząc osiem chorych na gruźlicę, przy pomocy serum S. V. podanem mu do wiadomości, przez nieboszczyka dra Villara. Serum to ma za podstawę proteinę. Z rozporządzenia rządu, serum to zostało wypróbowane, na stu dzieciach, najsłabszych, znajdujących się w przytułku, a w wszystkich wypadkach otrzymano nader pomyślne skutki. Wyniki leczenia, budzące olbrzymie zainteresowanie w świecie lekarskim i naukowym, będą wkrótce publikowane w pismach medycznych.

Wybory w Argentynie. Wybory do Zgromadzenia prawodawczego, odbyły się w całej Argentynie w bardzo wielkim porządku, lecz jedynie w miejscowości Bella Vista, w prowincji Corrientes przyszło do starcia między przeciwnikami politycznymi. W czasie strzelaniny zabito cztery osoby. W Buenos Aires i dwunastu prowincjach, stanęło do urn wyborczych przeszło 2 miljony wyborców. W samej stolicy, głosowało 333.356 osób, czyli 79% uprawnionych do głosowania. Z dotychczasowych obliczeń, przewiduje się zwycięstwo socjalistów.

Eksperyment Radjotelefoniczny. Argentyński artysta, Gardel śpiewał w Nowym Jorku różne pieśni, przy akompanjamencie gitarzystów w Buenos Aires. Śpiew i muzyka zostały nadane wspólnie, automatycznie przez aparaty radjotelefoniczne, a były słyszane całą dokładnością i harmonją w Argentynie, poprzez dwieście tysięcy aparatów odbiorczych.

ARGENTYNA

Przybycie delegatów policji z São Paulo. Przybyli do Bnenos Aires delegaci policji z Santos i miasta S. Paulo, p. p. dr. Octavio Brito Alvarenga i Durval Villaalva, który przywitał jeszcze na pokładzie statku, przedstawiciel pułkownika Garcia, szefa policji Buenos Aires. Delegaci policji z S. Paulo oświadczyli, że przybyli w celu oddania wizyty, którą szef policji argentyńskiej złożył w S. Paulo jak również, by przestudjować dokładnie aparat policji argentyńskiej.

Nadużycia w Banku del Plata Stosownie do rozkazów wydanych specjalnie z pałacu rządowego, policja przeprowadza energiczne śledztwo w sprawie nadużyć w Banku del Plata. Prasa przewiduje odkrycie nowych senzacjonalnych szczegółów w tej sprawie. Niektóre dzienniki przezwały cały ten wypadek „Sprawą Stawiskiego Argentyńskiego" i zaznaczają iż bank ten zażywał wyjątkowych przywilejów otrzymując pozwolenia na transferencje waluty. Śledztwo wykazało dotychczas, że bank sprzedał więcej jak sześć miljonów dolarów zagranicą, w okresie, którego początek datuje w październiku.

Lekarstwa homeopatyczne
na reumatyzm, kwasy moczowe etc.
Casa da Homeopathia
Praça General Osorio nr. 87
CURITYBA — PARANA

WIELKI SKŁAD
MATERJAŁU WOJENNEHO W KURYTYBIE
„Casa Combate"

jak wskazuje sama nazwa sklepu, wnosi w życie handlowe Kurytyby prawdziwą rewolucję swemi cenami:

Same okazje!!! po cenach w Kuryiybie nigdy nie widzianysh!!! Nie zwlekajcie — wstąpcie bez zwłoki czasu w szeregi walczących z drożyzną.

Wełna w kłębkach
wełna „Garça" najlepsza do robót szydełkowych, przeszło 10.000 kłębków, kłębek 1.200

Chita levantine, kwiecista mtr. z 1.2oo	.9oo
Batis gładki, wszelkie kolory, sz. z 1.2oo	.9oo
Drelich arranca toco, z 1.2oo	.9oo
Drelich ciemny pasiastyina ubrania z 1.8oo	1.ooo
Drelich „Diamante" gęsty, z 2.5oo	1.6oo
Drelich pardo, gęsty, z 1.6oo	1.2oo
Mescla „Riachuelo" najl. na ubrania z 3$	2.1oo
Drelich, imitacja kaszmiru. padr. mod. z 4$	2.5oo
Drelich asetinowany, ciemny, pas. z 4$	2.5oo
Drelich fantazyjne, padr. z kaszmiru z 6$	4.ooo
Zefir na koszule, gęsty z 1.8oo	1.2oo
Towar na sienniki „Gaucho" sz. pasy z 1$8	1.2oo
Kratka nadzw. w wsz. kolorach z 1.8oo	1 2oo
Towar na sienniki, szw. podw. sz. z 2.5oo	1.8oo
Inlett prawdz. z Blumenau podw sz. z 2.5oo	1.8oo
Kratka na koszule, padr. białe i czarne z 2.5oo	1.8oo
Kashâ w kratki artykuł z Blumenau z 4$	3.ooo
Kashá peluciado, ładne i modne padrony z 4.5oo	3.5oo
Kashâ esponja mesclado, sz, 1,5o cm. z 14$	8.ooo
Pelucia gęsta mescla z 2$	1.5oo
Pelucias kwiecjst, desenie variad. z 2.5oo	1.9oo
Towar na kostjumy, w kr. sz. 1,30 z 4.3oo	3.5oo
Kaszmi fant. na ubrania sz. 1,5o z 15$	9$ooo
Kaszmir gładki czarny i nieb. sz. 1,5o z 26$	19.ooo
Sarja gładkie, kol. modne, sz. 1.5o z 26$	19.ooo
Koshà z wełny na płaszcze dla pań z 20$	13.ooo
Drap wełniane, ost, nowoęć wsz. kol. z 25$	18.ooo
Drap Setim ładne kolory modne z 4o$	24.ooo
Kaszmir z wełny padr, modne sz. 1,5o z 2o$	14.ooo
Chantung jsdwabne wsz. kol. z 1 2$	8,ooo
Crepe Gloria wysoka moda, wsz. kol. z 12$	9.5oo
Crepe Georgette, nadzw, z 12$	7.5oo
Crepe setim jedwab, różne kolory z 15$	11 ooo
Crepe Mongol, jedwab najmodniejszy z 18$	11.ooo
Cales pasiasty, pasy szerokie i wąskie z 11$	8.5oo
Setim Japońskí gładki świecący, na sukienki, pyżamy etc. sz. 0.9o cm. z 14$	9.ooo
Ottoman jedwabne p. manteaux dla pań z 25$	15.ooo
Fulgurante jedw. cienki na płaszcze z 3o$	2o.ooo
Voil kwiecisty różne padrony kol. st. z 2$	1.2oo
Voil kwiecisty nadzw. odcień ciemna z 2.5oo	1.5oo
Voil estampOdo szer. 0,9o z 2.5oo	1.4oo
Tricoline paiaste na koszule z 2.8oo	1.9oo
Tricoline cienka na koszule z 3.5oo	2.5oo
Morim cienki „Olinda" sz. 0,9o szt. z 3o$	24.ooo
Algodáo „Indio" gęsty, sztuka 1o metrów z 12$5oo	9.ooo
Płótno surowe nadzw. sz. 0,9o sztuka 1o metrów z 14$5oo	12,ooo
Płótno surowe tipo lona sz. 0,92 sztuka 1o metrów z 16.ooo	14.ooo
Alvejado „Mary" szerokie, sztuka 1o metrów z 14$	12.ooo
Alvejado „Matilde" preparo de linho, sztuka 1o metrów z 16$	13.5oo
Kapy fustonowe białe poj. szerskość z 7$	4.5oo
Kapy „Matarazzo" z frendzlami z 11$	9.ooo
Kapy wsz. kolory z ząbkami z 12$	1o.ooo
Koce z flaneli poj. sz. z 5.5oo	4.5oo
Koce „flanela" podw. szerokość z 18$	14.ooo
Koce z wełny psdw. sz. ciemne z 35$	22.ooo
Koce z prawdziwej wełny podw. sz. z 4o$	25$ooo
Ręczniki do twarzy z 1$8oo	1.ooo
Ręczniki w kratki do kąpieli z 7$	5.ooo
Macacoes z prawdziwej wełny dla dzieci z 12$	4.ooo
Płaszcze z wełny, i jedwabiu z 11$ $	3.5oo
Carapuças filtrowe nadzw. z 6$	4.ooo
Spodnie gumowe dla dzieci z 5$	2.5oo
Pantofle liltrowe para z 4.6oo	3.ooo
Nici kolorowe kłęb z 1.5o0	1.ooo
Nici surowę do robótek 1-2 kilo z 4.5oo	3.5oo
Kłębki jedwabne do robótek ręcznych z 1.6oo	1.ooo
Skarpetki bardzo mocne dla meż. para z 1.2oo	.4oo
Skarpetki szkockie pasiaste para z 1.8oo	.9oo
Skarpetki szkockie z strz. dla męż. z 2$	1.2oo
Pończoc0y cienkie dla pań para z 2.5oo	1.5oo
Pończokhy jedwabne cienkie dla pań z 4.5oo	3.ooo
Pończochy z nici szkockich dla pań z 5.5oo	4.ooo
Pończochy dla dzieci z 1.5oo	1.ooo
Pończochy szkockie dla chłopców z 2.5oo	1.5oo
Pończochy jedw. dla dziewcząt z 3$	2.ooo
Podwiązki mocne dla mężczyzn z 1.8oo	1 ooo
Podwiązki mocne dla pań z 2.5oo	1.8oo
Szelki dla dzieci z 2.5oo	1.8oo
Szelki dla mężczyzn z 4.5oo	3.ooo
Cwusteczki białe dla mężczyzn z 1$	.3oo
Chusteczki cienkie padrony z Piramid z 2.5oo	1.8oo
Brilhantina esterelizada do włosów z 1.2o6	.5oo
Brilhrnilna perfumada z 1.8oo	1.ooo
Mydełka agua da Colonia z 1.ooo	.4oo
Mydełko „Alsaco" dobre z 3$	1.8oo
Mydełko Dorlá, pudełko z 3.5oo	2.7oo
Mydełko Eucalol pudełko z 4.ooo	3.6oo
Talco Ross. latka z 3.5oo	2.5oo
Pasta do zębów Nice tuba duża z 2$	1.4oo
Pasta do zębów Eucalol tuba duża z 2.8oo	2.ooo
Pasta do zębów Col4ate tuba dużaqz 2.8oo	2.5oo
Koszulki bez rękawów sportowe z 2.5oo	2.ooo
Koszulki pół rękawów, cienka z 3$	2.5oo
Koszulki z trykoliny pasiaste z 15.ooo	1o.ooo
Koszule z trikoliny kolory modne z 18$	12.ooo
Koszule z trikoliny cienkie z 22$	15.ooo
Pyżamy z zefiru, pasy szerokie z 18$	12.ooo
Pyżamy z trikoliny nadzw. z 3o$	2o.ouo

Reszłki! Wielki wybór resztek jedwabiu, lnu, trykoliny, wualu, Sukna, cashá, opaliny, drelichu, zefiru, etc., w drodze wyprzedaży za jakąkolwiekbądź cenę. ABY UWIERZYĆ, TRZEBA ZOBACZYĆ!

Casa Combate Av. João Pessoa n. 1. - FONE 3-9-8

Marcin myślał o przyszłości.

Miał nadzieję tak samo jak jego przyjaciel, leśnik, wkrótce otrzymać jakąś posadę.

Potem chciał się żenić.

Ta rozmyślając napotkał ścieżkę w lesie.

Naraz spostrzegł jakąś postać, która zbierała niby grzyby czy też chróst.

Była to stara kobieta.

Marciu spojrzał ostro na nią.

Naraz stanął jak wryty — upior to czy co?

Czy dusza zamordowanej krążyła wokoło zamku strasząc przechodniów?

Tak, która przed nim stała, to był owa stara, głucha ciotka kasztelana.

Jeszcze Marcin zdawał się nie wierzyć swoim oczom.

Pot wystąpił mu na czoło.

A więc wyratowała się z owej głębokiej studni.

Nie była uduszoną zupełnie i jeszcze żyła gdy ją wrzucał do studni.

Marciu bynajmniej nie rozważał że to niemożliwe.

Studnia była tak głęboka, że ciało spadając musiało się o mury rozbić.

Co teraz miał począć?

Pierwsza jego myśl była wrócić do leśniczówki.

Ale naraz usłyszał kroki i naraz potem ujrzał kaszteana wychodzącego z za świerków.

Marcin wiedział, że stary go poznał.

O ucieczce już nie było mowy.

Postanowił łgać.

Kasztelan oniemiał ujrzawszy Marcina,

— Co, Marcinie, to wy? — zawołał żywa.

Marcin zapanował nąd sobą, aby zrobić obojętną minę.

— Skąd wy tu przychodzicie? — spytał kasztelan.

— Jej ekscelencja przyszyła mnie, załatwić muszę przygotować wiele na lato, boć znowu będę odwiedziny.

Kasztelan kiwnął głową.

Marcin spojrzał teraz z ukosa na ciotkę.

Ale ta odeszła i znikła.

Kasztelan patrzył dziwnym wzrokiem na Marcina, któremu serce waliło jak młot na kowadle.

Ale udawał obojętnego.

— Marcinie — rzekł wreszcie kasztelan, — nie macie wy narzeczonej?

— A jakże, pokojówka jej ekscelencji — odparł zdziwiony.

— I chcecie się z nią żenić?

— Ma się rozumieć — odrzekł Marcin, nie wiedząc co ta indagacya ma znaczyć.

— No, to nie pojmuję — odparł kasztelan, — mnie ostatecznie wszystko jedno, bo Lena była zawsze upartą dziewuchą i chciała nas już kilka razy opuścić.

Marcin zdziwił się.

Co to miało wszystko znaczyć?

Lena, tak jak jej brat, byli tylko pasierbami kasztelana

Było to ładne, pełne ale lekkie dziewczę.

Kasztelan nie cierpiał jej.

— Nie rozumię was rzeczywiście — rzekł wreszcie Marcin.

— No, nie udawajcie rzekł kasztelan mrugając oczami. — Lena przecież poleciała za wami i zabraliście ją ze sobą do rezydencyi.

Marcin zaśmiał sią z przymusu.

— Słuchajcie — odparł — jeteście wy przy zdrowych zmysłach?

— Ach, nie udawajcie — rzekł kasztelan. — Wiecie przecież dobrze gdzie jest Lena. Czy mam jej do rezydencji rzeczy odesłać.

Marcin osłupiał.

— Czyż Leny niema w domu? — zawołał.

Teraz i kasztelan się zastanowił.

— Marcinie, czy ta dziewka rzeczywiście nie uciekła za wami?

— Nie, nie, daję słowo, że nie.

— No, to tłucze się widocznie z kimś innym. Zobaczymy, niezadługo chyba wróci.

Jakieś przeczucie owładnęło Marcinem.

— Dawno już znikła — spytał.

— No, wtedy, gdyście byli w zamku. Gdyście opuścili nas i ona wyszła, potem znowu wróciła, zawsze chodząc za wami. Wieczorem ciotka oświadczyła, że nie będzie spała u ciebie lecz we wieży, więc Lena zgodziła się pomieniać się z nią. Ale na drugi dzień nie było jej widać. Łóżko wcale nie było naruszone, widocznie więc wykradła się ze zamku. Uciekła, jeżeli nie wami, to przynajmniej do Kumowa, do swego kochanka.

Teraz Marcinowi wszystko się wyjaśniło.

Teraz wiedział że w cemności nocy zamordował nie starą ciotkę, ale pasierbicę kasztelana.

Teraz przypomniał sobie, że ciało zamordowanej było niezwykle ciężkie.

Ale Marcin nie dał nic poznać po sobie.

— Daję wam słowo, że o niczem nie wiem. odrzekł— ale macie słuszność, że może gdzie znikła ze swoim kochankiem.

Kasztelan kiwnął głową.

Marcin zau patrzył znowu w stronę starej ciotki.

— To było mała omyłka — mruczał łotr pod nosem.

Odwrócił się znowu do kasztelana.

— No, to wasze żona jest niepocieszona z powodu tego wypadku.

— Broń Boże — odparł zapytany — cieszy nas nawet bardzo, że sobie poszło to łajdactwo. które nam wstyd tylko robiło.

Marcina to uspokoiło.

Na nim na razie nie ciążyło podejrzenie.

Poszedł zatem z kasztelanem do zamku.

Nie zatrzymał się jednak w mieszkaniu kasztelana, lecz udał się zaraz do swego pokoju.

Musiał pomyśleć nad zmienioną sytuacyą.

Myślał nad wypadkami ostatnich dni.

Stanowczo musiała była głucha ciotka zauważyć jego badawczy wzrok i strzegła się go.

Może ona nawet coś przypuszczała, że Marcin usunął pasierbicę kasztelana zamiast jej.

Musiał ją zatem również usunąć.

Ale jeżeli i cioika zniknie — wtedy powstaną podejrzenia różne.

Café Cury

PALENIE i MIELENIE KAWY

Fortunato Leite Dias de Paiva

Telefon Nr. 1179 — Adres dla telegramów: „TYBA".

Rua Commendador Araujo Numer, **107**

Curityba Paraná

Baczność!

Wszystko po cenach zniżonych

Książki do nabożeństwa— wielki wybór co dopiero nadszedł z Europy — Obrazy religijne, figury kościelne, kropielnicki, lichtarze i wszelkie inne towary dewocjonalne! Wszelkie przybory szkolne. Drukarnia i introligatornia. — Fabryka pieczątek gumowych i metalowych.

C. E. SCHULZ & Cia
RUA BARÃO DO SERRO AZUL 66-72
CURITYBA PARANÁ

Elixir de Nogueira

Jest używany skutecznie w następujących chorobach:

skrofuły, bunony, zapalenie macicy, wycieki z uszow, wywióra, fistuła raka syfilitycznego, pryszcze, białe upławy, wrzody i narośle, świerzb reumatyzm, plamy na skórze, niedomagania wątroby, bóle w piersiach, narośle na kościach pulsowanie tętnic i wogóle wszystkie choroby pochodzące ze krwi. Wielce skuteczny środek oczyszczający krew.

PENSJONAT POLSKI
Fr. Stępniewskiej

Mieszkanie wraz z utrzymaniem od120$000 miesięcznie, obiady od 1$500, wydawanie obiadów poza domem od 2$000. — ul. Aquidaban 275 —

BÓL

Jedynym środkiem dla uśmierzenia go jest

UŻYCIE

BALSAMU STA. HELENA

Sangue! Sangue! Sangue!

SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jedyny środek, który po 20-dniowem używaniu go, zabezpieczy i uchroni każdego od suchot. Oddziaływa następująco:

1) Ogólne spotęgowanie sił i natychmiastowy powrót apetytu.
2) Usuwa zupełnie ból głowy, bezsenność i nerwowość.
3) Zwalcza radykalnie przygnębienie nerwowe i podnieca chęć do życia.
4) Powiększa ciężar ciała aż do 3 kg
5) Odświeża całkowicie osłabiony i zagrożony suchotami organizm.
6) Daje największą odporność przy pracy fizycznej i zwiększa ciałka krwi.

Choroby raka można uniknąć, ponieważ jest to zgrupowanie potażu w pewnej części ciała.

Kalcjum rozpuszcza potaż. Sanguenol zawiera kalcjum i dzięki temu można uniknąć raka.

Sanguenol jest to wynalazek naukowy.

Przytoczone powyżej szczegóły są opinją wydaną przez lekarza Dr. Manuela Soares de Castro.

Do nabycia w całej Brazyli j

Odmrożenia, odzięblenia, rany
328-32-st.-2 **POMADA EQUINACEA**

Casa da Homeopathia

Praça Osorio 87 — Kurytyba

Dr. Sylvino F. de Araujo.

VORONOFF

Brazylijski wynalazek

FLUXO-SEDATINA

Kobieta jest ocaloną,

KOBIETA nie będzie cierpiała więcej na kolki maciczne i jajniki, bo FLUXO SEDATINA uleczy ją w 2-ch godzinach.

KOBIETA nie straci życia z powodu porodu.

KOBIETA, nie będzie już tak cierpiała, ponieważ jej porody będą szczęśliwe, bez krwotoku i bez boleści. Pierwszy poród nie przedstawia już niebezpieczeństwa.

KOBIETA, jednem słowem, jest uratowana, bo FLUXO-SEDATINA jest najlepszym środkiem, regulującym i uspokajającym dla chorób kobiecych, jak zatrzymania perjodu, wycieki, białe upławy, niedostateczność u dziewcząt.

Panie w wieku 45 lat muszą unikać napuchnięcia, reumatyzmu i innych chorób wieku krytycznego (przekwitu) i w tym celu używać FLUXO-SEDATINA.

Jest ona przepisywana przez przeszło 4 tysiące lekarzy.

Jedyne farby i aniliny

"BAYER"

W PACZKACH PO 1 KILOGRAMIE

specjalne wskazówki użycia. Esencje i olejki do fabrykacji likierów, wódek etc.

NIE SZUKAJ INNYCH

do farbowania wszelkiego rodzaju wyblakłych rzeczy we wszystkich kolorach.

—o—

Wielki wybór perfum, krajowych i zagranicznych. Przybory do hygjeny ust, jak kremy mydełka, szczoteczki etc.

—

Barwniki do napojów i przetworów owocowych

JEDYNI PRZEDSTAWICIELE

LÁ NO LUHM

161 Rua RIACHUELO 161

LOTY NA SPRZEDAŻ

Sprzedaje się loty przy ul. Vicente Machado róg Brigadeiro Franco. — Zgłaszać się na rua Comendador Araujo nr. 492.

Polaku! Czy spełniłeś już obywatelski obowiązek, składając ofiarę na „Dar Polonji Brazylijskiej"?

Cia de Terras Norte do Paraná

LOTY na REZERWIE POLSKIEJ za gotówkę, lub czteroletnie spłaty po 400$000 za alkier. **Ziemia** pierwszorzędna, gatunku „terra rocha apurada". Wydaje z alkra bez jakichkolwiek nawozów: 6000 kg. kukurydzy, fasoli po 3000 kg dwa razy do roku, kawy aż dó 400 arób z 1000 krzaków. NIEMA mrówek „SAUVAS". Wysokość średnia 600 m. Każdy lot ma drogę automobilową i bieżącą wodę. Klimat bardzo zdrowy. **Kolej żelazna w budowie,** do końca roku przejdzie przez **Londrinę** odległą 16 Km. **od Rezerwy Polskiej.** Kupujący ziemię od C-ia mają pierwszeństwo do **roboty** na kolej. Póki czas trzeba korzystać z naszej niskiej ceny, gdyż wokoło Rezerwy polskiej sprzedaje się już znacznie drożej.

Tylko przez agenta upoważnionego
IGNACY SZAŃKOWSKI
Cambará — Paraná

Uwaga! Dla kupujących dojazd koleją z Cambara, lub Ourinhos aż na miejsce tam i z powrotem **za darmo** bez obowiązku kupna. Dla rodzin i ich bagażu do 200 kg, tych którzy już loty kupili, taki sam **bilet darmowy.**

„CRUZEIRO" i „SURPRESA"

Jedyne mąki które powinny być używane przez wszystkich, którzy dbają o swe zdrowie

MLYN W JOINVILLE (Caixa postal, 110)

AGENCI W KURYTYBIE:

Lattes & Cia.

Caixa postal, 325 **Telefon 7-2-2**

PRAÇA ZACHARIAS, 5 — CURITYBA

Polsko-francuskie linje okrętowe

CHARGEURS REUNIS I SUD ATLANTIQUE

Wszscy Polacy powinni jeździć tylko naszymi okrętami które są najlepoze pod każdym względem

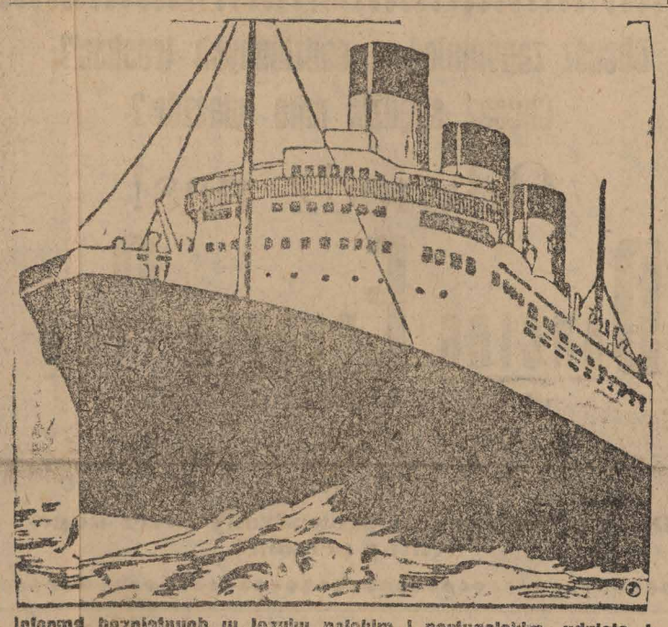

Informa bezpłatnych w języku polskim i portugalskim udziela jedyny przedstawiciel na Paranę

TEOPHILO G. VIDAL
Rua Barão do Rio Branco, 195—209 — CURITYBA.

HYDROLITOL SOLE MINERALNE

449-52-55

(MONTCATINI - ITALIA)

Ułatwiające trawienie -- smaczne -- musujące.

Używane od dawien dawna w Europie.

Zarejestrowane w „Departamento Nacional de Saude Publica" pod Nr. 8698

Hydrolitol stwarza wspaniałą wodę mineralną przyjemną w smaku i posiadającą właściwości lecznicze. Jest wskazane przy chorobach żołądkowych, wątroby i nerek — eliminuje w stosunkowo krótkim czasie kwas moczowy. Jest zalecaną przez najpoważniejsze siły lekarskie.

Sprzedaż na litry lub szklanki
Café Rio Branco, — rua 15 de Novembro.

Straszliwy wrzód na głowie

pozbawił ją całkiem włosów!

Szan. Panie Depozytarjuszu lekarstwa „GALENOGAL" — Pelotas.

Niniejszem oświadczam Szan. Panu, iż za poradą jednego z mych przyjaciół, postanowiłem zrobić użytek z lekarstwa „GALENOGAL, które, jak mnie zapewniono, jest doskonałym środkiem, oczyszczającym krew. Mając 9-cioletnią córeczkę, imieniem INALDA DAS CHAGAS MONTEIRO, cierpiącą na różnego rodzaju wyrzuty skórne, a ostatnio na wielki, obrzydliwy wrzód, który uformował się jej na głowie i zniszczył większą część włosów, zastosowałem „GALENOGAL" i po zuzuciu przez dziewczynkę zaledwie 3 (trzech) flaszeczek tego lekarstwa, znikł z główki mego dziecięcia ów szkaradny wrzód, odrosły nanowo włosy i wróciło całkiem nadwątlone już mocno zdrowie. W dowód wdzięczności staram polecać wszędzie gdzie tylko mogę „GALENOGAL", gdyż przekonałem się o jego wysokich zaletach leczniczych nietylko na własnej córeczce, lecz również i na innych osobach, które to niezrównane lekarstwo używały.

Łącząc wyrazy svczerego szacunku, upoważniam Pana do zrokienia z niniejszego listu użytku, jaki uzna za stosowny.

Recife, 7 listopada 1932 r.

MIGUEL DA COSTA MONTEIRO.

Świadkowie: MANOEL DANTAS. JOAO FERREIRA DA COSTA
(Wszystkie firmy potwierdzone przez 5-go notarjusza, Hermelindo de Almeida Alcotorado, rua Imperador Pedro II, nr. 276).
N. 70 Ap. L. D. N. S. N. — 21 października 1917.

KASZEL, BÓL PIERSI

UŻYWAJ

Xrope Sto. Antonio

Nieoczekiwane rezultaty

PIERWSZORZĘDNY POLSKI SKŁAD

ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH

Stanisława Popiela

Rua Floriano Peixoto Nr. 2331 — CURITYBA

Artykuły spożywcze w najlepszym gatunku sprowadzane bez pośredników za gotówkę.
Najrozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne.
Kupuje wszelkie produkta kolonjalne i płaci po najlepszych cenach.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI

DLA AMERYKI POŁUDNIOWEJ

KAPITAŁ ZREALIZOWANY Frs. 100.000.000.00
KAPITAŁ REZERWOWY Frs. 137.000.000.00

Centrala: PARYŻ

Oddziały w Ameryce Południowej; Buenos Ayres, Rosario de Santa Fé, Valparaiso, Curityba, São Paulo, Santos, Rio de Janeiro, Porto Alegre, Rio Grande, Pernambuco, Araraquara, Barretos, Botucatú, Caxias, Espirito Santo de Pinhal, Jahú, Mococa, Ourinhos, Paranaguá, Ponta Grossa, Ribeirão Preto, São Carlos, São José do Rio Pardo, São Manoel.

Oddział w Kurytybie: **ULICA 15 DE NOVEMBRO, róg ul. 1º de Março**

Bank Erancusko-Włoski posiada w Polsce następujących korespondentów:

Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa,
i **Bank Francusko-Polski,** Warszawa.

którzy, dzięki wielkiej ilości filij własnych i agentów rozgałęzionych po całym kraju, umożliwiają przesyłki pieniężne do najdalej położonych miejscowości w Polsce, w złotych polskich i w innych walutach.

Oddział Banku Francusko-Włoskiego w Kurytybie
posiada zawsze kurs złotego polskiego. Wystawia czeki i przakazy pieniężne w złotych polskich, t. j. załatwia zlecenia swych polskich klijentów na najdogodniejszych warunkach.

AIR FRANCE

FRANCUSKA KOMPANJA komunikacji powietrzej

przewozi pasażerow i korespondencję

W poniedziałki — na POŁUDNIE aż do Rio Grande do Sul
We wtorki — na PÓŁNOC, do Natal
We środy — na POŁUDNIE do republik platyńskich
W czwartki — na POŁUDNIE do rep. platyńskich i Peru
W piątki — na PÓŁNOC do Natal i Europy.

Bezpośrednio do krajów europejskich
Zamyka się pocztę w Kurytybie.

PRZYJMOWANIE KORESPONDENCJI:
O godz. 18 w Agencji Głównej
O godz. 21 na poczcie głównej

Po wszelkie informacje zwracać się do
Agencji Głównej
THEOPHILO G. VIDAL
Rua Barão do Rio Branco, 195—209
CURITYBA
TELEFON, 538

Casa de Saude

SÃO FRANCISCO

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA
CURYTYBA, ULICA SÃO FRANCISCO, 25 —

DR. JORGE MEYER FILHO

Najlepiej nowoczesny urządzona klinika. Wzorowa czystość i hygjena. Uprzejmaobsługa. — Ceny przystępne.
Nowsny aparat Roentgena.—Diatermja.—Sztuczne ultra-fioletowe promienie słoneczne. — Zystoskopja i t. d.
Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, stosowanie sztucznego pneumathorax w cierpieniach płuc.
Godzy przyjęć: Od 10 do 11,30 i od 4 do 6 wiecz.

WIELKI SKLEP POLSKI

DOMAŃSKI & WABERSKI

PLAC TIRADENTES, Nr. 232 — Telefon 248

Ma zawsze na składzie mąkę pszenną, żytnią i kukurydzianą; cukier, ryż, sól śledzie, śliwki suszone, rodzynki i konserwy owocowe wszelkiego rodzaju.

Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki.

Posiada trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach. Kupuje produkta rolne jako to: kukurydzę, fasolę, ziemniaki, masło, jaja, drzewo i t. p.

SPRZEDAŻ NA KOLONJE HURTOWNA I DETALICZNA.

CENY PRZYSTĘPNE. Posiada filje w Araukarji.

JEŻELI CHCESZ KUPIĆ PIERŚCIONEK ALBO OBRĄCZKI ŚLUBNE, ZWRÓĆ SIĘ DO

Jedynego Polskiego Zakładu Jubilersko-złotniczego
KAZIMIERZA WOJNAROWSKIEGO
RUA BARÃO DO RIO BRANCO, 338
Naprzeciw pałacu Prezydenta
Wszelkie reperacje uskutecznia się z gwarancją.

Ze Świata

Polska

Toczą się narady w sprawie odwiedzin floty wojennej polskiej w Leningradzie, a rosyjskiej w Gdyni.

Między przedstawicielami towarzystw Żeglugi, polskimi i niemieckimi podpisano umowę w formie protokółu, mocą którego wojna celna między obydwoma krajami, miała ustać przeszłego poniedziałku.

W Dąbrowie Górniczej otwarto pierwszy obóz pracy dla małoletnich ochotników. Mieszkańcy obozu oprócz całkowitego utrzymania będą pobierać małą płacę w pieniądzach i dodatek miesięczny, w wysokości 5-iu złotych, który ma być składany na imię każdego w P. K. O.

Senat Węgierski przyjął jednomyślnie ratyfikację układu w sprawie żeglugi powietrznej z Polską.

Papież przyjął na specjalnej konferencji ambasadora polskiego, z którym odbył długą konferencję.

Pan Colleville, sekretarz Handlu Transoceanicznego, w Londynie oświadczył, że po wymianie zdań, między rządami polskim i angielskim, została zamianowana komisja, której polecono przestudjować zagadnienia wspólne, dotyczące handlu angielskiego i polskiego.

W całej Litwie coraz więcej objawiają się uczucia antypatji względem Niemiec, z powodu zarządzeń Rządu Rzeszy, natury gospodarczej, godzących w interesy Litwy, a również z powodu paktu polsko-niemieckiego, odbierającego litwinom nadzieję zrealizowania niedorzecznej mrzonki, odebrania Polsce Wilna. Prasa opozycyjna w Kownie, jest za porozumieniem się Litwy z Polską, lecz zaznacza, że to porozumienie, nie może rozciągnąć się, w żadnym razie na Niemcy.

W Stolicy polskiej został podpisany dn. 6-go traktat handlowy polsko-niemiecki, kładąc koniec 9-letniej wojnie celnej, między Polską a Niemcami, która począwszy się w roku 1925-ym przez stosowanie obustronnych represalij, doprowadziła do zerwania praktyce stosunków gospodarczych między obydwoma krajami. Rokowania w czasie których, piętrzyły się trudności, jak się zdawało nie do przezwyciężenia, przyobopólnej dobrej chęci dały wreszcie wynik pozytywny.

Poseł polski w Tokio, bawiący obecnie w Mandżurji, wyraził się, że Polska w najbliższej przyszłości uzna nowe państwo Mandżukuo. Również poseł zapowiedział, iż wkrótce i Niemcy uznają, to nowe cesarstwo, znajdujące się, pod zupełnym wpływem Japonji.

Niemcy

Rzymscy korespondenci, wielu dzienników berlińskich donoszą, że rozmowy między Mussolinim a lordem Edenem zakończyły się zupełnem porozumieniem w sprawie rozbrojeniowej. W wywiadzie udzielonym prasie natychmiastowo po skończonych konferencjach p. Eden oświadczył że angielski i niemiecki punkt zapatrywania dadzą się nastroić do wspólnej harmonji, a fakt ten może doprowadzić do ogólnego porozumienia. „Berliner Boersenzeitung" oświadcza, iż włosi pragną dojść do jednomyślności z Anglją, by móc mieć ostoję przeciw prawdopodobnej opozycji Francji i Małej Ententy.

Prace koło budowy nowego balonu sterowniczego typu „Zeppelin" „LZ. 129" postępują bardzo szybko, tak iż można się spodziewać, iż jeszcze tego roku w czasie lata europejskiego odbędzie on próbne loty. Nowy statek powietrzny będzie miał 248 metrów długości, a przez powiększanie wewnętrznego rusztowania, będzie liczył 200 m. objętości, gdy dotychczasowy „Graf Zeppelin" miał jedynie 105 m. objętości.

Bawiący w Berlinie król bułgarski Borys po obiedzie wydanym na jego cześć, miał na osobności długą rozmowę z kanclerzem Hitlerem, na temat zagadnień narodowego socjalizmu. Gdy Hitler zapowiedział iż złoży królowi wizytę, król Borys odpowiedział, że „Hitter tak jak i on sam jest człowiekiem pracy, więc niema czasu na próżne ceromonje". Na drugi dzień Borys udał się do Urzędu Kanclerskiego Rzeszy, gdzie odbył długą konferencję, na temat stosunków niemiecko-bułgarskich, z kanclerzem Rzeszy, panem Hitlerem.

Przez stworzenie się w dorzeczu Saary Jednolitego Frontu Niemieckiego" szanse Francji w czasie mającego odbyć się plebiscytu spadły de minimum.

Były prezydent „Reichstagu" Esser został skazany za różne sprzeniewierzenia w czasie swego urzędowania, na siedem miesięcy więzienia i 200 marek kary.

Sąd rozkazał przeprowadzenie sterylizacji trzech osób, będących dziedzicznie obciążonymi chorobami, aby niedozwolić by mieli potomstwo, któreby również było dziedzicznie obciążone.

Zostały wymienione w Berlinie instrumenty ratyfikacyjne dodatkowego układu włosko-niemieckiego handlowego i żeglugi.

Niemieckie T-wo żeglugi powietrznej, postanowiło przedłużyć linję obsługiwaną przez balon sterowniczy „Zeppelin" aż do Buenos Aires.

Austrja

We Wiedniu uwięziono dyrektorów banku Graesmanna i Feibenreitera oskarżonych o niedozwolony wywóz złota z kraju, wartości 4-ch miljonów funtów. Policja skonfiskowała w domu pewnej wdowy po notarjuszu sumę w wysokości miljona funtów sterlingów, przeeznaczoną na wywóz zagranicę, a złożoną u niej przez oskarżonych w przechowanie.

W Wiedeńskich kołach politycznych komentuje się żywo oświadczenie prezydenta ministra czeskosłowackiego pana Benesza, dane pewnemu dziennikarzowi amerykańskiemu, że miałby być gotów poprzeć dunajską politykę Mussoliniego.

Węgry

Według korespondenta wiedeńskiego, dziennika „Fueggetlenseg" znajduje się w Wiedniu wielu członków t. zw. „Rady Legitymistów. Między nimi jest obecny w stolicy Austrji markiz Pallavicini, który odbył z adjutantem Ottona Habsburskiego kilka konferencyj. Na jednej z konferencyj postanowiono stworzyć fundusz propagandowy; na krzewienie idei powrotu Habsburgów na tron węgierski. Korespondent donosi dalej, że złożono na poczet tego funduszu 300.000 Pengö.

Donoszą z Budapesztu że jednym z najważniejszych punktów konferencji w Rzymie, ma być wyrównanie wartości waluty węgierskiej i austrjackiej. W tej materji prowadzono już liczne rokowania między Wiedniem a Budapesztem, lecz nie jest rzeczą wiadomą, czy szyling będzie podniesiony sto wartości pengö, czy też wartości tego ostatniego zostanie obniżona.

Francja

Po ośmiodniowej ofenzywie wojska francuskie w południowem Marokko pobiły dzikie i niepodległe plemiona tamtejsze, które poddały się władzy Francji.

Generalny prokurator Republiki Harbaux który popierał znanego oszusta Stawiskiego, uwięziony, w czasie przesłuchania zdołał zażyć trucizny. Odwieziony do szpitala walczy on obecnie z śmiercią. Gdy w roku 1930-ym Stawiski miał być precesowany i byłby napewno został zasądzony na więzienie, coby oszczędziło wielu klęsk Francji, Herbaux umiał tak pomanewrować, że Stawiski wyszedł bezkarnie z ambarasu. Następnie Harbaux prosił Stawiskiego o pomoc by móc awansować prędzej. Dzienniki nazywają fakt, że prokurator prosił oskarzonego o wstawiennictwo, w sprawie uzyskania szybszego awansu, szczytem korudcji.

Śledztwo w sprawie skandalu Stawiskiego wykazało, że jeden z deputowanych naz. Edmond Bayer, otrzymał w upominkn 800 tysięcy franków. Przesłuchaniu pani Stawiskiej odbywają się w dalszym ciągu lecz treść ich jest zachowana w ścisłej tajemnicy.

W pobliżu stacji Saint Quentin znaleziono koło toru kolejowego zwłoki paryskiego kupca Cornu, którego śmierć jest dotychczas otoczona tajemnicą.

Anglja

Plany odstąpienia Stanom Zjednoczonym, niektórych kolonij przez Anglję, w zamian za umorzenie długów wojennych, znalazły się ostrą krytyką prezesa ministrów Macdonalda, który oświadczył, że Anglja nigdy nie przestałaby, na podobne frymarczenie swą własnością.

Podczas odbioru przesyłki złota południowej Afryki, pokazało się, że jedna z dwustu skrzyń została obrabowana, a wewnątrz niej znajdował się tylko cement i ładunek starych gwoździ.

Księżna Jussupow wygrała proces z amerykańskiem T-wem Filmowem, która nakręcając film „Rasputin" przedstawiła ją w bardzo skandaliczny sposób. Towarzystwo musi zapłacić księżnie odszkodowania 25.000 funtów sterlingów, 10.000 funtów kosztów procem i film w dotychczasowej formie nie może być wyświetlany, na terytorjum brytyjskiego imperium.

Włochy przygotowują się do konferencji między Mussolinim, Dollfunsem i Gönböszem. Konferencji tej przypisuje się niezwykłe znaczenie.

Stosując się do rozporządzenia rządowego cały włoski handel zbożem został zamknięty, oczekując na nową regulamentację.

Czechy

Sędziwy prezydent Republiki Czechosłowackiej, obchodził dn. 7-go b. m. swe urodziny. Pan Massaryk otrzymał liczne życzenia z kraju, jak i całego świata. Jako dziekan korpusu dyplomatycznego składał życzenia w imieniu swych kolegów, poseł niemiecki w Pradze, dr. Koch.

Polska

Gabinet ministerjalny postanowił znieść sądy doraźne, ustanowione w roku 1925-ym a pod których jurysdykcję podpadały wszystkie zbrodnie szpiegostwa, na rzecz obcych mocarstw.

Nie omieszkajcie odwiedzić
nowootworzonego domu rozrywkwego
Ao Grandparquet
PAŁAC MOREIRA GARCEZ
ulica Voluntarios da Pátria
UWAGA: Małoletnim wstęp wzbroniony

MIGUÉL MATISKEI
PUBLICZNY TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
BIURO: Rua Barão do Rio Branco, 562. — Curityba — Paraná.
Tłumaczy oficjalnie na język portugalski z jakiegokolwiek innego języka następujące dokumenty:
DYPLOMY, PASZPORTY, METRYKI ŚLUBNE, MeTRRKI URODZENIA, etc.
Przygotowuje szybko PAPIERY ŚLUBNE.
Osoby zainteresowane, zamieszkałe w interjorze, mogą nadsyłać dokumenty pocztą poleconą pod wskazanym powyżej adresem.

Chcesz zapomnieć o codziennych troskach?
Chcesz spędzić miło wieczór?
Odwiedź nas!
DANCING ESPORTE CLUB
ul. Barão do Rio Branco 167
Sensacjonalne numery kabaretowe
Świeże siły artystyczne z São Paulo i Rio
Dział restauracyjny prowadzony przez kompetentny personel.

LEKARZE

Choroby skóry --- syfilis
Dr. Aureliano M. Moura
Konsultorjum: Rua 15 de Ndvembro nr. 64
od 3-ej do 5-ej
Rezydencja: Rua 13 de Maio, 846
10-6 m.

DR. ARCHIMEDES CRUZ
Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim
Operacje, Porody, Syfilis, Drogi moczopłciowe, Choroby kobiece
Dyrektor-Założyciel
Instytutu Medyczno-Chirurgicznego w Paranie
Promienie X, ultra-fjoletowe. Wyświetlania o wysokim napięciu. Djatermja ogólna i chirurgiczna. Choroby dróg moczowych. Cystokopja i Kanteryzacja.
Porady: Apteka Humanitaria, od godz. 2 do 6 popoł. Rua Dr. Trajano Reis, 41. — Telefon konsultorjum 2—8—4.
Rezydencja: ul. Almirante Barroso 300
Telefon 7—4—5
Przyjmuje pacjentów o każdej porze.

Choroby serca, płuc, żołądka, wnętrzności, wątroby, nerek, umysłowe, Suchoty (u dorosłych i dzieci)
Operacje, porody, choroby kobiece i weneryczne
Dr. Rocha Loures
Z praktyką w najpoważniejszych szpitalach w Rio de Janeiro
Konsultorjum i rezydencja: Avenida João Pessôa, 71 — 1-sze piętro
Porady od 10-tej do 11-ej i od 3,30 do 5,30 popoł. — telefon 9—3.

Prof. Dr. Antoni Ruediger
Specjalista w chirurgji, chorobach kobiecych i dróg moczowych.
PONTA GROSSA
Porady: 9—11 i 3—5 w PHARMACIA MINERVA
Mieszka: rua Cel Francisco Ribas, 24

SPECJALISTA W CHOROBACH DZIECIĘCYCH
Dr. Homero Braga
LEKARZ W SZPITALU DLA DZIECI
Porady od 4 do 6
NAD APTEKĄ MINERVA
Telefon rezydencji: 1-0-9-2

Dr. Carlos Heller
z praktyką w szpitalach europejskich
Klinika ogólna Medyczno-Chirurgiczna.
Specjalność: Syfilis, choroby skóry i włosów. Leczenie starych zaniedbanych ran bez operacji. Djatermja i promienie ultra-fioletowe.
Porady: Praça Tiradentes w APTECE BRASIL od 10—12 i od 4—6.
Mieszkanie prywatne: Rua Commendador Araujo 970. — Telefon 4—2—4.

DR. DANTE ROMANÓ
Z praktyką w szpitalach berlińskich
Eks-internista Szpitala Ewangelickiego i Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fokultecie Medecyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych, i kobiece. Promienie ultra-fioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgja pochwy rozrodczej, jajników, przewodów, pęcherza, nerek, żołądka, płuc, gruczołów, wątroby, i t. d.
Konsultorjum: Praça Tiradentes Nr. 554 (nad apteka Minerwa).
Rezydencja: Praça Senador Corêa, 4.

Na dezynterję, zapalenie ślepej kiszki i biegunkę
Jedynym skutecznym środkiem jest:
Bactereofago Paula Soares
(DO PICIA)
BLENORAGJĘ najlepiej i najpewniej leczy
GONO-FORMINA Paulä Soares
LABORATORJUM ANALIZ Drów PAULA SOARES
— ul. 15 de Novembro 225 —

Dom Zdrowia
SANATORJUM CHIRURGICZNE SZWAJCARSKIE — Rua 15 de Novembro, róg ulicy Dr. Ubaldino do Amaral — telefon 4—3—3

DR. G. LEUENBERGER
mający długoletnią praktykę w szpitalach europejskich. LEKARZ SPECJALISTA w zakresie Wysokiej Chirurgji, w chorobach kobiecych, przewodów moczowych. Porady od 10-tej do 12-tej i od 2—5, z wyjątkiem niedziel i sobót po poł. Promienie X. Promienie ultra-fjoletowe. Djatermja chirurgiczna i ogólna.
Ceny przystępne.

DR. CARLOS MOREIRA
Profesor fakultetu medycznego.
Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła. Konsultorjum: Avenida João Pessôa, 68. Nad apteką Avenida od 10—11 i od 3—5 popoł.
Rezydencja: — ulica Visconde de Nacar, 860. — Telefon 8—8—8.

Prof. Dr. S. Kossobudzki
Przyjmuje od godz. 2 do 4 popoł. rua Visconde do Rio Branco 1197 daw. 56. — TELEFON 5—8—5.

Dr. J. Vieira de Alencar
Z praktyką w szpitalach Paryża i Berlina. Chirurgja, choroby kobiece i dróg moczopłciowych.
Konsultorjum: Rua 15 de Novembro 36
Rezydencja: Avenida Iguassu' 755
Telefon 1—0—2—3.

DR. M. ISAACSON
Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim
Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Djatermja. Promienie ultra-fjoletowe.
Konsultorjum: rua 15 de Novembro 257 2-gie piętro. Tel. 1163. Rezydencja: Av. João Gualberto 221. Tel. 2—8—3.

Dr. Saul Chaves
Lekarz
Z praktyką w szpitalach: São Francisco de Assis i Przychodni Wojskowej w Rio de Janeiro
Uszy, oczy, nos i gardło
Porady: Praça Tiradentes, 554
(Nad apteką Minerva)
od 10-11 i od 14 do 17
Mieszkanie prywatne: Rua Ebano Pereira, 187. Telefon 143

Dr. ANTONIO AMARANTE
dyplomowany przez Fakultet Medycyny w Rio de Janeiro w roku 1917. Ogólna chirurgja—choroby oczu, uszu, nosa i gardła.
Konsultorjum Apteka Sommer, ul. Riachuelo, 138. — TELEFON 3-5-1 od 9—11 i od 14—16,
WEZWANIA DO DOMÓW.

DR. JULIO MOREIRA
Choroby kobiece, porody, drogi moczopłciowe, klinika ogólna, Syfilis.
Konsultorjum: rua 15 de Novembro 36
Telefon 4—4—0.
Mieszkanie prywatne: rua Pedro Ivo 966 telef. 9—6—6
ZAŁATWIA WEZWANIA W NOCY.

Dr. Józef Czaki
Choroby kobiet i klinika ogólna
Przyjmuje w czwartek od 1—3 i piątek od 9—11 i od 1—3
Apteka Stelfeld, ul. Com. Araujo.

Dr. BRASIL VIANNA
LEKARZ CHIRURG
Z praktyką w najpoważniejszych szpitalach Paryża i Buenos Aires.
Porody, choroby kobiece, drogi moczo-płciowe.
KLINIKA OGÓLNA.
Porady: Praça Tiradentes, 898 (nad Apteką Tiradentes od 10—12 i od 15—17.
Rezydencja: ul Dr. Muricy 285.
TELEFON 653.

Apteka „SANITAS"
dawniej „APTEKA POLSKA"
ul. 15 de Novembro, 48 — telef. 7-5-7
nie robi żadnej reklamy, zaledwie zawiadamia swą Sz. klijentelę, że posiada zawsze na składzie komdletny wybór materjałów aptecznych i drogeryjnych po cenach najbardziej umiarkowanej w Kurytybie. Depozyt znanej marki herbaty „Herbaria."
Apteka otwarta całą noc. Mówi się po polsku.

DENTYŚCI

GABINET DENTYSTYCZNY
S. Gonçalves Pereira
CHIRURG-DENTYSTA — 15 lat praktyki
Wykonywa wszelkiego rodzaju prace wchodzące w zakres zawodu.
Jakość materjału zagwarantowana.
Leczenie i wyjmowanie zębów bez bólu.
Konsultorjum: Praça Carlos Gomes. 163. — Kurytyba.

MARJA KYRŃSKA
Lekarz-dentysta
godziny przyjęć: od 1-ej do 6-ej pop.
137 MARECHAL DEODORO 137
KURYTYBA—TELEFON 1—2—5—5

AFFONSO P. ETZEL
Chirurg dentysta. Wykonywa wszelkie prace dentystyczne z gwarancją.
Rua Marechal Floriano Peixoto, 658
1-sze piętro od 9—11 i od 2—6 pop

KLINIKA DENTYSTYCZNA
Jacka Dromlewicza
Wprawia zęby sztuczne z podniebieniem i bez, w złocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pierwszorzędna. Ceny przystępne.
RUA MONSENHOR CELLO 148(1pięt)
(Daw. 1-o de Março)
CURITYBA

KLINIKA I CHIRURGJA DENTYSTYCZNA
M. Gosławskiego
W MARECHAL MALLET
z długoletnią praktyką w Kurytybie, S. Paulo i Porto Alegre. Leczenie i wyjmowowanie zębów bez bólu
Szczęki w kauczuku i w złocie.
Ceny umiarkowane — wykonanie gwarantowane.
Uwaga: wyjeżdża 2 razy wtygodniu do Rio Azul i Rio Claro.

ADWOKACI

Dr. Victor da Costa V. Vieira
ADWOKAT
ul. 15 de Novembro 410 1-sze piętro.
Sale Nr. 5 i 6.
Telef. 1-2-3-8. (331-33-1934).

Dr. Edgard Cruz
ADWOKAT
Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, wojskowe i terenów
Biuro: ul. 15 de Novembro 416 1 piętro sale nr. 4 i 5. Telefon 1238
Mieszkanie prywatne: — ul. Augusto Stelfeld 15 — róg Dr. Muricy
Mówi się po polsku.

Dr. Milton Vianna
adwokat
załatwia sprawy cywilne, handlowe i kryminalne
ul. Aquidabam 278
KURYTYBA

Dr. Ludwik Wolski
ADWOKAT
UNIÃO DA VICAORIA — Paraná

Dr. Hostilio C. de Souza Araujo
Dr. Flavio Carvalho Guimarães
Adwokaci
Biuro: Budynek Moreira Garcez Av. João Pessoa 103
nad sklepem — sala Nr. 101—102 — telefon 491
Godziny przyjęć od 9—12 i od 14—17.
32 7-32-1934

Na Dar Polonji Brazylijskiej

Komunikat
Komitetu Zziórki na „Dar Polonji Brazylijskiej"

Mimo niepomyślnych informacyj, jakie o możliwości przeprowadzenia zbiórki otrzymał Komitet od Związkn Zrzeszeń Polskich w Rio Grande do Sul, Polonja tamtejsza daje dowody zrozumienia konieczności akcji zbiorowej: ostatnio wpłynęły do Komitetu 2 listy, wykazujące obywatelskie stanowisko towarzystw i jednostek polskich, zamieszkujących krainę gauszowską; jeden od T-wa Orła Białego w mieście Rio Grande z zawiadomieniem o zapoczątkowaniu zbiórki, która dotąd przyniosła 198$000, drugi od pana Wacława Konarzewskiego z Guarany, zgłaszającego chęć zajęcia się zbiórką w swoim okręgu, i proszącego o nadesłanie znaczków i około 30 list składkowych. Komitet życzeniu temu chętnie uczynił zadość; T-wu Białego Orła i p. Wacławowi Konarzewskiemu dziękuje za trud nad pomnożeniem chwały skrzydlatej Polski. Więcej takich organizacyj sprężystych, więcej takich osób aktywnych, a cel zbiórki, samolot „Dar Polonji Brazylijskiej" stanie się rzeczywistością, widomym znakiem naszego uświadomienia narodowego!

Niestety, nie całe społeczeństwo polskie w Brazylji odnosi się do „Zbiórki" tak życzliwie, jak nasi riograndeńczycy. W Nr. 16 „Ludu" z dnia 3 marca r. b. ukazała się, pod sprawozdaniem Nr. 2 Komitetu Zbiórki, „od redakcji" następującej treści notatka:

„Nadesłane sprawozdanie Komitetu jest opracowane według zasady „mniej więcej",' bo n.p. nie zawiera ofiar z listy Nr. 0024 nadesłanej redakcji „Ludu" z której wpłacono dnia 6-2-34 w Konsulacie Gen. kwotę 51$000".

Komitet wyjaśnia niniejszem, że wymieniona przez „Lud" kwota 51$000 mieści się w ogólnej pozycji wpływów kasowych Komitetu (na pierwszem miejscu zestawienia), nie była bowiem wpłacona do Konsulatu Gen., lecz na ręce skarbnika Komitetu. Nie została ona wyszczególniona oddzielnie, gdyż lista składek Nr. 0024 nie jest jeszcze definitywnie zamknięta. Pozatem Komitet uważał iż opublikowanie listy „Ludu" już obecnie, kiedy oprócz daru w kwocie 50$000, złożonego przez ks. St. Gołębiowskiego („Lud" Nr. 84 z 25 listopada 1933 r.) wpływ na listę redakcji wynosi 1$000, mogłoby być komentowane jako chęć złośliwego krytykowania całego zespołu redakcyjnego „Ludu", którego wysokiego poczucia patrjotycznego i ofiarności na cele społeczne Komitet nie ośmieliłby się podać w wątpliwość.

Chcecie znaleźć zajęcie?

Agencja pośrednictwa pracy umieszcza w odpowiednich domach: kucharki, służące, pokojówki, damy do towarzystwa i t. d.

Zwróćcie się do nas dzisiaj — nie czekajcie jutra

Ul. 15 de Novembro 416, II-e piętro — tel. 1-5-5-4

Komunikat CZP.

Zarząd Główny C. Ż. P. odbył w miesiącu lutym b. r. 1 posiedzenie plenarne i 2 posiedzenia Prezydjum na których załatwiono następujące sprawy.

1. Przyjęto następujących członków: a) Spółkę Kolonizacyjną w Ponta Grossa, b) Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet w Kurytybie, c) Towarzystwo im. Ignacego Paderewskiego w Kurytybie.

2. Omawiano sprawozdania, referaty i wnioski na Sejmik oraz sprawę zniżek kolejowych dla delegatów.

3. Omówiono likwidację p. Komitetu sprowadzenia zwłok ś. p. T. Chrostowskiego.

4. Omawiano sprawę funduszu oświatowego i kursów korespondencyjnych.

5. Zorganizowano Komitet obchodu imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego.

6. Przygotowano sprawę uregulowania rejestracji towarzystw.

7. Reprezentacja C. Z. P. wzięła udział w odsłonięciu pomnika Nieznanego Żołnierza.

8. Kontytuowano prace statystyczne.

Kurytyba dnia 6 marca 1934 r.

Zarząd C. Z. P.

BACZNOŚĆ RODACY!!!

Dnia 18-go marca b.r. Oddział „JUNAKA NR. 2" urządza zawody siatkówki, połączona wraz z „CHURASKADĄ", na którą zapraszamy wszystkich naszych sympatyków. — W zawodach wezmą udział wszystkie Oddziały Junackie okręgu kurytybskiego. — Kto pragnie zjeść smaczne „Churasco" niech przybędzie do „Junaka Nr. 2" w Agua Verde, (przy Tow. im. I. Paderewskiego ul. 5 de Maio, róg Alferes Poli).

P.S. — W razie niepogody uroczystość odłożona zostanie na następną niedzielę.

ZARZĄD.

Hotel Polski
(HOTEL MARTINS)
Marcina Jarugi

Curityba ULICA RIACHUELO 114 Paraná

Vis á vis Pałacu Municypalnego róg placu Dr. Generoso Marques

Telefon, 989 — Caixa postal, 463 — Adres telegraficzny "HOTEMAR".

Urządzenie pierwszorzędne w modnym żelazo-betonowym pałacyku, z wszelkiemi wygodami i hygjeną

KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA. CENY PRZYSTĘPNE. SALON NA PRÓBY I WZORY.

Casa Iris

Rozpoczęła w dniu 1 b. m. WIELKĄ WYPRZEDAŻ KWARTALNA zapewniając jeszcze raz Szan. Klijentelę o swych niskich cenach, które wyrobiły jej renomę najtańszego sklepu w mieście. Czytajcie z uwagą poniżej zamieszczone ceny:

Kashá modne ładne kolory, metr	2 500	Wełna w kłębkach ładne kolory	1.000
Kashà Mesclado, sz. 0,80 cm. metr	2,800	Skarpetki nadzwycz. dla męż.—para	1.500
Kashá angielska, sz. 1,50	12.000	Pończochy z nici szkockich dla pań para	1.500
Felpa wełniana sz. 1,50 — metr	16.000	Pończochy jedwabne dla dzieci para	1.500
Chiiae kwieciste, ładne kolory metr	1,200	Pończochy z nici szk. dla dzieci para	1.000
Granite w kratki, wielka moda	4.500	Chusteczki dla mężkzyzn — szt.	.400
Esponja mesclada ost. nowość metr	4.500	Mydełko GESSY — każde	1.200
Linho kwiecisty, ładne kolory—metr	1.500	Mydełko EUCALOL — każde	1.200
Organdi kwieciste wysoko moda mtr.	3.000	Mydełko LEVER — każde	1.200
Luizine estampado, kolory stałe mtr.	1.200	Mydełko ROIAL — każde	.500
Crepon na kimona, sz. 0,80 metr	2.5000	Pasta Colgate — tuba	2.300
Ślafro i do kąpieli sz. 1,50, metr	3.500	Pasta Kolinos — tuba	3.200
Voil Suisso kwiecisty metr	1.800	Kapy fustonowe podw. sz.	12.000
Jedwab (antazyjny kwiecisty — metr	4.000	Kapy merkerizowane podw. sz.	14.000
Creoe Georgete Algodao — metr	3,500	Koce pla dzieci ładne desenie	5.000
Veludo kwieciste na kimono — metr	7.000	Koce nadzw. podw. sz.	5.000
Gabardine wełniane, sz. 1,50—metr	18.000	Stery w ksatkę z frendzlami	12.000
Filó jedwabne na welony, sz. 3,50 m.	12.000	Stery Filet ładne desenie — metr	15.000
Setiw Macáu — metr	5.000	Arminho białe—metr	6.000
Lin5o belga, wsz. kol., sz. 2,20—mt.	18,000	Obrusy na stół — każdy	12.000
Cretone kolorowe, sz. 2.20—wetr	5.500	Serwetki stołowe — tuzin	9.000
Inlet infestado na pierze—metr	2.000	Frendzle jedwabne na firanki—mtr.	2.200
Filó para mosbuiteiro, sz. 4 m.—m.	8.000	Ręczniki do twarzy — każdy	1.000

Odwiedźcie nasz sklep bez kompromisu kupna a będziecie mieli okazję przekonania się o prawdziwości powyższykh cen i skorzystania z naszych niebywałych ofert, stając się temsamem stałymi odbiorcami najbardziej zaopatrzonego w towary bławatne domu w Kurytybie.

CASA IRIS

ul. Mal. Floriano Peixoto 2

naprzeciw Banco do Brasil

Telefon 365

„A Casa das Sedas"
na stopie wojennej

Sprzedajemy tanio, bo chcemy! a chcemy sprzedawać tanio, bo możemy!

Nie uznajemy żadnych konkurentów!

Nie obawiamy się cen żadnego ze sklepów kurytybskich!

Odwiedźcie wszystkie firmy, osiągnijcie najniższe ceny jedwabi, a nastepnie wstąpcie do naszego sklepu — **my od najniższych cen jakie było możliwem osiągnąć damy jeszcze 10% zniżki.**

Należy zaobserwować, że nasze jedwabie nie są zleżałe, nie są resztkami, nie są pozostałością sztuk. Są to jedwabie zawsze świeżo otrzymywane, za których jakość gwarantujemy. Gwarantujemy dlatego, ponieważ są nąszej wyłącznej fabrykacji największej fabryki jedwabiu w Brazylji

„A Libaneza"

Nie omieszkajcie odwiedzić wszystkich składów jedwabi w Kurytybie przed wstąpieniem do nas!

„Casa das Sedas"

Zogbi & Irmão

ul. 15 de Novembro 21

CURITYBA

CENY OGŁOSZEŃ.

Za jeden centymetr na stronach 8 i 9	1$000
Na 5, 6, 7, stronie za centymetr jednołamowy	2$000
Na drugiej stronie „ „ „	3$000
Na 10 stronie „ „ „	4$000
Na pierwszej stronie „ „ „	5$000
Cała 3-cia i 10-ta strona za jeden raz	300$000

Należności za ogłoszenia opłaca się z góry.

GAZETA POLSKA
W BRAZYLJI

CENY OGŁOSZEŃ.
Drobne ogłoszenia 100 rejsów zauwyraz. Matrymonjalne 200 rejsów za każdy wyraz. Dla poszkujących pracy—bezpłatnie Zniżka dla ogłaszających więcej niż jeden raz: od 2—5razy 10 proc.; od 6—15 razy 15 proc.; od 16—25 razy 20 proc.; od 26—40 razy 25 proc.; od 41—52 razy 30 procent. Ogłoszenia Towarzystw polskich i nekrologi 50 procent zniżki za każdy raz

Kierownik handlowy Z. J. KACHEL

19-ty marca

też dziwnego, że cały naród polski, czci Matszałka, gdyż on personifikuje w sobie Ojczyznę. I my na obczyźnic, chociaż zdala i nie owiani tym urokiem potęgi, która jest udziałem mieszkańców Polski zwracamy się do Ciebie Panie Marszałku, z życzeniami. Z własnej a nieprzymuszonej woli wołamy:

„Sława i chwała Józefowi Piłsudskiemu na wieki". Dałeś nam wolność, dałeś nam swobodę i i potęgę, kształtujesz szeroką masę na prawdziwych obywateli, wolnych a uległych prawu, szanujących siebie lecz szanujących i cudze ideały, a wiedzących że pierwsze po Bogu miejsce zajmuje na świecie Ojczyzna i Państwo i że każdy obywatel polski to brat nasz i nasza najbliższa rodzina. A że tę prawdę poznajemy coraz lepiej, to Twoja to Panie Marszałku zasługa i praca! Żyj nam więc wieki Wodzu, jak na wieki żyć będziesz w pamięci i sercach polskich.

PILAWA.

Do Polaków w Brazylji

Dwa są zagadnienia nas obchodzące, co do których jesteśmy solidarnie zgodni, jednomyślnie:

Oświata i rolnictwo. Zdajemy sobie wszyscy sprawę, że poziom oświaty w środowiskach polskich dźwigać musimy, jeśli chcemy utrzymać się na powierzchni, zapewnić sobie poszanowanie innych, zdobyć na gościnnej ziemi Brazylji należne stanowisko. My, naród, który dźwiga na sobie kulturę 10 wieków i odgrywał w przeszłości i teraźniejszości w niejednej chwili ważnych przełomów świata poważną rolę, nie możemy zezwolić na zlekceważenie naszej dumy narodowej,

Dzień dzisiejszy wymaga od nas wysiłków i rzec można skromnego, ale ważkiego.

Macierz nasza — raczej nasi bracia z kraju — nie są w możności nieść nam dłużej pomocy. Ofiarność ich wprawdzie nie zmniejszyła się, ale skurczyła zasobność.

Miesiąc luty przeżywali nasi rodacy w kraju pod znakiem zbiórki na „Fundusz Oświatowy Zagranicą". Płynął wdowi i sierocy grosz! **Odejmowano sobie strawy, ale ofiarę składano.** Czy nie wstyd nam, byśmy ten — z radością dany, ale może łzą skropiony, łzą może dziecięcia głodnego — grosz brali tu, w Brazylji, w której nikt z nas nigdy głodu nie zaznał. Czy nie hańba. abyśmy wyciągali dłoń po pieniądz dla najbiedniejszych przeznaczony? Zarumieńmy się, żeśmy dotąd na to zezwali.

Nasza godność dłużej tego nie zniesie.

Dowieezemy Ojczyźnie naszej, że godne są jej dzieci w Brazylji, że bez jej grosza wierni jej ideałem zostaniemy.

Stwierdzimy, Jej Synowie i córy, że wytrwamy w polskości zawsze, nawet gdy Ona o nas pamiętać nie może.

WSZYSCY — gdzie tylko czyste polskie serce bije — do apelu! Wszyscy — bogaci, czy biedni — zobowiązujemy się stworzyć „Żelazny Fundusz Oświatowy" dla szkolnictwa naszego w Brazylji,

Wszyscy — bez różnicy przekonań — opodatkujemy się miesięczną kwotą, choćby 100 rejsową na rzecz Żelaznego Funduszu Oświatowego.

„Kto prędko daje — dwa razy daje!"

Działacze społeczni, Nauczyciele, Duchowni i Wy wszyscy ludzie dobrej woli — na front!

Na front wyścigu pracy dla dobra naszego szkolnictwa i na chwałę Polski:

Twórzmy miejscowe koła „Żelaznego Funduszu Oświatowego"

III. Sejmik ustali formy zasadnicze Żelaznego Fuuduszu Oświatowego. Czas jednak każe działać szybko.

Żądajcie od Wydziału Oświatowego C. Z. P. deklaracyj podatkowych, bloczków i informacyj.

Złożmy egzamin naszej dojrzałości narodowej wobec obcych.

Działajmy szybko spontanicznie!

Nikt nie braknie jednego nazwiska w Białej Księdze pionierów oświaty w Brazylji.

Wydział Prasowy C. Z. P

Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet

Dok. ze str. 1-ej

A nie jest wcale łatwo służyć Wielkości tak, aby jej istotnie nie przeszkadzać w pracy — czy to słabością, czy niedołęstwem, czy ślepotą. Trzeba na to nieustannie pogłębiać nasz związek z nią, dopracowywać się coraz szerszych kręgów zrozumienia, a nadewszystko — coraz lepszego wyczucia wspólnych celów i dróg.

Święcimy oto imieniny tego samego Człowieka, który po wielekroć z naciskiem przekazał nam, w pismach swoich, i mocniejszych nad nie, czynach — nieśmiertelną prawdę: iż podwaliną tak wojska, jak narodu, rdzeniem historji, praprzyczyną triumfów i przegranych jest zawsze jedno: „morale"! Nie można Go czcić godnie, zapoznając w życiu tę prawdę.

Czy nie naszą to właśnie kobieca rola: być sumieniem tej etyki? — Nie tkwiąc przeważnie w samej polityce, — wyczuwamy przecie, doskonale, gdzie się ta linja trzyma w prostocie pierwotnej a gdzie wygina niebezpiecznie, lub załamuje... powinnyśmy możemy to czuć, jest to nasz dział życia — od tego mamy coś więcej, niż rozum i intuicję.

Do nas w dużej mierze należy utrzymać w życiu publicznem siłę i walor obowiązujący elementarnych wskazań etycznych, które łatwiej mężczyznom zatracić w wirze zmagań o sprawy doraźne — stworzyć potężną opinję, przypominające wszędzie i każdemu że i najwznioślejszy cel nie uświęci lichych środków — że wina nie może się nie pomścić, a im później, tem srożej.

I to, takie bliskie sercu: że największego, najczystszego w Polsce imienia nie wolno brać nadaremno!

Nie chcemy by dzień 19 marca stał się w Polsce bezduszną „galówką"! — my przypisujemy mu znaczenie głębsze, więc musimy święcić go inaczej.

Wzmożona, nieubłagana czujność nasza pod tym względem będzie najlepszym darem ukochanemu Solenizantowi.

Zofja Zawiszanka.

Smutne przedstawienie

W niedzielę Towarzystwo Amatorów Z. A. S. wielkim nakładem pracy i bardzo starannie wystawiło sztukę Bolesława Gorczyńskiego, w trzech aktaeh „W noc Lipcową". Całość sztuki sprawia niezwykle silne wrażenie gdyż biczuje ciemnotę, która niestety przed wojną była udziałem naszego ludu wiejskiego. Nie jest to karmelkowa sielanka, pisana przez podstarzałe piękności pod wpływem niesłychanych szarf i piór przewodników tatrzańskich (Oj to Zakopane!) różnych Rojów i Beryndów, wiodących trwożliwą płeć piękną przez gęste krzaki na łagodne stoki Gubatówki, gdzie o niebezpieczeństwach drogi, wiedział tylko Bóg, przestarzała warszawianka i silny jak tur, zgrabny jak cyrkowiec a bezczelny jak andrus, przewodnik. Niestety cała fabuła sztuki jest prawdziwa a wina jak zwykle spada na dziedzica reformatora, który więcej dba o czworaki, niż o oborę zarodową. Stare to grzechy i powtarzające się pod wszelkiemi szerokościami geograficznemi, wyzyskiwane zręcznie przez pisarzy dla odmalowania w czarnych kolorach ciemięzcę dziedzica. W sztuce Gorczyńskiego, raczej można obwiniać splot okoliczności, urok nocy lipcowej i knowania niby rządcy, lecz naprawdę podłego ekonoma, a pokroju Żołzikiewicza. Pomimo tego, człowiek z klasy „dziedziców" siedzi w czasie przedstawienia niby na ławie okarzonych a najgorzej, że nie może spodziewać się uwolnienia dla okoliczności łagodzących".

Wchodząc w skórę słynnego apelesowskiego szewca, możemy zarzucić, że role kobiece są zbyt słabe a wogóle cała sztuka jest oparta na akcji, na zbiegu przypadków, a nie na charakterach. Pomimo tych braków, reżyser p. T. Morozowicz dokonał cudów i wydobył z każdej roli, tyle artyzmu wiele się tylko dało. Wybili się swą grą na pierwsze miejsce: p. Morozowicz, którego kreacja roli Ignaca Sworzenia, była pełna realnego bólu, rozpaczy a nawet odruchów wrodzonej szlachetności. Znacznie słabiej pomyślaną i naszkicowaną rolę Sworzeniowej, oddała znakomicie pani Róża Ficińska. Pan Jezierski, jako intrygant ekonom, był świetny, a dziedzic odegrany poprawnie przez Janusza Ficińskiego, wyszedł bez zarzutu.

Panie Laskowska, Niedentalowa Żagińska dokazywały cudów, by uwypuklić swe role, potraktowane nieco po macoszemu przez autora. Wszyscy inni amatorzy, jak Florecki, Rudnicki, Żaczkowski, Kaniak, Smolka, Lachowski i Marynowski stali na wysokości zadania sekundując dzielnie pryncypalnym rolom. Na zaszczytne wyróżnienie zasługuje mały K. Jezierski, który zdobywał ostrogi aktorskie występując śmiało między weteranami sceny. Dzięki temu zapałowi, kulturze artystycznej aktorów-amatorów, i pracy reżysera, całość doskonałej mimo drobnych braków technicznych sztuki, wypadła doskonale i sprawiła na widzach silne wrażenie. Lecz tu zaczyna się prawdziwy dramat prawdziwy smutek. Widzów prawie że zabrakło. Nie można sobie przypomnieć by kiedy sala Związku świeciła takiemi pustkami. Brakło balu, który z powodu postu, nie mógł być dołączony na „wabika" do przedstawienia. Te pustki dowodzą całkiem prostej prawdy: „Dziczejemy powoli ale stale".

Gdyby tak czytelnicy cofnęli się o kilkanaście lat wstecz pamięcią, to przypomną sobie zapewne, że najmarniejsze przedstawienia ściągały dawniej tłumy publiczności spragnionej polskiej sztuki, polskiego słowa. Obecnie trzebaby cyrku, kabaretu a przedewszystkiem buczącej harmonji i cymbałów brzmiących by napełnić salę. Bezinteresowna praca amatorów, nie jest oceniona. Lecz fraszka to! Miejmy nadzieję, że Z. A. S. pomimo strat materjalnych, pomimo lekceważenia pracy pełnej poświęcenia i nawet trudów, będzie niósł dalej wysoko sztandar sztuki polskiej, a przyjdzie chwila, że „głusi słyszeć, a ślepi widzieć będą".

PILAWA.

Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet

Dnia 19 lutego r. b. w lokalu Związku Pr. Ob. Kob. przy ulicy Garlos de Carvalho Nr. 733 odbyło się zwyczajne walne zebranie członkiń. W skład nowoobranego zarządu wchodzą:

p.p. Kryńska Marja, lekarz-dentysta — przewodnicząca.

Dr. Wołowska Władysława — wice-przewodnicząca i referentka sekcji Opieki nad matką i dzieckiem.

Neumanowa Ludmila — 1 sekretarka.

Marcinowska Wanda — 2 sekretarka.

Sysakowa Anna — 1 skarbniczka.

Wątrobianka Janina — skarbniczka.

Członkowie Zarządu: Niedenthalowa Józefa — referentka Sekcji prasowej.

Jezierska Kazimiera — referantka Sekcji kulturalno-oświatowej.

Komisja Rewizyjna: p.p. Skalska Helena, Ficińska Róża, Kossobudzka Halina.

Złota Księga

Wiedząc, że prasa polska jest potęgą narodu, zapłacili z góry prenumeratę ZA ROK 1 9 3 4.

Henryk Wagner
Ign. Kraiński
Edwin Walewski
Józef Mikoś
Paweł Baluta
Albin Ślusarski
Stefan Sikorski
Stanisław Schmidt
Paweł Kubiel
Maciej Siechocki
Michał Opuszka
Antoni Piorski
Jan Ziembikiewicz
Wawrzyniec Jasiocha
Wojciech Iżycki
Stanisław Oliwa
Józef Ograbek
Marcin Stańszczak
Jan Sember
Jan Sowiński
Stanisław Wojtylak

Naszymi nowymi agentami są:

pp. Bubniakowie w Lapie
p. Józef Blonkowski w Mafrze i Rio Negro.
p. Aleks. Grabowski w Canoinhas
pani Zdrojewska w Guajuvirze.

Nowy okres egzaminów
GIMNAZJUM
NOVO ATENEU

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Rodziców, że przyjmuje się kandydatów do składania egzaminów na rok 1934.
Także przyjmuje się uczniów i uczennice na **wolny 3-ci kurs**, który uprawnia do studjów na Uniwersytecie Parańskim. Do tego kursu składanie egzaminów nie jest wymagane
Kursy dzienne i wieczorowe.

Bliższe informacje:
ul. Aquidabam 278
Kurytyba.

DRZEWO
WAPNO
CEMENT
RURY GLINIANE
DACHÓWKI
ŻELASTWO
SZKŁO
GWOŹDZIE

Płyty i żelaztwo kuchenne i wogóle wszelki materjał konstrukcyjny.
Macedo & Cia.
WIELKI DEPOZYT MATERJAŁÓW DO KONSTRUKCJI
Rua João Negrão 621
CURITIBA — PARANA'
Caixa Postal, 387 — Telefon 896
Eksporterzy wapna znanej marki „GLOBO"

Czy chcesz stać się posiadaczem własnego domu?
EMPREZA CONSTRUCTORA
„UNIVERSAL" LTDA.

uwolni cię od płacenia komornego.
Za pomocą systemu minimalnych miesięcznych spłat z prawem do brania udziału w losowaniu, które odbywa się co miesiąc — możesz stać się bez żadnego wysiłku posiadaczem poważnego kapitału.
Po bliższe informacje prosimy zwracać się:
Empreza Constructora Universal Ltda
ul. 15 DE NOVEMBRO, 384 tel. 366
KURYTYBA
Odwiedź nas bez zwłoki czasu!
UWAGA: Poszukujemy zdolnych agentów i agentki zarówno w Kurytybie jak w interjorze. DOSKONAŁE WARUNKI PRACY. Korespondencje załatwia się w języku polskim.

INTERNATO DO GINASIO PARANAENSE
Włączone do Gimnazjum „Pedro II" w Rio de Janeiro
Umnieszczone w najzdrowszym punkcie miasta na „BATELU" z obszernemi przewiewnemi salami, jest zakładem naukowym, którego warunki są najodpowiedniejsze dla wszystkich rodzin, a **zwłaszcza z interjoru,** dając maskimum gwarancji odpowiedniego wychowania intelektualnego, moralnego i fizycznego dzieci.
Gimnazjum to cieszy się największą sympatją uczniów pochodzenia polskiego i niemieckie-go z Parany, zarówno jak i z Santa Catharina.
Nie wytrzymuje żadnego porównania z innemi zakładami, nie mówiąc już o kompetentnych profesorach, dyscyplinie. alimentacji i dostępnych cenach — **co do ilości promocji, nie fokcyjnych, a rzeczywiście zasłużonych.**
Oprócz kursu gimnazjalnego, którego zapisy uskuteczniają się do dn. 15 marca b. r. Internat prowadzi kurs elementarny, na którym za skromną sumę 1:200$000 rocznie przygotowuje się kandydajów do egzaminów na kursa średnie.
Istnieje także przy Gimnazjum szkoła przysposobienia wojskowego, po ukończeniu której absolwenci otrzymują książeczki rezerwistów.
Bliższe informacje w sekretarjacie: ul. BISPO D. JOSÉ 2674 — Curityba.
10-1s

Loterja Parańska
obdarza swych graczy największemi premjami
Uważana jest za
LOTERJĘ LUDU
Zorganizowała słynne
Sellos-Brinde
Nabywać losy tej loterji znaczy myśleć o swej przyszłości
Praça Generoso Marques, 19
Kurytyba
Telefon 3-4-3
Adres telegr. Loterias e Braulio
386-41-54

W czwartek Th. Palacio
Torre de Babel
(Wieża Babilońska)
Wielki wieczór wesołości, przy dźwiękach przecudnej muzyki. Artyści — Peggy Hopkin, Joyce, W.C. Tields Rudy Walles, Stuart Erwin, George Burns, etc.
W niedzielę Th. Palacio
„Trocando a esposa"
(Wymiana żon)
William Haenes (Szczyt Cynizmu)
W niedzielę Th. Palacio 7,30
Metrofone fiim naturalny
jedna część
Segredos de Madame Blanche
(Tajemnice pani Blanche)
9 części i „Trocando as esposas" 8 części.
W Th. Avenida w czwartek matinée, prawie że zabronionej przez władze sztuki
„Deus lhe pague"
W niedzielę: — Komedja w trzech aktach
„Boateira" (Flotkarka)
przez trupę dramatyczną Palmerin Cecy Medina.

Wystarczy tylko spróbować piwo „Sueca Especial"
z browaru „PROVIDENCA", **by stać się jego stałym zwolennikiem.**
TELEFON 1201 - KURYTYBA.

Za pismo odpowiada LEON NOWICKI.

Café Cury

PALENIE i MIELENIE KAWY

Fortunato Leite Dias de Paiva

Telefon Nr. 1179 — Adres dla telegramów: „TYBA".

Rua Commendador Araujo Numer, **107**

Curityba Paraná

Baczność!

Wszystko po cenach zniżonych

Książki do nabożeństwa— wielki wybór co dopiero nadszedł z Europy — Obrazy religijne, figury kościelne, kropielnczki, lichtarze i wszelkie inne towary dewocjonalne! Wszelkie przybory szkolne. Drukarnia i introligatornia. — Fabryka pieczątek gumowych i metalowych.

C. E. SCHULZ & Cia

RUA BARÃO DO SERRO AZUL 66-72

CURITYBA PARANA

PENSJONAT POLSKI

Fr. Stępniewskiej

Mieszkanie wraz z utrzymaniem od 120$000 miesięcznie, obiady od 1$500, wydawanie obiadów poza domem od 2$000. — ul. Aquidaban 275 —

Odmrożenia, odzięblenia, rany

328-32-st.-2 **POMADA EQUINACEA**

Casa da Homeopathia

Praça Osorio 87 — Kurytyba

Dr. Sylvino P. de Araujo.

VORONOFF

Brazylijski wynalazek

FLUXO-SEDATINA

Kobieta jest ocaloną,

KOBIETA nie będzie cierpiała więcej na kolki maciczne i jajniki, bo FLUXO SEDATINA uleczy ją w 2-ch godzinach.

KOBIETA nie straci życia z powodu porodu.

KOBIETA, nie będzie już tak cierpiała, ponieważ jej porody będą szczęśliwe, bez krwotoku i bez boleści. Pierwszy poród nie przedstawia już niebezpieczeństwa.

KOBIETA, jednem słowem, jest uratowana, bo FLUXO-SEDATINA jest najlepszym środkiem, regulującym i uspokajającym dla chorób kobiecych, jak zatrzymania perjodu, wycieki, białe upławy, niedostateczność u dziewcząt.

Panie w wieku 45 lat muszą unikać napuchnięcia, reumatyzmu i innych chorób wieku krytycznego (przekwitu) i w tym celu używać FLUXO-SEDATINA.

Jest ona przepisywana przez przeszło 4 tysiące lekarzy.

LOTY NA SPRZEDAŻ

Sprzedaje się loty przy ul. Vicente Machado róg Brigadeiro Franco. — Zgłaszać się na rua Comendador Araujo nr. 492.

Polaku! Czy spełniłeś już obywatelski obowiązek, składając ofiarę na „Dar Polonji Brazylijskiej"?

Cia de Terras Norte do Paraná

LOTY **na REZERWIE POLSKIEJ** za gotówkę, lub czteroletnie spłaty po 400$000 za alkier. **Ziemia** pierwszorzędna, gatunku „terra rocha apurada". Wydaje z alkra bez jakichkolwiek nawozów: 6000 kg. kukurydzy, fasoli po 3000 kg dwa razy do roku, kawy aż dó 400 arób z 1000 krzaków. NIEMA mrówek „SAUVAS". Wysokość średnia 600 m. Każdy lot ma drogę automobilową i bieżącą wodę. Klimat bardzo zdrowy. **Kolej żelazna w budowie,** do końca roku przejdzie przez **Londrinę** odległą 16 Km. **od Rezerwy Polskiej.** Kupujący ziemię od C-ia mają pierwszeństwo do **roboty** na kolej. Póki czas trzeba korzystać z naszej niskiej ceny, gdyż wokoło Rezerwy polskiej sprzedaje się już znacznie drożej.

Tylko przez agenta upoważnionego

IGNACY SZAŃKOWSKI

Cambará — Paraná

Uwaga! Dla kupujących dojazd koleją z Cambara, lub Ourinhos aż na miejsce tam i z powrotem **za darmo** bez obowiązku kupna. Dla rodzin i ich bagażu do 200 kg, tych którzy już loty kupili, taki sam **bilet darmowy.**

Fabryka cukierków

AURORA

Józefa Kuli

Wyrabia cukierki i karmelki w najlepszych gatunkach i we wszelkich odmianach, zawijane w papier (balas).

Ul. Martim Affonso, 555

Curityba — Paraná — Brasil.

TELEFON Nr 12—70

Elixir de Nogueira

Jest używany skutecznie w następujących chorobach: skrofuły, bunony, zapalenie macicy, wycieki z uszow, wywióra, fistuła raka syfilitycznego, pryszcze, białe upławy, wrzody i narośle, świerzb reumatyzm, plamy na skórze, niedomagania wątroby, bóle w piersiach, narośle na kościach pulsowanie tętnic i wogóle wszystkie choroby pochodzące ze krwi. Wielce skuteczny środek oczyszczający krew.

BÓL PIERSI
REUMATYZM
BÓL ZĘBÓW
NEWRALGJA
ZACIĘCIA, SKALECZENIA
BÓL USZU
KŁÓCIE
ŚWIEŻE RANY

BALSAM Sta Helena

Sangue! Sangue! Sangue!

SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jedyny środek, który po 20-dniowem używaniu go, zabezpieczy i uchroni każdego od suchot. Oddziaływa następująco:

1) Ogólne spotęgowanie sił i natychmiastowy powrót apetytu.
2) Usuwa zupełnie ból głowy, bezsenność i nerwowość.
3) Zwalcza radykalnie przygnębienie nerwowe i podnieca chęć do życia.
4) Powiększa ciężar ciała aż do 3 kg
5) Odświeża całkowicie osłabiony i zagrożony suchotami organizm.
6) Daje największą odporność przy pracy fizycznej i zwiększa ciałka krwi.

Choroby raka można uniknąć, ponieważ jest to zgrupowanie potażu w pewnej części ciała.

Kalcium rozpuszcza potaż. Sanguenol zawiera kalcjum i dzięki temu można uniknąć raka.

Sanguenol jest to wynalazek naukowy.

Przytoczone powyżej szczegóły są opinją wydaną przez lekarza Dr. Manuela Soares de Castro.

Do nabycia w całej Brazyli j

Jedyne farby i aniliny

"BAYER"

W PACZKACH PO 1 KILOGRAMIE

specjalne wskazówki użycia. Esencje i olejki do fabrykacji likierów, wódek etc.

NIE SZUKAJ INNYCH

do farbowania wszelkiego rodzaju wyblakłych rzeczy we wszystkich kolorach.

—o—

Wielki wybór perfum, krajowych i zagranicznych. Przybory do hygjeny ust, jak kremy mydełka, szczoteczki etc.

—

Barwniki do napojów i przetworów owocowych

JEDYNI PRZEDSTAWICIELE

LÁ NO LUHM

161 Rua RIACHUELO 161

„CRUZEIRO"

i

„SURPRESA"

Jedyne mąki które powinny być używane przez wszystkich, którzy dbają o swe zdrowie

MŁYN W JOINVILLE (Caixa postal, 110)

AGENCI W KURYTRBIE:

Lattes & Cia.

Caixa postal, 325 Telefon 7-2-2

PRAÇA ZACHARIAS, 5 — CURITYBA

Polsko-francuskie linje okrętowe

CHARGEURS REUNIS I SUD ATLANTIQUE

Wszyscy Polacy powinni jeździć tylko naszymi okrętami które są najlepoze pod każdym względem

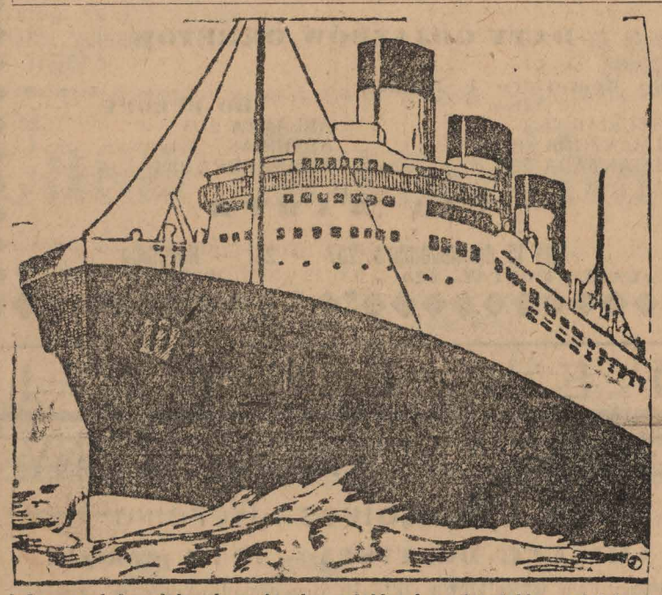

Informacyj bezpłatnych w języku polskim i portugalskim udziela jedyny przedstawiciel na Paranę

THEOPHILO G. VIDAL

Rua Barão do Rio Branco, 195—209 — CURITYBA.

HYDROLITOL

SOLE MINERALNE

449-52-55

(MONTCATINI - ITALIA)

Ułatwiające trawienie -- smaczne -- musujące.

Używane od dawien dawna w Europie.

Zarejestrowane w „Departamento Nacional de Saude Publica" pod Nr. 8698

Hydrolitol stwarza wspaniałą wodę mineralną przyjemną w smaku i posiadającą właściwości lecznicze. Jest wskazane przy chorobach żołądkowych, wątroby i nerek — eliminuje w stosunkowo krótkim czasie kwas moczowy. Jest zalecaną przez najpoważniejsze siły lekarskie.

Sprzedaż na litry lub szklanki

Café Rio Branco, — rua 15 de Novembro.

Straszliwy wrzód na głowie

pozbawił ją całkiem włosów!

Szan. Panie Depozytarjuszu lekarstwa „GALENOGAL" — Pelotas.

Niniejszem oświadczam Szan. Panu, iż za poradą jednego z mych przyjaciół, postanowiłem zrobić użytek z lekarstwa „GALENOGAL, które, jak mnie zapewniono, jest doskonałym środkiem, oczyszczającym krew. Mając 9-cioletnią córeczkę, imieniem INALDA DAS CHAGAS MONTEIRO, cierpiącą na różnego rodzaju wyrzuty skórne, a ostatnio na wielki, obrzydliwy wrzód, który uformował się jej na głowie i zniszczył większą część włosów, zastosowałem „GALENOGAL" i po zuzuciu przez dziewczynkę zaledwie 3 (trzech) flaszeczek tego lekarstwa, znikł z główki mego dziecięcia ów szkaradny wrzód, odrosły nanowo włosy i wróciło całkiem nadwątlone już mocno zdrowie. W dowód wdzięczności staram polecać wszędzie gdzie tylko mogę „GALENOGAL", gdyż przekonałem się o jego wysokich zaletach leczniczych nietylko na własnej córeczce, lecz również i na innych osobach, które to niezrównane lekarstwo używały.

Łącząc wyrazy svczerego szacunku, upoważniam Pana do zrokienia z niniejszego listu użytku, jaki uzna za stosowny.

Recife, 7 listopada 1932 r.

MIGUEL DA COSTA MONTEIRO.

Świadkowie: MANOEL DANTAS. JOAO FERREIRA DA COSTA

(Wszystkie firmy potwierdzone przez 5-go notarjusza, Hermelindo de Almeida Alcotorado, rua Imperador Pedro II, nr. 276).

N. 70 Ap. L. D. N. S. N. — 21 października 1917.

KASZEL, BÓL PIERSI

UŻYWAJ

Xa ope Sto. Antonio

Nieoczekiwane rezultaty

PIERWSZORZĘDNY POLSKI SKŁAD

ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH

Stanisława Popiela

Rua Floriano Peixoto Nr. 2331 — CURITYBA

Artykuły spożywcze w najlepszym gatunku sprowadzane bez pośredników za gotówkę.

Na rozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne.

Kupuje wszelkie produkta kolonjalne i płaci po najlepszych cenach.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI

DLA AMERYKI POŁUDNIOWEJ

KAPITAŁ ZREALIZOWANY Frs. 100.000.000.00

KAPITAŁ REZERWOWY Frs. 137.000.000.00

Centrala: PARYŻ

Oddziały w Ameryce Południowej; Buenos Ayres, Rosario de Santa Fé, Valparaiso, Curityba, São Paulo, Santos, Rio de Janeiro, Porto Alegre, Rio Grande, Pernambuco, Araraquara, Barretos, Botucatú, Caxias, Espirito Santo de Pinhal, Jahú, Mococa, Ourinhos, Paranaguá, Ponta Grossa, Ribeirão Preto, São Carlos, São José do Rio Pardo, São Manoel.

Oddział w Kurytybie: **ULICA 15 DE NOVEMBRO, róg ul. 1º de Março**

Bank Erancusko-Włoski posiada w Polsce następujących korespondentów:

Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa, i **Bank Francusko-Polski,** Warszawa.

którzy, dzięki wielkiej ilości filij własnych i agentów rozgałęzionych po całym kraju, umożliwiają przesyłki pieniężne do najdalej położonych miejscowości w Polsce, w złotych polskich i w innych walutach.

Oddział Banku Francusko-Włoskiego w Kurytybie

posiada zawsze kurs złotego polskiego. Wystawia czeki i przakazy pieniężne w złotych polskich, t. j. załatwia zlecenia swych polskich klijentów na najdogodniejszych warunkach.

AIR FRANCE

FRANCUSKA KOMPANJA komunikacji powietrzej

przewozi pasażerów i korespondencję

W poniedziałki — na POŁUDNIE aż do Rio Grande do Sul

We wtorki — na PÓŁNOC, do Natal

We środy — na POŁUDNIE do republik platyńskich

W czwartki — na POŁUDNIE do rep. platyńskich i Peru

W piątki — na PÓŁNOC do Natal i Europy.

Bezpośrednio do krajów europejskich

Zamyka się pocztę w Kurytybie.

PRZYJMOWANIE KORESPONDENCJI:

O godz. 18 w Agencji Głównej

O godz. 21 na poczcie głównej

Po wszelkie informacje zwracać się do

Agencji Głównej

THEOPHILO G. VIDAL

Rua Barão do Rio Branco, 195—209

CURITYBA

TELEFON, 538

Casa de Saude

SÃO FRANCISCO

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA

— CUYITYBA, ULICA SÃO FRANCISCO, 25 —

DR. JORGE MEYER FILHO

Na sposób nowoczesny urządzona klinika. Wzorowa czystość i hygjena. Uprzejmaobsługa. — Ceny przystępne.

Nowoczesny aparat Roentgena.—Diatermja.—Sztuczne ultra-fioletowe promienie słoneczne. — Zystoskopja i t d.

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, stosowanie sztucznego pneumathorax w cierpieniach płuc.

Godziny przyjęć: Od 10 do 11,30 i od 4 do 6 wiecz.

WIELKI SKLEP POLSKI

DOMAŃSKI & WABERSKI

PLAC TIRADENTES, Nr. 232 - Telefon 248

Ma zawsze na składzie mąkę pszenną, żytnią i kukurydzianą; cukier, ryż, sól śledzie, śliwki suszone, rodzynki i konserwy owocowe wszelkiego rodzaju.

Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki.

Posiada trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach. Kupuje produkta rolne jako to: kukurydzę, fasolę, ziemniaki, masło, jaja, drzewo i t. p.

SPRZEDAŻ NA KOLONJE HURTOWNA I DETALICZNA.

CENY PRZYSTĘPNE. Posiada filje w Araukarji.

JEŻELI CHCESZ KUPIĆ PIERŚCIONEK ALBO OBRĄCZKI ŚLUBNE, ZWRÓĆ SIĘ DO

Jedynego Polskiego Zakładu Jubilersko-złotniczego

KAZIMIERZA WOJNAROWSKIEGO

RUA BARÃO DO RIO BRANCO, 338

Naprzeciw pałacu Prezydenta

Wszelkie reperacje uskutecznia się z gwarancją.

„DAR POMORZA“

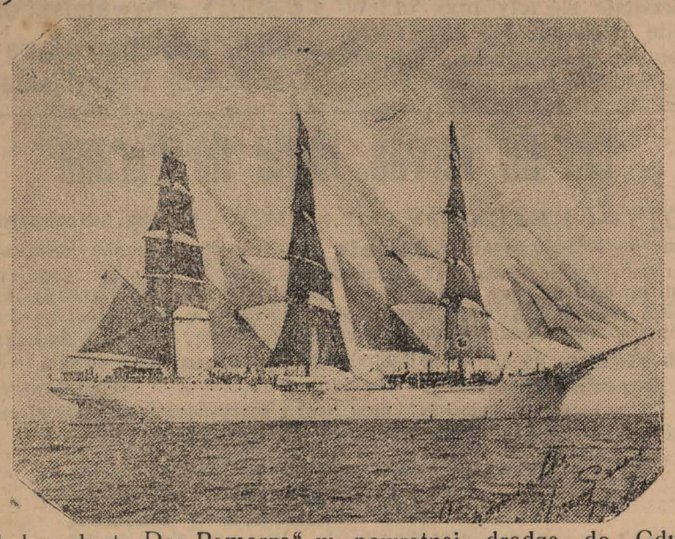

Szkolny okręt „Dar Pomorza“ w powrotnej drodze do Gdyni. (Ostatnie zdjęcie dokonane przed podniesieniem kotwicy w Kapstadtcie w Afryce Południowej). Obecnie polski statek musi znajdować się niedaleko „Lobito“ portu w Afryce portugalskiej, a jego powrotu do Gdyni można spodziewać się w połowie maja.

Komunikat
Wydziału opieki społecznej C. Z. P.

Wydział Opieki Społecznej C. Z. P. w Brazylji niniejszem poszukuje pp. Wasyla Demetruka i Ludwika Hawryluka w sprawie złożonego przez nich bagażu w b. Patronacie.

Poszukiwani jak również osoby znające miejsce zamieszkania poszukiwanych, proszone są o podanie adresów na adres: Zarząd C. Z. P. Curiiyba, caixa postal 412, Paranà.

Komunikat

Poszukiwane są za pośrednictwem Wydziału Konsularnego przy Poselstwie Rzezzypospolitej Polskiej w Rio de Janeiro (Praia de Botafogo nr. 246 przez znajomych, względnie rodzinę następujące osoby:

1) ALAMAEC ELJASZ z żoną ROZALIĄ rodem z m. Babulińce p. Buczacz, do Brazylji przyjechał w 1906 roku

2) BROMBERG JOSEK przed czteroma laty wyjechał z Polski do Argentyuy, skąd przyjechał do Brazylji

3) RYCHEWSKI WŁADYSŁAW do Brazylji przyjechał przed 20 laty i osiedlił się na fazendzie.

4) HAŁAPA BAZYLJI — pochodzący ze wsi Majdan Lipowiecki, do Brazylji przyjechał w 1928 roku.

5) Frenkel Kamil — rodem z m. Rzeszowa, po przyjeździe do Brazylji osiedlił się w mieście São Paulo.

6) KISZOWSKI JÓZEF i MACIEJ, bracia oraz ich siostra MARCJANNA z Polski wyjechali przed 40 laty.

7) DRACEWICZ JAN w wieku lat 28, pochodzący z Dawidódka, do Rio de Janeiro przyjechał w 1929 roku.

8) KRASOWSKI JAN w wieku lat 28, rodem z Pińska, do Brazylji przyjechał w 1929 roku.

9) KRÓL KAROL z zawodu piekarz, w wieku lat 34, z Polski wyjechał w 1926 roku, w São Paulo prowadził na własną rękę piekarnię.

10) ŁĄCZYŃSI JAKÓB rodem ze wsi Janowiec, pow. Płockiego z Polski wyjechał przed 35 laty

11) NEJMAN JAN, oraz jego synowie ALBERT, LEOPOLD I EDWARD — do Brazylji przyjechał przed wojną światową i osiadł w Rio de Janeiro.

12) SIRAKOWSKI PIOTR, pochodzący z m. Glibki, na Wołyniu, z Polski wyjechał przed 20 laty.

13) SYREK LUDWIK-TEOFIL, urodzony w 1882 roku w Myślenicach, z zawodu kuśnierz, z Polski wyjechał w 1926 roku i zamieszkał w S. Paulo.

14) TRECZKA STANISŁAWA pochodząca z Radomia, w wieku lat ozoło 40, do Rio de Janąiro przybyła w 1930

15) WINOGRAD IUCHIM —rodem z Lubartowa, w Brazylji przebywa od lat pięctu,

Poszukiwani i każdy, kto posiada jakiekolwiek informacje o miejscu pobytn i losie wymienionych, proszeni są o porozumienie się z Wydziałem Konsularnym przy Poselstwie R: P. w Rio de Janeiro:

Za Kierownika Wzdz. Konsularn.
Zygmunt Czarnota Bojarski
Referent Konsularny

BACZNOŚĆ! UWAGA!

Sprzedam nowy duży dom rozdzielony na dwa mieszkania, znajdująca sią o pięć minut oddalenia od linji tramwajowej, przy cmentarzu municypalnym. Dom mierzy 12 metrów frontu a 38 m. w głąb. Przybudówka długości 6 metrów, piec do wypiekania chleba, dobra studnia. Cena nieruchomości 8:500$000, której połowa ma być uiszczona natychmiastowo, a druga połowa może być na żądanie rozłożona na raty. Bliższych informacyj udziela się w domu przy ul. Trajano Reis l. 457.

W dniu 4-go marca b. r. został rozegrany mecz w siatkówkę o mistrzostwo Okręgu Mąrechal Mallet między drużyną Junaka Nr. 21— M. Mallet i Nr. 27 — Paulo Frontim, który zakończył się zwycięstwem Junaka nr. 27, z wynikiem 30 na 18.

Równocześnie został rozegrany towarzyski mecz w koszykówkę pomiędzy wyżej wym. drużynami, który zakończył się zwycięstwem Junaka nr. 21 — M. Mallet, z wynikiem 38 na 0.

Baczność! Rodacy Baczność!

Tow. Kulturalno-Oświatowe im. Ig. Paderewskiego przu ul. 5 de Maio róg Alferes Poli, wystawia na swej scenie, dnia 1 kwietnia (Wielkanoc) b. r. arcy-wesołą komedję w dwóeh aktach p. t. "Żyd swatem“ autora Fr. K. Błotnickiego, na którą zapraszamy członków i sympatyków.

Początek o godz. 8 wieczorem Po przedstawieniu bal. Orkiestra doborowa. Specjalnych zaproszeń nie wysyłamy.

Uwaga: Kto pragnie się uśmiać i ubawić po długim poście niech przybywa do Twa. Paderewskiego.

ZARZĄD.

Podziękowanie

Niniejszem składamy jaknajserdeczniejsze podziękowanie wszystkim naszym znajomym i przyjaciołom, którzy odwiedzali naszą niezapomnianą żonę, matkę i babkę Petronelę w jej długoletniej chorobie i brali udział w pogrzebie oraz nabożeństwach za spokój jej duszy.

Wszystkim składamy staropolskie „Bóg zapłać“.

Mąż, córka i wnuki Mazurkowie

MIGUÉL MATISKEI
PUBLICZNY TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
BIURO: Rua Barão do Rio Branco, 562. — Curityba — Paraná.
Tłumaczy oficjalnie na język portugalski z jakiegokolwiek innego języka następujące dokumenty:
DYPLOMY, PASZPORTY, METRYKI ŚLUBNE, METRKI URODZENIA, etc.
Przygotowuje szybko PAPIERY ŚLUBNE.
Osoby zainteresowane, zamieszkałe w interjorze, mogą nadsyłać dokumenty pocztą poleconą pod wskazanym powyżej adresem.

Chcesz zapomnieć o codziennych troskach?
Chcesz spędzić miło wieczór?
Odwiedź nas!
DANCING ESPORTE CLUB
ul. Barão do Rio Branco 167
Sensacjonalne numery kabaretowe
Świeże siły artystyczne z São Paulo i Rio
Dział restauracyjny prowadzony przez kompetentny personel.

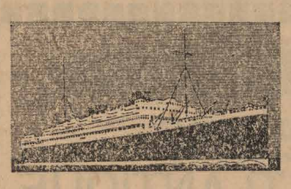

Mala Real Inglezа
Sprzedaje się szyfkarty 3-ciej klasy, do Europy: jak do POLSKI, ŁOTWY, IRLANDJI, CZECHOSŁOWACJI, JUGOSŁAWJI, AUSTRJI, RUMUNJI, BESSARABJI etc.
DATY ODJAZDÓW OKRĘTÓW

Do Montevideo i Buenos Aires	DO EUROPY
ASTURIAS 26/3	ARLANZA 24/3
ALMANZORA 10/4	ASTURIAS 7/4
ALCANTARA 23/4	ALMANZORA 21/4

CIĄ MARTE
Rua 15 de Novembro 257 — 261 — Kurytyba
CAIXA POSTAL, 220 TELEFON 451.

DYPLOMOWANY
LEKARZ DENTYSTA
JAN SKALSKI
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach.
Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18.
Rua Aquidaban róg ul. Brigadeiro Franco
Kurytyba — Paraná

Homeopatja, specjalności aptekarskie, perfumerja, zioła lecznicze i produkty homeopatyczne wogóle.
Casa da Homeopathia
Praça General Osorio nr. 87
CURITYBA — PARANA

LEKARZE

Choroby skóry --- syfilis
Dr. Aureliano M. Moura
Konsultorjum: Rua 15 de Ndvembro nr. 64
od 3-ej do 5-ej
Rezydencja: Rua 13 de Maio, 846
10-6 m.

DR. ARCHIMEDES CRUZ
Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim
Operacje, Porody, Syfilis, Drogi moczopłciowe, Choroby kobiece
Dyrektor-Założyciel
Instytutu Medyczno-Chirurgicznego w Paranie
Promienie X, ultra-fjoletowe. Wyświetlania o wysokim napięciu. Djatermja ogólna i chirurgiczna. Choroby dróg moczowych. Cystokopja i Kauteryzacja.
Porady: Apteka Humanitaria, od godz. 2 do 6 popoł. Rua Dr. Trajano Reis, 41. — Telefon konsultorjum 2—8—4.
Rezydencja: ul. Almirante Barroso 300
Telefon 7—4—5
Przyjmuje pacjentów o każdej porze.

Choroby serca, płuc, żołądka, wnętrzności, wątroby, nerek, umysłowe, Suchoty (u dorosłych i dzieci)
Operacje, porody, choroby kobiece i weneryczne
Dr. Rocha Loures
Z praktyką w najpoważniejszych szpitalach w Rio de Janeiro
Konsultorjum i rezydencja: Praça Tiradentes - FARMACIA STELLFELD
Porady od 10-tej do 11-ej i od 3,30 do 5,30 popoł. — telefon 9—3.

Prof. Dr. Antoni Ruediger
Specjalista w chirurgji, chorobach kobiecych i dróg moczowych.
PONTA GROSSA
Porady: 9—11 i 3—5 w PHARMACIA MINERVA
Mieszka: rua Cel Francisco Ribas, 24

SPECJALISTA W CHOROBACH DZIECIĘCYCH
Dr. Homero Braga
LEKARZ W SZPITALU DLA DZIECI
Porady od 4 do 6
NAD APTEKĄ MINERVA
Telefon rezydencji: 1-0-9-2

Dr. Carlos Heller
z praktyką w szpitalach europejskich
Klinika ogólna Medyczno-Chirurgiczna.
Specjalność: Syfilis, choroby skóry i włosów. Leczenie starych zaniedbanych ran bez operacji. Djatermja i promienie ultra-fioletowe.
Porady: Praça Tiradentes w APTECE BRASIL od 10—12 i od 4—6.
Mieszkanie prywatne: Rua Commendador Araujo 970. — Telefon 4—2—4.

DR. DANTE ROMANÓ
Z praktyką w szpitalach berlińskich
Eks-internista Szpitala Ewangelickiego i Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fokultecie Medecyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych, i kobiece. Promienie ultra-fioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgja pochwy rozrodczej, jajników, przewodów, pęcherza, nerek, żołądka, płuc, gruczołów, wątroby, i t. d.
Konsultorjum: Praça Tiradentes Nr. 554 (nad apteka Minerwa).
Rezydencja: Praça Senador Corêa, 4.

Dom Zdrowia
SANATORJUM CHIRURGICZNE SZWAJCARSKIE — Rua 15 de Novembro, róg ulicy Dr. Ubaldino do Amaral — telefon 4—3—3

DR. G. LEUENBERGER
mający długoletnią praktykę w szpitalach europejskich. LEKARZ SPECJALISTA w zakresie Wysokiej Chirurgji, w chorobach kobiecych, przewodów moczowych. Porady od 10-tej do 12-tej i od 2—5, z wyjątkiem niedziel i sobót po poł. Promienie X. Promienie ultra-fjoletowe. Djatermja chirurgiczna i ogólna.
Ceny przystępne.

DR. CARLOS MOREIRA
Profesor fakultetu medycznego.
Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła. Konsultorjum: Avenida João Pessôa, 68. Nad apteką Avenida od 10—11 i od 3—5 popoł.
Rezydencja: — ulica Visconde de Nacar, 860. — Telefon 8—8—8.

Prof. Dr. S. Kossobudzki
Przyjmuje od godz. 2 do 4 popoł. rua Visconde do Rio Branco 1197 daw. 56. — TELEFON 5—8—5.

Dr. J. Vieira de Alencar
Z praktyką w szpitalach Paryża i Berlina. Chirurgja, choroby kobiece i dróg moczopłciowych.
Konsultorjum: Rua 15 de Novembro 36
Rezydencja: Avenida Iguassu' 755
Telefon 1—0—2—3.

DR. M. ISAACSON
Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim
Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Djatermja. Promienie ultra-fjoletowe.
Konsultorjum: rua 15 de Novembro 257 2-gie piętro. Tel. 1163. Rezydencja: Av. João Gualberto 221. Tel. 2—8—3.

Dr. Saul Chaves
Lekarz
Z praktyką w szpitalach: São Francisco de Assis i Przychodni Wojskowej w Rio de Janeiro
Uszy, oczy, nos i gardło
Porady: Praça Tiradentes, 554 (Nad apteką Minerva) od 10-11 i od 14 do 17
Mieszkanie prywatne: Rua Ebano Pereira, 187. Telefon 143

Dr. ANTONIO AMARANTE
dyplomowany przez Fakultet Medycyny w Rio de Janeiro w roku 1917. Ogólna chirurgja—choroby oczu, uszu, nosa i gardła.
Konsultorjum Apteka Sommer. ul. Riachuelo, 138. — TELEFON 3-5-1 od 9—11 i od 14—16.
WEZWANIA DO DOMÓW.

DR. JULIO MOREIRA
Choroby kobiece, porody, drogi moczopłciowe, klinika ogólna, Syfilis.
Konsultorjum: rua 15 de Novembro 36
Telefon 4—4—0.
Mieszkanie prywatne: rua Pedro Ivo 966 telef. 9—6—6
ZAŁATWIA WEZWANIA W NOCY.

Dr. Józef Czaki
Choroby kobiet i klinika ogólna
Przyjmuje w czwartek od 1—3 i piątek od 9—11 i od 1—3
Apteka Stelfeld, ul. Com. Araujo.

Dr. BRASIL VIANNA
LEKARZ CHIRURG
Z praktyką w najpoważniejszych szpitalach Paryża i Buenos Aires.
Porody, choroby kobiece, drogi moczo-płciowe.
KLINIKA OGÓLNA.
Porady: Praça Tiradentes, 898 (nad Apteką Tiradentes od 10—12 i od 15—17.
Rezydencja: ul Dr. Muricy 285.
TELEFON 653.

DENTYŚCI

GABINET DENTYSTYCZNY
S. Gonçalves Pereira
CHIRURG-DENTYSTA — 15 lat praktyki
Wykonywa wszelkiego rodzaju prace wchodzące w zakres zawodu.
Jakość materjału zagwarantowana.
Leczenie i wyjmowanie zębów bez bólu.
Konsultorjum: Praça Carlos Gomes. 163. — Kurytyba.

MARJA KYRŃSKA
Lekarz-dentysta
godziny przyjęć: od 1-ej do 6-ej pop.
137 MARECHAL DEODORO 137
KURYTYBA—TELEFON 1—2—5—5

AFFONSO P. ETZEL
Chirurg dentysta. Wykonywa wszelkie prace dentystyczne z gwarancją.
Rua Marechal Floriano Peixoto, 658
1-sze piętro od 9—11 i od 2—6 pop

KLINIKA DENTYSTYCZNA
Jacka Dromlewicza
Wprawia zęby sztuczne z podniebieniem i bez, w złocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pie wszorzędna. Ceny przystępne.
RUA MONSENHOR CELLO 148(1piętr)
(Daw. 1 o de Março)
CURITYBA

KLINIKA I CHIRURGJA DENTYSTYCZNA
M. Gosławskiego
W MARECHAL MALLET
z długoletnią praktyką w Kurytybie, S. Paulo i Porto Alegre. Leczenie i wyjmowowanie zębów bez bólu
Szczęki w kauczuku i w złocie.
Ceny umiarkowane — wykonanie gwarantowane.
Uwaga: wyjeżdża 2 razy wtygodniu do Rio Azul i Rio Clare.

ADWOKACI

Dr. Victor da Costa V. Vieira
ADWOKAT
ul. 15 de Novembro 410 1-sze piętro.
Sale Nr. 5 i 6.
Telef. 1-2-3-8. (331-33-1934).

Dr. Edgard Cruz
ADWOKAT
Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, wojskowe i terenów
Biuro: ul. 15 de Novembro 416 1 piętro sale nr. 4 i 5. Telefon 1238
Mieszkanie prywatne: — ul. Augusto Stelfeld 15 — róg Dr. Muricy
Mówi się po polsku.

Dr. Milton Vianna
adwokat
załatwia sprawy cywilne, handlowe i kryminalne
ul. Aquidabam 278
KURYTYBA

Dr. Ludwik Wolski
ADWOKAT
UNIÃO DA VICAORIA — Paraná

Dr. Hostilio C. de Souza Araujo | Dr. Flavio Carvalho Guimarães
Adwokaci
Biuro: Budynek Moreira Garcez Av. João Pessoa 103
nad sklepem — sala Nr. 101—102 — telefon 491
Godziny przyjęć od 9—12 i od 14—17.
32 7-32-1934

Na dezynterię, zapalenie ślepej kiszki i biegunkę
Jedynym skutecznym środkiem jest:
Bactereofago Paula Soares
(DO PICIA)
BLENORAGJĘ najlepiej i najpewniej leczy
GONO-FORMINA Paula Soares
LABORATORJUM ANALIZ Drów PAULA SOARES
— ul. 15 de Novembro 225 —

Apteka „SANITAS“
dawniej „APTEKA POLSKA“
ul. 15 de Novembro, 48 — telef. 7-5-7
nie robi żadnej reklamy, zaledwie zawiadamia swą Sz. klijentelę, że posiada zawsze na składzie komdletny wybór materjałów aptecznych i drogeryjnych po cenach najbardziej umiarkowanej w Kurytybie. Depozyt znanej marki herbaty „Herbaria.“
Apteka otwarta całą noc. Mówi się po polsku.

Piwo „PROVIDENCIA PRETA“
ze znanego browaru „PROVIDENCIA“ nie powinno brakować na żadnym stole.
ZAMÓWIENIA: Telefon 1201
KURYTYB

Sprawozdanie z rocznego Walnego Zebrania Związku Polskiego, w dniu 28-go stycznia 1934 r. przy udziale 62 członków.

Posiedzeń było: 1 półroczne, 1 Nadzwyczajne. Zarządu — 11 Miesięcznych — 10, Nadzwyczajnych Zarządu 2.

Członków Związek posiada 400 — przybyło 30 — ubyło 3 z powodu zgonu.

Koreapondencji wpłynęło 40 — wyszło 18 — zawiadomień podatków i t.d. 20.

Dochody w r. 1933-cim	13:600$000
Książeczka w Banco Nacional	28$200
Rozchody w roku 1933	12:169$600
Saldo w kasie	1:431$100
Długi Związku Polskiego wynoszą	29:080$000
Bibljoteka Związku posiada	1.450 tomów
Książek przeczytano ogółem	1.280 tomów
Związek wraz ze sceną jest asekurowany na	150:000$000
Majątek Związku stanowi wartość	300:000$000

Z ubikacji Zw. borzystają C.Z.P., Junak, Z.A.S., Związek Rolników. — Związek wynajmuje Z.A.S. salę i scenę za opłatą i pragnie stałej współpracy. Dotychczas Z.A.S. urządzał imprezy wspólnie ze Związkiem; obecnie na żądanie zarządu Z. A. S., tenże pracuje w własnym zakresie płacąc za wynajęcie sali. Wprowadził w życie kasę pośmiertelną dla wszystkich członków, chcąc, tym sposobem, służyć pomocą rodzinom członków.

Związek Polski przyjmował chlebem i solą, jak również z największymi honorami p. Marszałka Raczkiewicza, wręczając Mu dyplom honorowego prezesa Zw. Polskiego. Podejmował głośnego bohatera i chlubę polskiego lotnictwa, Kap. Skarżyńskiego, urządzając na cześć dostojnego Gościa przyjęcie w otoczeniu przedstawicieli N. R. P. i członków Zw., wręczając Mu dyplom członka honorowego. Nadał godność Członka Honorowego Ministrowi Grabowskiemu w dowód uznania Jego ofiarnej, wśród wychodźców pracy.

Związek Polski udzielił sali bezpłatnie na występy p. Adeliny Korytko i podejmował serdecznie Kap. Maciejewicza wraz z załogą statku „Dar Pomorza" i p. Wagnera, zastępcy ministra Grabowskiego w Rio i zakupił portret Kap. Skarżyńskiego, kosztem składek członków. Związek Polski popiera szkolnictwo i asygnuje 100$000 miesięcznie na Kolegjum im. H. Sienkiewicza i udziela sali bezpłatnie na wszelkie występy uczniów Kolegjum, jak również 5 razy w roku T-wu Kościuszko drogą kontraktu. Związkowi Polskiemu podarowały T-wa Oświaty 150 tomów lektury.

Zw. Polski urządził tradycyjną „Choinkę" w której wzięło udział przeszło tysiąc dzieci.

Z powyższego można stwierdzić, iż Związek jest silną organizacą narodową i każdy czytający powyższe sprawozdanie i zważywszy dorobek Zw. powinien się zapisać na członka powiększając szeregi dobrych Polaków.

Franciszek Lachowski — Prezes
M. Florecki — Sekretarz.

Casa Marselha

Podajemy do wiadomości Sz. Klijenteli, iż otrzymaliśmy duży wybów artykułów zimowych dla pań i panów, jak: torebki damskie, rękawiczki, parasolki, pończochy, skarpetki i t. p.

Gotowe ubrania od 40$000

GALANTERJA MĘSKA I DAMSKA WOGÓLE

FLOMENBAUN & KNOPHOLZ

CENY ZREDUKOWANE — Mówi się po polsku 371-39-45

CURITYBA—Av. João Pessoa 107 — (Palacio Garcez)—Paraná

Towarzystwo Szk. Ludowej im. J. Piłsudskiego w Kurytybie

urządza w dniu 1 go kwietnia 1934 r. (niedziela) w lokalu własnym przy ul. Colombo 68, przedstawienie teatralne p. t.

„Antkowe Wesele"

Zygmunta Przybylskiego

Początek o godz. 8-ej wieczorem
Po przedstawieniu

Wielka zabawa taneczna

Pierwszorzędna orkiestra.
Bufet obficie zaopatrzony,
Cały dochód przeznaczony na Szk. Ludową.
Wybór „Królowej Balu", która otrzyma nagrodę piękności.
Niniejszem zaprasza się wszystkich Rodaków na wyżej wymienione przedstawienie i zabawę.

ZARZĄD.

Najlepsze materjały i płótna angielskie na ubrania po najniższych cenach tylko w sklepie

AO MUNDO DAS CASEMIRAS

ul. 15 de Novembro 29 - Kurytyba

Świeżo otrzymaliśmy duży transport różnych materjałów

MÓWI SIĘ PO POLSKU I UKRAIŃSKU

SKŁAD MEBLI

FIRMY

JAKÓB KOZIEŃ

Rua São Francisco, 322

Sprzedaje się meble: szafy, krzesła, łóżka, kołyski, stoły, kredensy, szafy kuchenne, sofy, kanapki i t. p., powyżej wspomniane sprzęty wykonuje się na zamówienie.

CENY BARDZO NISKIE.

Do pp. kolonistów.

W Cachoeira dos Paulistas, miejscowości odległej o 7 klm. od stacji Rio Azul, sprzedaje się 15 alkrów ziemi uprawnej pierwszej klasy, odpowiednio pomierzonej i ogrodzonej. Dom mieszkalny, szopa i inne przybudówki. Cena okazyjna.

Zgłaszać się listownie do Luiz Schmidt, Rua Silva Jardim nr. 1126 w Kurytybie.

Casa Iris

Rozpoczęła w dniu 1 b. m. WIELKĄ WYPRZEDAŻ KWARTALNA zapewniając jeszcze raz Szan. Klijentelę o swych niskich cenach, które wyrobiły jej renomę najtańszego sklepu w mieście. Czytajcie z uwagą poniżej zamieszczone ceny:

Kashá modne ładne kolory, metr	2 500	Wełna w kłębkach ładne kolory	1.000
Kashà Mesclado, sz. 0,80 cm. metr	2,800	Skarpetki nadzwycz. dla męż.—para	1.500
Kashá angielska, sz. 1,50	12.000	Pończochy z nici szkockich dla pań para	1.500
Felpa wełniana sz. 1,50 — metr	16.000	Pończochy jedwabne dla dzieci para	1.500
Chiiae kwieciste, ładne kolory metr	1,200	Pończochy z nici szk. dla dzieci para	1.000
Granite w kratki, wielka moda	4.500	Chusteczki dla mężkzyzn — szt.	.400
Esponja mesclada ost. nowość metr	4.500	Mydełko GESSY — każde	1.200
Linho kwiecisty, ładne kolory—metr	1.500	Mydełko EUCALOL — każde	1.200
Organdi kwieciste wysoko moda mtr.	3.000	Mydełko LEVER — każde	1.200
Luizine estampado, kolory stałe mtr.	1.200	Mydełko ROIAL — każde	.500
Crepon na kimona, sz. 0,80 metr	2.5000	Pasta Colgate — tuba	2.300
Ślafroki do kąpieli sz. 1,50, metr	3.500	Pasta Kolinos — tuba	3.200
Voil Suisso kwiecisty metr	1.800	Kapy fustonowe podw. sz.	12.000
Jedwab (antazyjny kwiecisty — metr	4.000	Kapy merkerizowane podw. sz.	14.000
Creoe Georgete Algodao — metr	3,500	Koce pla dzieci ładne desenie	5.000
Veludo kwieciste na kimono — metr	7.000	Koce nadzw. podw. sz.	5.000
Gabardine wełniane, sz. 1,50—metr	18.000	Stery w ksatkę z frendzlami	12.000
Filó jedwabne na welony, sz. 3,50 m.	12.000	Stery Filet ładne desenie — metr	15.000
Setiw Macáu — metr	5.000	Arminho białe—metr	6.000
Lin5o belga, wsz. kol., sz. 2,20—mt.	18,000	Obrusy na stół — każdy	12.000
Cretone kolorowe, sz. 2.20—wetr	5.500	Serwetki stołowe — tuzin	9.000
Inlet infestado na pierze—metr	2.000	Frendzle jedwabne na firanki—mtr.	2.200
Filó para mosbuiteiro, sz. 4 m.—m.	8.000	Ręczniki do twarzy — każdy	1.000

Odwiedźcie nasz sklep bez kompromisu kupna a będziecie mieli okazję przekonania się o prawdziwości powyższych cen i skorzystania z naszych niebywałych ofert, stając się temsamem stałymi odbiorcami najbardziej zaopatrzonego w towary bławatne domu w Kurytybie.

CASA IRIS

ul. Mal. Floriano Peixoto 2

naprzeciw Banco do Brasil

Telefon 365

„A Casa das Sedas"

na stopie wojennej

Sprzedajemy tanio, bo chcemy! a chcemy sprzedawać tanio, bo możemy!

Nie uznajemy żadnych konkurentów!

dnia 21 b. m. zaczynamy największą, najbardziej sensacyjną wyprzedaż jedwabi w Kurytybie.

Pozwalamy sobie zwrócić uwagę naszej Sz. Klijenteli na ceny i gatunek naszych artykułów.

Cłay sortyment będzie wystawiony na widok publiczny z cenami ściśle oznaczonymi.

Odwiedźcie nas, a przekonacie się o prawdziwości naszej oferty

„Casa das Sedas"

Zogbi & Irmão

ul. 15 de Novembro 21

CURITYBA

CENY OGŁOSZEŃ.

Za jeden centymetr na stronach 8 i 9	1$000
Na 5, 6, 7, stronie za centymetr jednołamowy	2$000
Na drugiej stronie „ „ „	3$000
Na 10 stronie „ „ „	4$000
Na pierwszej stronie „ „ „	5$000
Cała 3-cia i 10-ta strona za jeden raz	300$000

Należności za ogłoszenia opłaca się z góry.

GAZETA POLSKA
W BRAZYLJI

CENY OGŁOSZEŃ.
Drobne ogłoszenia 100 rejsów zauwyraz. Matrymonjalne 200 rejsów za każdy wyraz. Dla poszukujących pracy—bezpłatnie Zniżka dla ogłaszających więcej niż jeden raz: od 2—5razy 10 proc.; od 6—15 razy 15 proc.; od 16—25 razy 20 proc.; od 26—40 razy 25 proc.; od 41—52 razy 30 procent. Ogłoszenia Towarzystw polskich i nekrologi 50 procent zniżki za każdy raz

Kierownik handlowy Z. J. KACHEL

Komunikat

Dok. ze str. 1-ej

posiadane obligacje pożyczek państwowych z lat 1918-1920 (względnie świadectwa tymczasowe na te obligacje. Zgłoszenia wraz z obligacjami (względnie świadectwami tymczasowemi) winny być adresowane do Ministerstwa Skarbu w Warszawie i składane w Wydziale Konsularnym przy Poselstwie R. P. w Rio de Janeiro (Praia de Botafogo, 246), w terminie najdalej do dnia 31 maja 1934 roku. Dotyczy to osób zamieszkałych stale w okręgu Wydziału Konsularnego przy Poselstwie R. P. w Rio de Janeiro. Natomiast osoby przebywające stale w okręgu Konsulatu Generalnego R. P. w Kurytybie, winny skomunikować się w tej sprawie z tymże Konsulatem.

Równocześnie Wydział Konsularny zawiadamia zainteresowanych że przedawnione kupony od polskich pożyczek państwowych w żadnym wypadku nie mogą być realizowane i wszelkie zgłoszenia o to, skierowane do Ministerstwa Skarbu, pozostaną bez załatwienia.

Rio de Janeiro, dn. 15 marca 1934 r.

Za Kierownika Wydziału Konsularnego
Zygmunt Czarnota Bojarski
Referent Konsularny

Złota Księga

Wiedząc, że prasa polska jest potęgą narodu, zapłacili z góry prenumeratę ZA ROK 1 9 3 4

Wład. Kotowski
Stan. Czechowicz
J. Jaroszewski
W. Skaliński
A. Hosa
E. Warpechowska
F. Wiśniewski
F. Gąsiorkiewicz
Adam Solek
Jan Walczak
Stan. Chojnacki
Stan. Łaziński
Zgm. Maluchnik
Józef Kodławiec
Jakób Woźniak
Stan. Postek
Jan Staszewski
Feliks Gwiazda
Juljan Kruszewski
Zgm. Warmbir
Bolesław Warpechowski
Fr. Pankiewicz
Leon Machowski
Kaz. Rodacki.

Bal Wielkanocny

Zarząd Związku Polskiego podaje do wiadomości szanownych członków, że w pierwszy dzień świąt wielkanocnych odbędzie się wielki bal za zaproszeniami, tylko dla członków i ich rodzin oraz wprowadzonych gości; bliższych szczegółów udzielają komitetowi. p. Kurowski, poborca p. Szaniawski przy doręczaniu zaproszeń.

Początek o godzinie 8 wieczorem. Przygrywać będzie doborowa muzyka. Członkowie przybywajcie licznie a ubawicie się wyśmienicie i zapomniecie o codziennych troskach.

Prezes Lachowski — Sekretarz Kulec

Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet
KOMUNIKAT

Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet podaje do wiadomości, że rozpoczął się cykl odczytów z dziedziny hygjeny dla szerszego ogółu kobiet, dwa razy w miesiącu w niedzielę o 2-ej po południu w sali czytelni Związku Polskiego przy ul. Carlos de Carvalho 487.

Dnia 25 b. m. p. Wątrobianka Janina wygłosi odczyt o „Dziedziczności".

Prosimy o jaknajliczniejszy udział słuchaczy.

Junacy! Budujmy własne boisko

W ubiegłym roku rozpoczęta została akcja zbierania składek na polskie BOISKO SPORTOWE w Kurytybie. Aczkolwiek akcja ta została częściowo wstrzymana przez wzgląd na inne zbiórki, któremi obarczone jest nasze społeczeństwo, początek jest dość pomyślny.

Koleżanki i koledzy! Polki i Polacy! Bez naszego własnego boiska, bez parku, w którym by się nasza kolonja gromadzić mogła, daleko nie zajdziemy. Zróbcie jeszcze jeden wysiłek i włóżcie jeszcze trochę grosza do naszej wspólnej kasy, abyśmy mogli natychmiast przystąpić do kupna własnego placu.

Zarząd, przed oddaniem tego co się dotychczas zrobiło w ręce specjalnej komisji budowy, prosi tych obywateli i kolegów Junaków, którzy posiadają "CEGIEŁKĘ" o natychmiastowe przesłanie rozliczenia ze sprzedarzy.

Niżej podajemy sumy dotychczas zgłoszone i listę osób, które już wpłaciły do kasy budowy:

JUNACY, którzy zadeklarowali "cegiełki".

Kossobudzki Polan	50$
Brzostek Halina	50$
Zubinski Teodor	50$
Konfidera Józef	50$
Swidurski Mieczysław	100$
Krygier Wiktor	100$
Grzybowski Władysław	50$
Kossobudzki S. Luty	50$
Sobociński Jan	50$
Jaruga Marcin	100$
Rudnicki O. Kazimierz	50$
Hessel Marjan	50$
Wiśnik Michal	50$
Prokopiak Jakób	50$
Dobrzański Stefan	50$
Hessel Stanisław	50$
Konrad Sadowski	50$
Sadowska Halina	50$
Sadowska Lola	50$
Razem . .	1:100$
z tego włacono . .	545$

Osoby, które wpłaciły do kasy, oprócz wyżej wymienionych sum, lub nadesłały pieniądze ze sprzedarzy "cegiełek".

Dobrzański Stefan	50$
Gontarski Stefan	100$
Jaruga Marcin	100$
Sądowski Konrad	100$
Anusz Józef	100$
Pani Anuszowa	50$
Pogorzelski Jerzy	50$
Przstrzoch D. Franciszek	12$
Issakowicz Józef	10$
Hessel Stanisław	2$4
Marszałek Raczkiewicz	1:000$
Ze sprzedarzy Zarządu	68$
Razem . . .	1:642$4
Z listy powyższej	545$
Gotówka w kasie	2:187$4

Suma w cegiełkach, jeszcze nie rozliczonych, znajdujących się u osób upoważnionych do sprzedarzy 14:500$000.

Zarząd Junaka I. podaje do wiadomości, że stosowne do uchwały Walnego Rocznego Zebrania z dnia 25 stycznia 1934 roku, sumy zebrane będą lokowane w "Banco do Brasil".

Na pierwszem posiedzeniu miesięcznem, wybrana będzie Komisja budowy, złożona z osób już znanych z wielkich zasług na polu społecznem i godnych zaufania.

W tych dniach akcja rozpoczęta będzie z całą energją. Popierajcie więc RODACY szlachetny cel młodzieży naszej. Składajcie swe "cegiełki" na budowę wspólnego gmachu.

Za zarząd
Jan Sobociński, sekretarz.

Drużyna Junaka Nr. 2 otrzymała 6 żetonów ofiarowanych przez p. Gontarskiego Prezesa C.Z.P., trosk iwego opiekuna młodzieży.

Z radością stwierdzić należy wysoki poziom gry wszystkich drużyn jak i sportowe zachowanie się zawodników. Organizacja rozgrywek jak również i zabawy bez zarzutu. O sympatji i powodzeniu jakiem cieszy się T-wo W.F. Junak świadczy bardzo liczny udział gości, którzy zapełnili całkowicie boisko i ogród znajdujący się przy siedzibie Junaka Nr. 2.

Podkreślić również należy obywatelskie ustosunkowanie się Twa im. I. Paderewskiego do Junaka, które nigdy nie szczędzi pomocy ani nie skąpi ofiar dla rozwoju T-wa W. F. Junak.

Kurytyba 19-3-1934 F.G.

Potrzebna służąca

do prywatnego domu.
Zgłaszać się:
Ul. Marechal Deodoro, 137

Zawody sportowe „Junaka Nr. 2" w Agua Verde.

Dnia 18 b.m. odbyły się zawody sportowe i szuraskada organizowana przez Junaka N. 2 w Agua Verde. W zawodach brały udział prócz gospodarzy drużyny Junaka N. 1, Junaka N. 4 i Junaka N. 5. Rozegrano trzy mecze w siatkówkę.

1) Junak N. 5 contra Junak N. 4 zwyciężył Junak Nr. 5 w stosunku 2 x 0.

2) Junak Nr. 2 contra Junak Nr. 1 zwyciężył Junak Nr. 2 w stosunku 2 x 0.

Trzeci mecz rozegrały zwycięskie drużyny między sobą t. j. Junak Nr. 5 i Junak Nr. 2.

Ostatecznie po bardzo ładnej grze zwyciężył Junak Nr. 5 otrzymując piękny puhar ufundowany przez prezesa i wiceprezesa Junaka Nr. 2 gospodarzy wspomnianej uroczystości.

Ostatnie wiadomości

Znajduje się w Buenos Aires, przybywający z Rio de Janeiro, w drodze do Bogota', p. Edmundo Holte Castello, sekretarz p. Urdaneta Arbelaez, ministra Spraw Zagranicznych Kolumbji i szefa delegacji, która bierze udział w Kolumbji w sprawie Letycji. W oświadczeniach danych prasie, pan Castello okazał się wielkim optymistą, co do tej Konferencji, która odbywa sią w stolicy Brazylji.

Uczony i podróżnik norweski profesor Lar Christensen powróciwszy z wyprawy, trwającej 7o dni w okolicach bieguna południowego, dokonanej na specjalnie zbudowanym okręcie „Thorshann" oświadczył, że odkrył nowy ląd, mający długości 15o kilometrów, a znajdujący się pod 17-ym stopniem szerokości południowej. Nowy ląd został nazwany „Ziemią Księżniczki Astridy". Ekspedycja skonstatowała również, że morze w miejscowościach, w których było mylnie oznaczone na mapie istnienie lądów, mierzy 3.6oo metrów głębokości.

Junta Herwowa na swem zebraniu naszkicowała plan działania, by uniknąć niebezpieczeństwa nadprodukcji herwy. Minister Rolnictwa, który przygotowuje dekret, mający na celu wprowadzenie w życie i wykonanie tego planu, zwrócił się do właścieli młynów z prośbą o współpracę.

Dzienniki donoszą, że pięciu argentyńczyków włoskiego pochodzenia, trzy wdowy, jeden muzyk i jeden robotnik, zgłosili swe pretensje do spadku po miljonerach. Franciszka i Antonim Trombino, którzy w Stanach Zjednoczonych, dorobili się na interesach naftowych fortuny, w wysokości 34 miljonów lirów. Nowi pretendenci do tej olbrzymiej fortuny, należą do rodziny Trombino z Villa Reggia, we Włoszech gdzie jeszcze żyje dwuch innych spadkobierców, obu miljonerów.

Stosowie do obietnicy danej przez Mussoliniego, z okazji Kongresu Panamerykańskiego, Włochy mają podpisać w tym jeszcze tygodniu, przeciw wojenny pakt Saavedry Lamasa.

Powrócił do Rio de Janeiro profesor Lafayete Pereira, który bawił w Argentynie, w celach przeprowadzenia studjów. Profesor Lafayette-Pereira, w czasie swej bytności w Argentynie zwiedził najważniejsze zakłady naukowe tego kraju. Przed odjazdem statku, stawił się w przystani, ambasador brazylijski, jak również przybyło wiele wybitnych osobistości by pożegnać uczonego.

Porządek Nabożeństw Wielkiego Tygodnia w polskim kościele Św. Stanisława

W NIEDZIELĘ PALMOWĄ o godzinie 9½ poświęcenie palm, procesja i suma. Gorzkie Żale o godzinie 4-ej.

W WIELKI CZWARTEK o godzinie 8 Uroczysta Msza Św. z Komunją Generalną i następnie **adoracja przed Ciemnica** przez cały dzień i całą noc.

W WIELKI PIĄTEK o godz. 8 Pasja, adoracja Krzyża Św. i Msza Św. O godzinie 3-ej Gorzkie Żale z kazaniem i całowanie relikwji Krzyża Św. Następnie adoracja przed grobem przez cały dzień aż do 12-ej w nocy.

W WIELKĄ SOBOTĘ o godziuie 6½ poświęcenie ognia, odczytanie proroctw, poświęcenie wody, uroczysta Msza św. i poświęcenie pokarmów w kościele i po domach.

W WIELKĄ NIEDZIELĘ o godzinie 6-ej Zmartwychwstanie z procesją i Msza Św. O 10-ej Suma.

Donoszą z Pergamino, że pewien młody człowiek, w chwili gdy jechał wierzchem w czasie szalejącej burzy, przez step Manantiales, został porażony piorunem, który zabił go i jego konia na miejscu.

Donoszą z miejscowości General Alvear że z powodu niebywałej posuchy, panującej w tamtej okolicy od dłuższego czasu można uważać połowę zbiorów za stracone. Jeżeli zaś nie będzie padał deszcz, w przeciągu od 1o — 12 dni, wówczas uważać można zbiory za kompletnie stracone. Małe opady, które zdarzyły się kilkakrotnie nie pomogły nic spragnionym roślinom, lecz przeciwnie towarzyszące im wiatry, wysuszyły do reszty glebę.

Szefatura Policji, w prowincji Santa Fe wydała rozporządzenie mocą którego reguluje sprzedaż broni, postronnym osobom. Mogą być sprzedawane jedynie te rodzaje palnej broni, które nie przekraczają 38-go kalibru i nie posiadają przyrządów do repetowania. Każdy sprzedawca broni, jest obowiązany pod ciężką karą przed dokonaniem transakcji, żądać od kupującego, policyjnego pozwolenia, na noszenie broni, Handlarze broni, muszą zgłaszać się na policję i przedłożyć dokładny spis posiadanej broni i amunicji.

Loterja Parańska

obdarza swych graczy największemi premjami

Uważana jest za

LOTERJĘ LUDU

Zorganizowała słynne

Sellos-Brinde

Nabywać losy tej loterji znaczy myśleć o swej przyszłości

Praça Generoso Marques, 19
Kurytyba
Telefon 3-4-3
Adres telegr. Loterias e Braulio
386-41-54

Przedsiębiorstwo Kinematograficzno-Teatralne A. Mattos Azeredo

Theatro Palacio
W Czwartek
„Flagrante Delicto"
(Na gorącym uczynku)
Wspaniała produkcja wytwórni berlińskiej „Ufa" Lilian Harwey i Willy Fritsch

Theatro Avenida
w czwartek matinèe o 3-ej
„Feitiço"
(Urok)
Wspaniała komedja dla młodzieży

W nocy pożegnalne przedstawienie trupy teatralnej Ceci Medina
„Camilla arranja um noivo"
(Kamilcia wystarała się o narzeczonego)

Th. Palacio i Avenida
w Niedzielę
„Mãos Culpadas"
(Zbrodnicze ręce)
Lionel Barrymore

Gdyby nie był aktorem filmowym byłby słynnym złoczyńcą.

Czy chcesz stać się posiadaczem własnego domu?

EMPREZA CONSTRUCTORA „UNIVERSAL" LTDA.

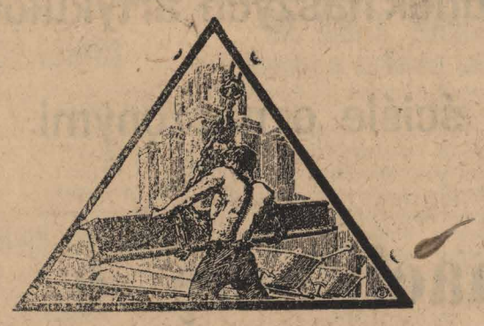

uwolni cię od płacenia komornego.
Za pomocą systemu minimalnych miesięcznych spłat z prawem do brania udziału w losowaniu, które odbywa się co miesiąc — możesz stać się bez żadnego wysiłku posiadaczem poważnego kapitału.
Po bliższe informacje prosimy zwracać się:

Empreza Constructora Universal Ltda
ul. 15 DE NOVEMBRO, 384 tel. 366
KURYTYBA

Odwiedź nas bez zwłoki czasu!
UWAGA: Poszukujemy zdolnych agentów i agentki zarówno w Kurytybie jak w Interjorze. DOSKONAŁE WARUNKI PRACY.
Korespondencje załatwia się w języku polskim.

DRZEWO
WAPNO
CEMENT
RURY GLINIANE
DACHÓWKI
ŻELASTWO
SZKŁO
GWOŹDZIE

Płyty i żelaztwo kuchenne i wogóle wszelki materjał konstrukcyjny.

Macedo & Cia.
WIELKI DEPOZYT MATERJAŁÓW DO KONSTRUKCJI
Rua João Negrão 621
CURITIBA — PARANA'
Caixa Postal, 387 — Telefon 896
Eksporterzy wapna znanej marki „GLOBO"

INTERNATO DO GINASIO PARANAENSE
Włączone do Gimnazjum „Pedro II"
w Rio de Janeiro
Umnieszczone w najzdrowszym punkcie miasta na „BATELU" z obszernemi przewiewnemi salami, jest zakładem naukowym, którego warunki są najodpowiedniejsze dla wszystkich rodzin, a zwłaszcza z interjoru, dając maskimum gwarancji odpowiedniego wychowania intelektualnego, moralnego i fizycznego dzieci.
Gimnazjum to cieszy się największą sympatją uczniów pochodzenia polskiego i niemieckie-go z Parany, zarówno jak i z Santa Catharny.
Nie wytrzymuje żadnego porównania z innemi zakładami, nie mówiąc już o kompetentnych profesorach, dyscyplinie, alimentacji i dostępnych cenach — co do ilości promocji, nie fikcyjnych, a rzeczywiście zasłużonych.
Oprócz kursu gimnazjalnego, którego zapisy uskutecznia się do dn. 15 marca b. r. Internat prowadzi kurs elementarny, na którym za skromną sumę 1:200$000 rocznie przygotowuje się kandydajów do egzaminów na kursa średnie.
Istnieje także przy Gimnazjum szkoła przysposobienia wojskowego, po ukończeniu której absolwenci otrzymują książeczki rezerwistów.
Bliższe informacje w sekretarjacie: ul. BISPO D. JOSÉ 2674 — Curityba.
10-1s

Szczęśliwy rezultat

Pan João Martins Guin'o, kapitalista z S. Gabriel, pisząc do depozytarjusza PEITORAL DE ANGICO PELOTENSE, tak wyraża swą opinję:

São Gabriel — S. Panie Eduardo C. Sequeira.

Przezwyciężywszy odrazę jaką zawsze czułem do wszelkich syropów, ogłaszanych szumnie w gazetach, zrobiłem użytek z pańskiego PEITORAL DE ANGICO PELOTENSE w wypadku bronchitu na który cierpiałem, połączonego z silnym kaszlem i plwocinami. Niniejszem informuję Pana, iż skutki jakie wynikły z użycia tego lekarstwa były wspaniałe: ustały odrazu wszelkie moje cierpienia, znikł kaszel i katar. Wypada do tego zaznaczyć, iż mój podeszły wiek (78 lat) nie przyspiesza zapewne skutecznej akcji lekarstwa. Jestem głęboko prbekonany, że PEITORAL DE ANGICO PELOTENSE jest lekarstwem nie do zastąpienia w w padkach kaszlu, bronkhitu i innych tego rodzaju dotegliwości. Przekonany osobiście o wspaniałych zaletach PEITORAL DE ANGICO PELOTENSE, zalecam go każdemu cierpiącemu, gdyż wiem, że zbawienne skutki jakich ja doznałem, są jednakowo dostępne dla wszystkich

Pozostaję z szacunkiem — João Martins Guindo

Potwierdza powyższe świadectwo Dr. E. L. FERREIRA DE ARAUJO
(Firma zalegalizowa)
Pozwolenie Nr. 511 z dn. 26 marca 1906 r

Depozy główny: DROGARIA SEQUEIRA — PELOTAS—Rio Grande do Sul

Na sprzedaż wszędzie. (76)

Za pismo odpowiada LEON NOWICKI.